

glasilo delavcev
sozd
revirski
energetski komb
edvarda kardelja

Celje - skladišče

D-Per

539/1981

1119811119,7

COBISS o

OSREDNJA KNJ. CELJE

julij 1981

leto XVII

št. 7

srečno

Oživitev udarniškega dela

Rudarji Zasavskih premogovnikov našega kombinata so vnovič oživili udarniško delo. S prostovoljnim delom na odkopih v jamah, pri čiščenju transportnih poti in vozičkov so s tem skušali saj deloma nadoknaditi slabo proizvodnjo v I. polletju t.l. ter zmanjšati izgubo, ki je nastala iz več razlogov v prvih šestih mesecih t.l.

Prvikrat so rudarji te dni pričeli z udarniškim in prostovoljnim delom v soboto 11. julija. Delavci hrastniških temeljnih organizacij združenega dela so v dopoldanski tretjini opravili svoj šiht. Ta šiht pa ni bil plačan, delali so namreč udarniško. V jami TOZD Premogovnik Ojstro se je udarniškega dela udeležilo več kot 50 rudarjev, ki so v eni izmeni nakopali nad 600 vozičkov premoga in presegli normo, ki velja za eno izmeno. Rudarji jame TOZD Premogovnik Hrastnik, teh je bilo 63, pa so čistili in usposabljali tire skupnega prevoza od hrastniškega jaška proti separaciji premoga Trbovlje, čistili pa so tudi jamske vozičke. Prostovolj-

Transport premoga v jami TOZD Premogovnik Trbovlje. Presip z gumijastega raka na verižni transporter. (Foto: Nace Bizilj)

nega dela so se udeležili še nekateri delavci TOZD R. elektro-strojne delavnice in DS Pomožna dejavnost Hrastnik. To udarniško delo so opravili na temelju sklepa svojih delavskih svetov.

Z enako zagnanostjo so nadaljevali tudi v soboto 18. julija. Rudarji hrastniškega premogovnika so nakopali 630 vozičkov premoga, rudarji TOZD Premogovnik Trbovlje pa več kot 1050 vozičkov. V jami Kisovec, kjer so trenutno zaposleni tudi rudarji iz jame Kotredež, pa so v redni dopoldanski izmeni nakopali za 300 vozičkov premoga.

Na hrastniškem območju Zasujskih premogovnikov je prišlo na delo 172 rudarjev in drugih delavcev, med drugim tudi iz skupnih služb. 144 jih je delalo v jami Hrastnik, kjer so bile težave predvsem zaradi jamskega ognja v vzhodnem talnem skladu. Nakopali so kljub tem težavam več kot 500 ton komercialnega premoga. Drugi delavci - prostovoljci pa so očistili 150 jamskih vozičkov, več kot 200 metrov tirov, 400 metrov transportnih trakov. ipd. 35 rudarjev je opravilo prostovoljno oziroma udarniško delo po končani nočni izmeni. Nekateri so se dela udeležili kljub temu, da imajo letni dopust.

V soboto 18. julija so prvič prostovoljno delali tudi rudarji jame TOZD Premogovnik Trbovlje, TOZD Rudarske elektro-strojne delavnice, nekaj jih je bilo iz DS Pomožna dejavnost in DS skupnih služb. Vseh, ki so se udeležili prostovoljnega dela, je bilo 311, od teh pa se je udeležilo dela na odkopu premoga več kot 200. Od teh je bilo 43 rudarjev, ki so se udeležili prostovoljnega dela po končani nočni izmeni. Nakopali so več kot 10050 jamskih vozičkov premoga, kar znaša okoli 840 ton premoga, očistili so 180 jamskih vozičkov, 300 metrov transportnih poti, 120 metrov kanalov in opravili vrsto drugih del.

Vse kaže, da bodo rudarji Zasujskih premogovnikov, pa tudi drugih TOZD in DS kljub

letnemu in dopustniškemu času nadaljevali s prostovoljnim oziroma udarniškim delom tudi v bodoče. Kot smo že omenili, bo-

do na ta način vsaj deloma pripomogli k izboljšanju rezultatov tako v gospodarjenju, kakor tudi v proizvodnji. (tl)

Organizatorji proizvodnega procesa so razpravljali o izrednem stanju v DO ZPT

Ker nismo izvajali vseh zavzetih ukrepov iz sanacijskega načrta, ki je bil izdelan že ob kritju izgube v letu 1980, s katerimi bi zagotovili načrtovano proizvodnjo v letu 1981, je delavski svet DO ZPT na svojem rednem zasedanju 23. 6. 1981 s sklepom razglasil izredno stanje za TOZD Premogovnik Kotredež in za celo delovno organizacijo. Istočasno je zavzel deset ukrepov za normaliziranje oz. saniranje nastalega stanja.

S tem v zvezi je bil skupen sestanek vseh organizatorjev proizvodnega procesa 25. 6. 1981 ob 16. uri v stekleni dvorani Delavskega doma v Zagorju. Sestanka oz. razgovora se je udeležilo 137 organizatorjev proizvodnega procesa iz vseh TOZD in DS Zasujskih premogovnikov.

Direktor DO ZPT nas je v uvodu seznanil z dejstvi in vzroki zaradi katerih je delavski svet DO ZPT razglasil izredno stanje v DO ZPT in TOZD Premogovnik Kotredež.

Do zelo kritične situacije je privedlo neizpolnjevanje zadanih obveznosti z letnim načrtom izkoriščanja premogovih rezerv, nepravočasnega priznanja cene za komercialni in energetski premog od republiških organov ter kritične situacije v TOZD Premogovnik Kotredež zaradi večjega dotoka vode pri odpiranih delih na 8. obzorju, kot je bilo predvideno po projektu. V talnini, ki ima funkcijo varovanja oz. preprečevanja vdiranja vode iz vodonosnega dolomita, ki tvori osnovo, se pojavljajo peščene plasti različnih debelin in propustno-

sti, po katerih se pretaka voda iz vodonosnega dolomita.

V razpravi so ugotovili, da je do kritične situacije prišlo zaradi neizpolnjevanja ukrepov resolucijskega načrta, premajhne angažiranosti posameznih pri opravljanju svojih nalog in opravi v zahtevnem in obsežnem proizvodnem procesu, nekontroliranega dela med posameznimi temeljnimi organizacijami, ki so povezane v enotnem proizvodnem procesu, dotrajanosti voznega parka (lokomotiv in vozičkov), premajhnega vzdrževanja in nepravočasnega obnavljanja glavnega izvoznega obzorja na katerega gravitirajo TOZD Premogovnik Hrastnik, Ojstro in Trbovlje, povečani dotoki vode na čelih, kjer odkopavajo energetski premog (TOZD Premogovnik Trbovlje), ki povzroča izredne težave od odkopov do drobilnic. Ugotovljeno je bilo, da so glavni vzroki za izpad proizvodnje v zadnjih dneh in tekočem mesecu težave pri skupnem prevozu.

O odpravi teh problemov je večkrat razpravljajl KOVTOP na svojih sejah in zavzel določene ukrepe:

— s pojačeno posadko so ob prostih sobotah in nedeljah čistili kanale na izvoznem-savskem obzoru;

— poleg rednega vzdrževanja in popravila tira so ravno tako popravljali tir na najbolj kritičnih mestih s pojačeno posadko iz TOZD Premogovnik Hrastnik, Ojstro in Trbovlje;

— delavci TOZD RESD Hrastnik in TOZD Premogovnik Hrastnik so preusmerili vo-

do pri odvozišču jaška Hrastnik, da so na novo izdelali kanal za odvodnjevanje vode, ker se je voda razlivala po celem profilu proge;

— TOZD Premogovnik Trbovlje bo dal pomoč pri čiščenju vozičkov s hidromonitorjem, ker TOZD Separacija nima zadostnega števila delavcev za redno delo na hidromonitorju;

— za razreševanje problemov pri skupnem prevozu in na separaciji Trbovlje je bil določen v pomoč vodji TOZD Separacija Daniel Galuf, dipl. ing., iz DS SS ZPT;

— razvojni in geološki oddelek je angažiral svoje člane za dodatni nadzor in pojačenje pri skupnem prevozu in na separaciji Trbovlje že od meseca marca letošnjega leta;

— zaradi neredne obložitve čiščenja vozičkov s hidromonitorjem (zaradi pomanjkanja ljudi na separaciji Trbovlje) bodo ob prostih sobotah organizirali čiščenje vozičkov s posadkami iz TOZD Premogovnikov in RŠC;

— zaradi zablatenosti premoga na čelu v Vode polju premogovniki Trbovlje so omejevali količino proizvodnega premoga na 100 voz/izmeno iz razloga, da se zmanjšajo problemi zaradi počasnejšega zvrčanja in lepljenja premoga od zvrčalca do drobilca;

— premogovski Tozde so opozarjali in jim naročali, da uredijo čim bolj enakomerno proizvodnjo in da ukrenejo vse, da se zmanjša količina mokrega premoga na najmanjšo količino. Vso vodo, ki priteka na delovišče, naj ujamejo in odvajajo, predno pride v stik s premogom.

Ker je razprava pokazala, da so glavni vzroki nedoseganja načrtovane proizvodnje vsakodnevni zastoji pri skupnem prevozu in posledica pomanjkanja vozičkov, je potrebno zmanjšati zastoje na najmanjšo mero. Člani razvojnega oddelka so opazovali in ugotavljali vzroke za zastoje pri skupnem prevozu, ki so imeli za posledico pomanjkanje vozičkov. Ti so bili:

V soboto 11. julija 1981 so v jamah TOZD Premogovnik Hrastnik in TOZD Premogovnik Ojstro organizirali prostovoljno — udarniško delo tako na pridobivalnih odkopnih čelih, kakor tudi pri čiščenju prog in jamskih vozičkov. S tem so hrastniški rudarji veliko pripomogli k boljši situaciji Zasavskih premogovnikov, ki so se znašli v težkem položaju zaradi nedoseganja proizvodnih načrtov v letošnjem letu. Ta dan so namreč nakopali 600 vozičkov premoga, očistili so okoli 700 m rudniških prog ter 305 jamskih vozičkov.

(Foto: Janez Fukšič)

— časi posameznih voženj od separacije do polnišč so zelo različni in so dosegali trikratno vrednost normalne vožnje (vzrok: različne lokomotive, iztiritev lokomotiv in voz zaradi slabega tira, okvare lokomotiv na vožnji, nepravilno odzemanje praznih voz za jalovino od pripravljanih in odpisanih del, pomanjkanje premoga na polniščih v začetku izmene, nepravilna dostava jalovine na savsko in po savskem obzoru, zamenjava lokomotiv za daljše relacije, nepravilna lokacija mesta za jemanje peska za posipavanje, izpad električne energije na trolley žici, čakanje na izogibu nasprotnega vlaka, čakanje zaradi ranžiranja jalovine, pogoste razklenitve in iztiritev vozičkov zaradi dotrajanosti vozičkov in tira, včasih nepravilno razvrščanje vlakov. Vsi navedeni vzroki ne nastopajo istočasno, so pa med seboj zelo povezani in eden potegne za sabo še drugega (npr. prevrnitev tračnice povzroči zastoje zaradi iztiritev, zahteva popravilo, ustavi vse vlake na tej relaciji ipd).

Le s trdno organizacijo in polno angažiranostjo vsakega posameznika pri izvajanju svojih del in nalog ter popolno odgovornostjo se v dani situaciji lahko zmanjšajo zastoji pri skupnem prevozu na najmanjšo mero in s tem nadoknadi delno izpad proizvodnje, ki je bil ustvarjen v prvih petih mesecih letošnjega leta.

Vso skrb in kontrolo moramo posvetiti popravilu lokomotiv, jamskim vozičkom in kontinuiranemu čiščenju jamskih vozičkov s hidromonitorjem. Za čim hitrejšo popravilo tira na savskem obzoru bo izdelan detajlni plan za popravilo in vzdrževanje tira. Določeni bodo odseki tira, ki ga bodo vzdrževali delavci v TOZD Premogovniki in TOZD Separacija s skupnim prevozom.

Na pobudo družbenopolitičnih organizacij, TOZD Premogovnik Hrastnik in sklepa KOV-TOP, bo sprožena akcija za udarniško delo v prostih sobotah vseh zaposlenih v DO ZPT na proizvodnji in da se čim hitreje uredijo razmere pri skupnem prevozu.

Gestapo v Trbovljah

(Prispevek za zgodovino NOG v Trbovljah)

(3. nadaljevanje)

»Prisegam svojemu firerju in svojim nadrejenim, da bom vse, kar vidim in slišim v okviru svoje službe, varoval kot največjo skrivnost v stikih z drugimi ustanovami, s katerimi nimam nobenih zvez in mi niso nadrejene. To je pogojeno z delom za varnostno službo in tega se bom držal ves čas moje pripadnosti varnostni službi, prav tako pa tudi kasneje, ko bom prenehal z delom za to službo. Če bi kljub tej prisegi postal zavestno ali iz malomarnosti izdajalec, me imajo moji nadrejeni pravico kaznovati v kakršnikoli obliki«.

Takoj po prehodu okraja iz Laškega v Trbovlje, je mesto šefa izpostave zasedel SS podoficir Andorfer, ki ga je pozneje zamenjal SS podoficir Aichelburg. Nekaj časa je posle šefa opravljal tudi okrajni vodja NSDAP Eberhardt. Častni sodelavci so bili v rudniški upravi, bolnišnici kinu in drugod po državni upravi. Ves čas okupacije je SD v Trbovljah imela 30 častnih in drugih sodelavcev. SS podoficir Andorfer se je v prvih mesecih okupacije udeleževal tudi hajk proti partizanom.

V načelu je služba SD izdala naslednje smernice za delo: ¹⁷⁾ »SD — Sicherheitsdienst Reichsführerja SS — je edina politična obveščevalna služba, »oko in uho« nacionalsocialistične države in nacionalsocialističnega gibanja. Čeprav varnostna služba ni državna oblast, opravlja za državo naloge, ki jih je določilo notranje ministrstvo rajha. Naloga SD je, da popolnoma obvlada celotno politično dogajanje, posebej tam, kjer sama nastopa javno. SD proučuje vsa področja vsakdanjega življenja, da bi o tem lahko obveščal državno in partijsko vodstvo«.

Navodilo za informativno dejavnost je poudarjalo, da se morajo pripadniki SD posebej potruditi, da v svojem strokovnem delu ne bi sprejemali vnaprej izdelanih stališč, marveč naj poskušajo čimbolj objektivno oceniti posamezne dogodke, pojave in procese. »Naloga SD je tudi v tem, da odkriva in registrira vse pojave, ki so nasprotni nacionalsocialističnemu pogledu na svet in ki bi se lahko razvili v to smer. SD mora že vnaprej opozoriti na pojave, ki bi bili lahko sovražni in bi imeli določene posledice, tako da bi SD, ki je zadolžen za zaščito ljudstva in

¹⁷⁾ Smernice za delo, Zgodovinski arhiv RSNZ Slovenije

njegovega organiziranega življenja v rajhu, imel vsaj pobudo v svojih rokah. V tem pogledu je SD pomemben dejavnik varnosti za nacionalsocialistični nazor in iz njega izhajajoče nacionalsocialistično družbeno ureditev nemškega ljudstva. Za obveščevalno dejavnost SD niso merilo zakoni s svojimi paragrafi, ampak predvsem nacionalsocialistični svetovni nazor«.

Navodila so nato podrobneje naštevala naloge, ki jih ima varnostna služba na ožjem področju. Na začetku pojasnjujejo, da glavni varnostni urad rajha obvešča na podlagi dobljenih poročil vodstvo rajha. SD odseki pa obveščajo gaulajterje o zadevah iz njihove pristojnosti. Predvsem pa SD odseki poročajo glavni upravi varnostne službe, od koder dobivajo tudi navodila za svoje delo. Izpostave SD so obveščevalne tipalke odseka, pošiljajo pismena poročila predvsem odseku. Zaradi praktičnosti pa izpostave lahko obveščajo o posameznih primerih tudi okrajnega starešina NSDAP, če gre za stvari, ki jih potrebuje za opravljanje svojih nalog. S tem se tudi izboljšuje medsebojna povezanost in sodelovanje. Če so v istem mestu tudi izpostave gestapa in KRIPO, velja ta način sodelovanja tudi zanje.

»SD informator — opazovalec, je sodelavec vodje izpostave za določeno občino ali določen mestni predel. Njegovo sodelovanje z varnostno službo je častna naloga, ki služi ljudstvu in gibanju, prav tako kot delo političnega borca v posameznih organizacijah za nacionalsocialistično gibanje. On poroča le vodji izpostave, v izjemnih primerih, ko gre za nevarnost, se obrača neposredno h krajevnemu vodstvu stranke ali k izvršni oblasti (predsednik občine, krajevni vodja NSDAP, orožniška postaja), kasneje pa obvesti izpostavo. Za opravljanje svojih nalog si sam splete mrežo zaupnikov in dostavljačev (Zubringer), tako da s svojo dejavnostjo dejansko pokrije celotno področje, ki mu je zaupano. Zaupniki naj po možnosti izhajajo iz različnih sredin javnega življenja. Zaupniki se pismeno obvežejo za sodelovanje s SD. Imajo svoje osebne spise. Dostavljači pa so lahko samo osebni znanci sodelavcev SD ali glavnih zaupnikov. Oni ne podpisujejo nikakršnih izjav in tudi ne vedo, da dajejo informacije za SD«.

SD zaupniki so morali poročati o splošnem razpoloženju ljudi: o vplivu pomembnih dogodkov na razpoloženje (vojni dogodki, zmage, zunanjepolitični dogodki, posebni ukrepi sovražnikov, firerjevi govori in govori drugih rajhovskih funkcionarjev, novi zakonski predpisi), o reagiranju ljudi na lokalne dogodke, na ukaze šefa civilne uprave, ki obravnavajo položaj narodnosti, izselitev, akcije banditov. dejavnost banditskih skupin, povračilni ukrepi, streljanje talcev. Opisi razpoloženja ljudi so morali

biti splošni, toda podprti s konkretnimi izjavami in pripombami, ki so značilne za razpoloženje. Pri opisu razpoloženja prebivalstva je bilo treba v poročilu raziskovati posamezne skupine: folksdojčerje, prijateljsko razpoložene južne Štajerce, neopredeljene in nasprotnike.

Drugo področje poročanja je bilo življenjsko področje — pravosodje (III A 2), ki je zbiralo podatke o dejavnosti sodišč, o obsodbah in mnenju prebivalstva, ali se sodišča držijo nacional-socialističnih načel. Tretje področje je bila ustava in uprava (III A 3). Obravnavalo je ustavne ukrepe, ki imajo tudi lokalni značaj. S tem v zvezi tudi komentarje prebivalstva o delu redarstvene policije, orožništva in upravne policije. V okviru referata III A 4 bi zaupniki SD morali poročati o delu Štajerske domovinske zveze. Pri tem je bilo treba ločiti vpliv, ki ga ima na razpoloženje prebivalstva vodstvo folksdojčerjev, vodstvo Nemcev iz Rajha in vodstvo prebivalcev Spodnje Štajerske (prej slovenske narodne pripadnosti). Poročati so morali tudi o tem, ali je njihovo delo takšno, da lahko Štajerska domovinska zveza uspešno izpolnjuje svojo osnovno nalogo, to je ponemčenje Spodnje Štajerske.

Podobno kot za Štajersko domovinsko zvezo so zaupniki SD morali poročati še o drugih organizacijah, o mladinski organizaciji hitlerjugend (skrajšano HJ), o oboroženih enotah vermanšafta, o športnih organizacijah in društvih, o gasilcih in drugih organizacijah civilne zaščite.

Najpomembnejše pa je bilo delo SD v zvezi z utrjevanjem nemštva — III B 1:

»1. Priseljevanje čistih Nemcev (folksdojčerjev in Nemcev iz rajha). Ali ti lahko okrepijo svoj položaj do te mere, da bi lahko učinkovito vplivali na okrepitev nemštva? Potrebno je tekoče obveščanje o uspehih in neuspehih z natančnim navajanjem podrobnosti.

2. Obseg in vpliv ukrepov za germanizacijo prebivalstva (jezikovni tečaji, kulturne prireditve, šole, književnost, tisk, film nemška mladina, vermanšaft, delovna mesta, premestitve v rajh, pošiljanje otrok v rajh, itd.). Ali so uspehi doseženi nasilno ali prostovoljno in razlogi za morebitne neuspehe. Pri tem je treba navajati obnašanje posameznih slojev prebivalstva in vpliv pokrajine. Odnos vseh slojev štajerskega prebivalstva do germanške zavesti, njihov odnos do nemške kulture kot tudi do vseevropskega poslanstva Nemčije. Kakšno je njihovo stališče do nemške teze o sorodnosti Spodnještajercev in njihovi rasni pripadnosti germanstvu?«

V tej fazi so navodila navajala tudi manjšinska vprašanja (III b 2). Zaupniki SD so morali tako poročati o razporejenosti med pripadniki narodnih manjšin — Srbi, Hrvati, Madžari, Italijani — predvsem pa o njihovem odnosu do matičnih dežel in narodov do rajha. Posebno področje je bilo namenjeno tudi rasi in narodnem zdravju (III B 3).

Kakršna je bila na Štajerskem sestava mreže, takšna so bila tudi poročila. Predvsem to velja za Trbovlje, kjer so bili zaupniki predvsem funkcionarji Štajerske domovinske zveze ali pa uradniki okupacijske uprave. V mreži SD v Trbovljah ni bilo nobenega domačina. Vsi ti so morali delati predvsem za utrjevanje nemške uprave in pospeševati ponemčevanje. Zato so v svojih poročilih nemalokrat neresnično prikazovali položaj na terenu. Čeprav je zaplenjeni arhiv varnostne službe dosti skromnejši, je le mogoče ugotoviti, da je SD, razen redkih izjem, v svojih poročilih predvsem vzpodbujal k še ostrejšim ukrepom napram Slovincem in kritiziral počasnost ponemčevanja. Nekateri posamezniki, ki so si drznili v poročilih omeniti, da nasilje pospešuje razvoj narodnoosvobodilnega gibanja, so morali oditi s tega področja.

Oglejmo si za primer izvlečke iz poročila izpostave SD iz Trbovelj z dne 27. septembra 1941¹⁸⁾. Poročilo je zajemalo splošni položaj, ljudsko zdravje, kinematograf v Trbovljah, propagando, položaj na sektorju nasprotnika in posebno poglavje o delu gestapa.

V splošnem delu med drugim piše: »Razporejenost trboveljskega prebivalstva se lahko ocenjuje kot zelo žalostno. Kot razlog za to navajamo nov začetek izseljevanja. V rudarskih družinah je na splošno razširjeno prodajanje pohištva, prav tako pa se ob obiskih po domovih vidijo že pripravljene kovčki za pot... V strokovnih krogih trboveljskega rudnika trdijo, da se bo proizvodnja avtomatično dvignila za 10 do 15 % čim bo izseljevanje zaključeno...«

Dogodilo se je namreč, da so iz taborišča za preseljence v Rajhenburgu odpustili nekaj oseb in da le-te po gostilnah javno kritizirajo Nemčijo in njene ustanove. Streljanje četvorice komunistov v Trbovljah ni izzvalo posebnih reakcij razporejenja. Široke množice prebivalstva se vse bolj odvajajo od komunističnih tolp...«

V poglavju ljudskega zdravja pa med drugim piše: »Samozaščita pred nezgodami je nezadostno razvita. S sodobno izgradnjo sistema samozaščite pred nesrečami bi po mnenju zdravnikov lahko zmanjšali nezgode za 75 %...«

V poglavju o filmu: »Tu v Trbovljah se je pokazalo, da prebivalstvo na splošno odbija vojaške filme, posebej tendenciozne, da pa zelo rado gleda igrane filme.«

V poglavju o propagandi med drugim piše: »... da germanski lepak, ki ga je v Berlinu izdal strokovni urad za rudarstvo Nemške fronte dela, ki propagira za nemške rudarje, v Trbovljah ne bi smel biti objavljen. Za Spodnjo Štajersko je lepak popolnoma neprikladen. Na območju, kjer komunistična propaganda pada na plodna tla, se nikakor ne sme govoriti o »mobilizaciji zadnjih sil.«

Poročilo o položaju na sektorju nasprotnika govori o tem, »da komunistična dejavnost v zadnjem času vse bolj popušča. Uboj pripadnika vermanšafta Franca Tausela se lahko označi kot poslednji poskus tega »banditskega vojskovanja«, čeprav je tudi ta akt oceniti kot posamično akcijo. V tednu med 14. 9. in 21. 9. 1941 so bili v službeni sobi raztrošeni letaki.

V Trbovljah se razširjajo govorice, da so neki posamezniki sporočili preko posrednikov tajni državni policiji, da bodo, če jim ta zagotovi, da ne bodo kaznovani, navedli vse komuniste poimensko z njihovimi bivališči.«

»V času od 14. 9. do 21. 9. 1941«, navaja poročilo o delu gestapa, »je gestapo izpostave v Trbovljah aretiral 15 oseb. Aretirani so pod težko obtožbo komunistične dejavnosti. Gre za razpečavanje letakov, pomoči pobeglim komunistom in sodelovanja pri samih napadih. Dva od teh so že izpustili«, končuje poročilo SD iz Trbovelj.

Zapori, mučenja, koncentracijska taborišča

Izpostava je imela v času svojega delovanja do 4. maja 1945 zapore pri »Figabirtu«, kasneje pa še na Vodah, kjer je danes sedež krajevne skupnosti Center. V trboveljskem okrožju je izpostava izvršila okoli 4000 aretacij.¹⁵⁾

Ko so nacisti prevzeli oblast v Nemčiji, so uvedli »Schutzhaft« — zaščitni zapor kot pravno sankcijo za množične aretacije in pošiljanje ljudi v koncentracijska taborišča. Pravna podlaga za takšno brezpravje je bil odlok o zaščiti ljudstva in države z dne 28. 2. 1933. Točneje so bile odredbe v zvezi z zaščitnim zaporom določene z odlokom o zaščitnem zaporu z dne 25. 1. 1938, kjer je bilo določeno: »Zaščitni zapor je prisilen ukrep tajne državne

¹⁵⁾ Dokumenti Nemačka obavešajna služba, knjiga VII.

¹⁶⁾ Zbirni podatki iz zaslišanj Lurkerja, Vogta, Stagea in Kramhöllerja

policije, ki je lahko odrejen proti vsem protiljudskim in protidržavnim poskusom in zajema osebe, ki s svojim vedenjem in obnašanjem ogrožajo varnost ljudstva in države«. Osebe, ki so bile v zaščitnem zaporu je treba poslati v koncentracijska taborišča. Poudariti je treba, da zaščitni zapor ni bil časovno omejen. V odloku je bila sicer dana možnost izpustitve, ki pa se izvede takrat, »ko minejo razlogi za zaščitni zapor«. Iz navedenega sledi, da je bilo možno zapornika zadržati v koncentracijskem taborišču za nedoločen čas, formalno, ne pa tudi odločujoči pogoj za zaščitni zapor, je bil »Schutzhaftbefehl«, ki ga je izdajal IV. urad — gestapo ali V. urad — KRIPO v Berlinu. V njem so bili v kratkem navedeni razlogi za tak ukaz. Na Štajerskem v večini teh preberemo obrazložitev: podpiranje komunističnih band. Na Štajerskem so bili ti ukazi prenešeni na izpostavo gestapa. V taboriščih so pripornike rajha in vključenih ozemelj imeli za Schutzhäftlinge — zaščitne zapornike.

Heydrich, vodja vseh varnostnih služb, je s privolitvijo Himmlerja leta 1941 izvršil gradacijo koncentracijskih taborišč:

Za I. stopnjo je določil taborišča: Auschwitz, Dachau in Sachsenhausen;

za II. stopnjo: Buchenwald, Flossenburg, Neungamme za zapornike, ki so bili sicer težji, vendar bi se še »popravili«;

za III. stopnjo je določil Mauthausen za težko obremenjene in predkaznovane pripornike.

Odlok o zaščitnem zaporu so kasneje še dopolnjevali. Dopolnilo za zaščitni zapor je bilo posebej predvideno za prebivalce zasedenih ozemelj. Taka je bila na primer odredba z dne 27. avgusta 1941 v zvezi z napadom na Sovjetsko zvezo, ki je med drugim določala, da je treba »komuniste in slično sodrgo za daljši čas prepeljati v koncentracijska taborišča«.

Lurker je 24. 9. 1941 v svoji okrožnici o postopku z zaporniki odredil: ²⁰⁾

»1. Šefi ustanov mi morajo za vsak zapor nad 21 dni predložiti v odločitev celotni spis;

2. spisi, ki so mi predloženi, morajo vsebovati izčrpno zaključno poročilo, kot tudi predlog za nadaljnji postopek. Osebni podatki morajo vsebovati tudi točne podatke o nacionalni pripadnosti;

3. v primerih, v katerih dejansko stanje opravičuje internacijo zapornika v koncentracijsko taborišče, se mora predmet v dveh izvodih poslati tej ustanovi. Pri tem je treba paziti na to, da bo predmet tako popoln, da se ga lahko pošlje na RSHA brez ponovne obdelave referenta za zaščitni zapor;

4. zaporniki, ki po zakonih in posebnih odlokih v Spodnje Štajerski zaslužijo smrtno kazen (banditi), se morajo brez odloga premestiti v zapor okrožnega sodišča v Mariboru. Predmete v dveh izvodih, ki morajo nositi na vidnem mestu oznako »bandit« morate neodloženo poslati meni;

5. osebe, ki so aretirane zaradi represalij za teroristične akcije, v skladu z mojo okrožnico z dne 16. 8. 1941 — 11. 9. 1941 (talci), je treba v skupini poslati v taborišče Ankenstein (Strnišče, op. K. F.). Poveljnik taborišča mora zahtevati v roku 21 dni mojo odločitev o nadaljnjem postopku. Za te zapornike naj se pošljejo taborišču Ankenstein samo osebni kartoni o vzroku represalij.«

Že 8. 1. 1942 je poslal Lurker dopolnitev te okrožnice, in sicer takole:

»1. Ponovno ukazujem glede na točko 4 dane okrožnice. Pri oceni vprašanja, ali gre v posameznem primeru za bandita ali ne, je treba uporabiti zelo široka merila, se pravi, da se tudi v sumljivih primerih pripornik tej ustanovi prikaže kot bandit. Obdelava vseh takih primerov ima prednost pred drugimi deli in se mora izvesti najhitreje in z vso natančnostjo;

2. k točki 5 moje okrožnice izrecno opozarjam na to, da se pošiljanje v Ankenstein lahko izvede samo po moji osebni odločitvi;

3. še k točki 5 moje okrožnice: ker ni potrebno več računati s priporom za represalije, je to določilo brezpredmetno;

4. nameravane aretacije večjega obsega (akcije) ali aretacije posameznih oseb, ki bi se z ozirom na dosedanja zapažanja smatrale za bandite, je treba takoj izvršiti. Kljub nujnosti je treba postopati z največjo skrbnostjo in točnostjo«.

Do leta 1942 bi moral po takratnih navodilih posamezni zasliševalec predlagati uporabo tako imenovanega »poostrenega zaslišanja« referentu, referent pa bi moral preko šefa izpostave gestapa poslati predlog poveljniku varnostne policije in varnostne službe za Spodnjo Štajersko v Maribor, ki bi potem takšno zaslišanje odobril. Poveljnik Lurker je kasneje napisal posebna navodila, v katerih je »reguliral« ukrepe pretepanja in mučenja ter za to predpisal posebne obrazce z naslovom »poostreno zaslišanje«, nato pa še rubrike za vpis osebnih podatkov in osnovnih podatkov o sovražnem delovanju pripornika in rubriko, ki jo je izpolnil sam KDS, kjer je odredil število udarcev. To navodilo je bilo samo »pravna fasada« dejanskemu ustmenemu navodilu, ki je puščalo zasliševalcem gestapa popolno svobodo

²⁰⁾ Arhiv RSNZ Slovenije, splošni del

glede fizičnega mučenja. Mučenja pripornikov gestapa pa so se mnogokrat končala s smrtjo.

Tudi v zaporu se gestapovci niso odrekli obveščevalnemu delu. Priljubljena metoda so bili provokatorji, ki so jih pošiljali k drugim zapornikom, da so potem na zaslišanjih poročali o obnašanju ali o drugih podatkih v zvezi z zaporniki. Mnogokrat so se takšni provokatorji ponudili, da prenesejo kakšno sporočilo svojcem ali drugim pripadnikom odpora. Mnogokrat je navivno nasedanje takšni »pomoči« imelo težke posledice tako za posameznike kot za gibanje.

Včasih so se gestapovci poslužili, zlasti v odnosu do funkcionarjev osvobodilnega gibanja, metode »kompromitiranja« na tak način, da so zrežirali »pojedino in veselo vzdušje« v zasliševalnici, kjer naj bi sodelovala tudi oseba, ki so jo hoteli kompromitirati. Pri tem pa so »slučajno« ali »po pomoti« pripeljali drugega zapornika, da je to videl. Običajno se je v zaporu (in seveda tudi izven njega) kmalu raznesla vest o sodelovanju posameznikov z gestapom. Mnogokrat so v vodstvih narodnoosvobodilnega gibanja takim vestem tudi nasedli.

Da bi vnesli nezaupanje in zmedo v vrste NOG, so včasih izpustili skupino ljudi, od katerih se jih je nekaj začudilo, kako da so izpuščeni, medtem ko so med ostalimi izpuščenimi nekatere pridobili za sodelovanje z gestapom. Že takrat so gestapovci vedeli, da bodo posamezniki po izpustitvi obvestili o tem svoje tovariše. Ker pa so bili v organizaciji budni, so mislili, da so bili tudi ostali pridobljeni za sodelovanje z gestapom, pa tega nočejo priznati ali da celo delajo za gestapo.

Tako se je začel širiti dvom, ustvarjalo se je vzdušje nezaupanja z medsebojnim sumničenjem in obtoževanjem, kar je imelo za posledico neučinkovitost organizacije v akciji.

Zasliševalec je potem, ko je končal zaslišanje in vsa opravila v zvezi z njim, napisal sklepno poročilo (Schlussbericht), v katerem je navedel osnovne podatke o krivdi zaslišanega in zapornikov odnos do preiskave s predlogom ukrepa za izpustitev, koncentracijsko taborišče in stopnjo taborišča, taborišče za talce Ankenstein ali za smrtno kazen.

Kadar so bili posamezniki poslani v koncentracijsko taborišče, so bili prej zdravniško pregledani in v poročilu zdravnika je bilo posebej ugotovljeno, da zapornik nima nalezljive bolezni in da je sposoben za koncentracijsko taborišče. Isti referenti so potem vsake tri mesece javljali v RSHA, da se zaščitni zapor za imenovanega, na podlagi ukaza šefa varnostne policije in varnostne službe, podaljšuje.

(nadaljevanje sledi)

Za zagotovitev pogojev, da bo dosežena načrtovana proizvodnja v srednjeročnem planu 1981—85, je nujno doseči naslednje:

— v tako zahtevnem in razvejanem proizvodnem, tehnološkem procesu pridobivanja premoga na treh področjih mora biti tehnično vodenje tehnološkega procesa z enega mesta in enega vodstva;

— zaradi povečevanja odhoda dobrih rudarjev v pokoj in fluktuacije je potrebno čimprej zagotoviti manjkajočo delovno silo za redno, polno oblaganje odkopnih delovišč in povečati dnevne napredke širokih čel ter ustvariti in zagotoviti normalne odkopne pogoje;

— začeti z delom in študiranjem odkopnih pogojev in najti ustrezne rešitve za uspešno odvajanje vode in odkopavanje

komercialnega in energetskega premoga v predelih slojišča, kjer nastopajo večje ali manjše količine vode na širokih čelih pri odkopavanju, da bodo transportirali suh premog in preprečili oz. odstranili zabijanje premoga od presipnikov v jami pa do separacije oz. drobilnice. Zabliten premog take kvalitete se ne da transportirati in separirati pri obstoječih napravah.

Jože Herman

Voda je zalila 7. obzor v jami Kotredež

Večmesečna borba z vodo in muljem je bila končana 15. 7. ob 1.30 na nočni tretjini, ko so se ustavile črpalke v pomožnem črpališču na 7. obzoru zaradi hitrega naraščanja vode na 7. obz. Za lažje razumevanje nastale situacije bom na kratko navedel nekaj dejstev.

Ves čas po zalitju vpadnika V-85 smo si prizadevali držati vodo pod 1. etažo pod 7. obz. To nam je v glavnem uspevalo, kljub občasnim težavam, ko je voda narasla tudi čez 1. etažo in smo jo vedno znižali za približno isti nivo. (1. etaža je približno 8 m pod 7. obz., nivo vode je nihal od 1 do 3 m pod 1. etažo).

Pri črpanju vode v vpadniku smo imeli veliko težav zaradi nanašanja mulja k črpalkam. Na srečo smo imeli v vpadniku montiran dvoverižni transporter, s katerim smo odstranjevali del mulja, ki ga je voda prinašala.

Da bi bile težave še večje, voda ni dotekala enakomerno, občasno se je dotok vode zmanjšal, nato pa se je nenadoma povečal in ustrezno se je povečal tudi dotok mulja. Zaradi tega smo 17. 6. izgubili štiri potopne črpalke, kljub temu, da so bile gibljivo obešene in jih tudi z največjimi naporji nismo uspeli rešiti. Mulj je bil vzrok, da smo še dvakrat na enak način izgubili po dve potopni črpalke. Pri vseh teh izgubah je bil glavni vzrok hitro naraščanje vode v vpadniku zaradi različnih vzro-

kov (okvare, izpad el. energije itd.) in ko smo z dodatnimi črpalkami vodo ponovno znižali, je mulj toliko zasul črpalke, da jih nismo uspeli dvigniti.

Mulj je počasi naraščal proti 7. obz. in ko smo 22. 6. menjavali potopno črpalke v črpališču na 7. obz., je voda toliko narasla, da je prosto tekla po 7. obz. v črpališče. V tistem trenutku je bila situacija zelo kritična, saj bi ob dodatni okvari ene od črpalk že takrat zalilo 7. obzor.

Z velikimi naporji smo vodo ponovno uspeli znižati do 1. etaže.

Ob vseh teh težavah v vpadniku V-85 in v črpališču na 7. obz. smo se vsi zavedali, da je še bolj kritično v črpališču na 6. obz. in posredno na 4. obz.

Zaradi kvalitete vode, ki smo jo črpali (9 g/l trdnih delcev od tega približno 18 % kremenca), so se črpalke izredno izrabljale, tako da je sedaj njihova kapaciteta daleč pod nominalno, to pa pomeni veliko potencialno nevarnost, da ob večji okvari črpalke zalijemo celo jamo.

Seveda si vsi prizadevamo zagotoviti potrebne kapacitete črpališč, vendar so težave toliko večje, ker ni na razpolago dovolj ustreznih črpalk.

Naslednja kritična faza je bila 10. 7., ko je za približno 35 minut jama ostala brez el. toka in je voda ponovno direktno pritekala v črpališče.

Za nekaj časa smo jo uspeli znižati pod 7. obz., vendar je vo-

da nanašala toliko mulja, da je zapolnil vpadnik do 7. obz. Voda je nanašala velike količine mulja v hodnik na 7. obz. in posredno tudi v vodni progi, tako da smo imeli velike težave pri obratovanju črpalk.

Edino upanje, da zagotovimo črpanje iz 7. obzora, je bila nova obrambna točka pri jašku 83/2. Jašek je zgrajen približno do polovice med 8. in 7. obz. Novi jašek, ki smo ga poglobljali iz 7. obz., smo izdelali do vrha omenjenega jaška v razdalji približno 20 m. V tem jašku smo namestili dve potopni črpalke in ju priključili na poseben cevovod, po katerem bi vodo črpali direktno na 6. obzor. Pri izdelavi vrtine iz na novo izdelanega jaška v obstoječi jašek smo imeli izredne težave, vendar smo 14. 7. uspeli zavrtati vrtino, skozi katero so najprej uhajali plini (metan, CO₂), nato pa voda v manjši količini.

Kot sem že omenil, je 15. 7. ponoči voda začela zalivati transformatorje v črpališču na 7. obz., in to je pomenilo konec črpanja iz črpališča in tudi proizvodnje premoga, saj je po 7. obz. potekal glavni transport premoga iz odkopov. Voda je začela prodirati po hodniku na 7. obz. proti J-83/2 in ko smo vključili črpalke v tem jašku, sta kmalu obe odpovedali, do sedaj še iz neznanih vzrokov.

To je pomenilo dokončno prenehanje črpanja vode iz 7. obz., ker nismo več imeli črpalk.

Trenutno stanje:

Voda je približno 24 m nad 7. obz., odkopi so delno zaliti. V nadkopu N-73 imamo montirano nizkotlačno črpalko FLYGHT 2400 s kapaciteto približno 7 m³/min, s katero črpamo vodo na 6. obzor. Zračenje jame je normalno (po 6. obz.). Težava pa je v tem, da ta črpalka ne

more neprekinjeno obratovati zaradi premajhnih kapacitet v črpališču na 6. obz.

Vsa prizadevanja so sedaj v tem, da zagotovimo normalno odvajanje vode iz 6. obzora v Vine rov oz. na površino. To je tudi pogoj, da lahko potem nadaljujemo z znižanjem vode proti 7. obz. in nadaljnjo sanacijo za čimprejšnjo usposobitev

jame Kotredež za proizvodnjo.

Zaposlene iz jame Kotredež smo predstavili v jamo Loke, razen potrebnega števila delavcev za sanacijska dela, kjer se trudimo z vsemi močmi dosegati planirano proizvodnjo v TOZD Kotredež. Upam, da nam bo to ob izrednih naporih uspelo.

Anton Koban

Lidija Šentjunc

častna članica kolektiva našega kombinata

Na predlog komisije za priznanja in odlikovanja našega kombinata je delavski svet SOZD REK EK na svojem zasedanju 25. 6. 1981 soglasno sklenil in z aplavzom potrdil, da se podeli Lidiji Šentjunc, članici sveta federacije, naši rojakinji iz Hrastnika in dolgoletni družbenopolitični in javni delavki, visoko priznanje delavcev kombinata — imenovanje za častnega člana kolektiva Revirskega energetskega kombinata Edvarda Kardelja. Predno je delavski svet SOZD REK EK dokončno sklepal o tem imenovanju, je dobil soglasno podporo družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov vseh TOZD, DS in vseh šestih delovnih organizacij našega kombinata. Sklep delavskega sveta je bil sprejet na temelju določil statuta SOZD REK EK.

Utemeljitev je obrazložil na proslavi dneva rudarjev in dneva kombinata dne 3. 7. t. l. predsednik komisije za priznanja in odlikovanja Leopold Sakeljšek. Iz njegove utemeljitve povzemamo naslednje:

»... Tovarišica Lidija Šentjunc se je pred 70 leti rodila v Hrastniku. Tam je odrasčala in že kot otrok je s svojimi, predvsem knapovskimi vrstniki doživljala tegobe takratne družbe. Na njeno opredelitev za revolucionarno pot so prav gotovo od-

ločilno vplivale takratne razmere med izkoriščanimi hrastniškimi rudarji in drugimi delavci. Štrajki, manifestacije, spopad z Orjuno v Trbovljah, nesreče in tegobe rudarskega življenja so vtisnili svoj pečat njenemu otrostvu.

Kot mlada skojevka se je kmalu obogatila z znanjem, z marksističnim spoznanjem, da je delavski razred realna družbena sila, da nekaj hoče. To je njo, mlado intelektualko, leta 1932 pripeljalo v Partijo, ki so jo takrat v Hrastniku tvorili večinoma mladi in uporni rudarji. To je bila opredelitev, ki je niso več mogle omajati niti grožnje o izključitvi iz šole niti kasnejše aretacije, niti prebita leta na robiji v zaporih stare Jugoslavije.

To spoznanje je omogočilo, da je že nekaj let po prihodu z robije bila idejni vodja mnogih stavkovnih akcij, najtesneje pa sta z njenim delovanjem povezana mladinska stavka leta 1936 in znani »Lidija štrajk« rudarjev leta 1939, tik pred pričetkom druge svetovne vojne.

Malo je ljudi, ki so svoje življenjske ideale tako poistovetili z interesi nekega gibanja, ki so bili in ostali do kraja zvesti in predani ideji in zgodovinski nalogi — osvoboditvi dela. V krog takšnih lahko uvrstimo tovarišico Lidijo Šentjunc, člani-

co KPJ iz leta 1932, nosilko spomenice 1941, narodno heroinjo, junakinjo socialističnega dela, članico sveta federacije in častnega člana občine Hrastnik.

Tovarišica Lidija Šentjunc rada prihaja v Hrastnik, v Zasavje, med rudarje, saj skoraj ni pomembnejše proslave v Zasavju, kjer ne bi bila navzoča. Tudi ob praznovanju slovenskih rudarjev, pa naj bo to v Hrastniku, Trbovljah ali v Zagorju, je med nami.

Zato lahko danes Hrastničani in vsi Zasavčani s ponosom povemo, da Lidija ni le ena prvih, da ne rečem redkih intelektualcev, ki jih je tisti čas lahko dala črna dolina Zasavja, ampak tudi intelektualec — marksist, ki je nauk socialistične revolucije sprejel zavestno, se vanj z vsem svojim življenjem vključil, znal marksistično znanost povezati z revolucionarno prakso knapov in drugih delavcev, ki so kot revolucionarni odred delavskega gibanja bili v stanju spreminjati svet.

Takoj po podani obrazložitvi je predsednik delavskega sveta SOZD REK EK Jože Žitnik izročil novoimenovani častni članici kolektiva našega kombinata Lidiji Šentjunc, izvirno — umetniško oblikovano listino o častnem članstvu, (oblikoval jo je Franc Kopitar, ak. slik.) rudarsko uniformo, rudarsko sve-

tilko — oljenko in rudarsko palico ter velik šopek rdečih nageljnov.

Lidija Šentjurs je nato stopila na govorniški oder in se vsem članom kolektiva, samoupravnim organom, družbenopolitičnim delavcem, skratka vsem delavcem kombinata, zahvalila za imenovanje za častno članico kolektiva kombinata SOZD REK EK. V krajšem nagovoru je še posebej poudarila,

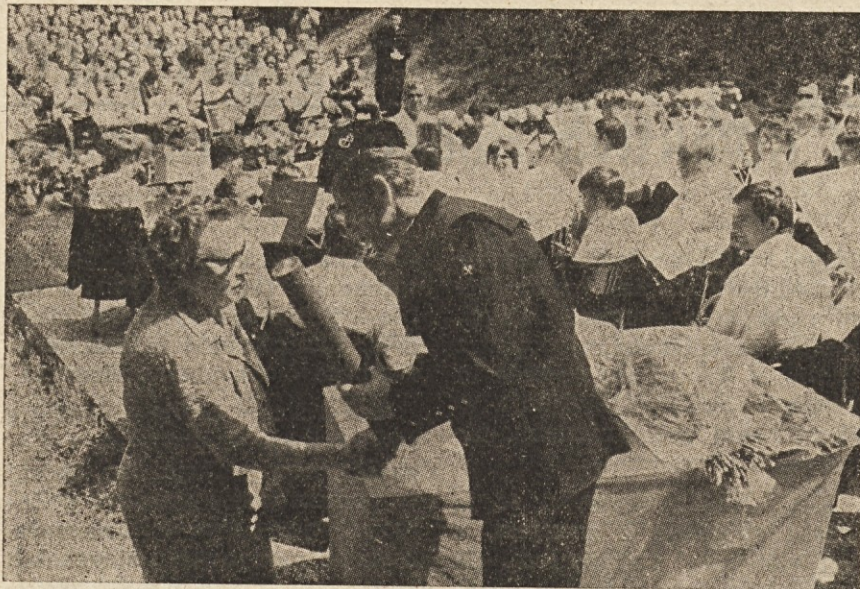
da bo s ponosom in vso častjo nosila častno članstvo kolektiva ter da ji to imenovanje pomeni eno največjih priznanj revirskih delavcev in posebej še delavcev REK EK, s katerimi je že od mladih nog rada sodelovala.

Na željo tovarišice Šentjurčeve so šopek z rožami odnesli pred spomenik padlim in ponesrečenim rudarjem.

V SOZD Revirski energetski kombinat Edvarda Kardelja

imamo odslej dva častna člana kolektiva. V letu 1970 je bil namreč imenovan za prvega častnega člana kolektiva Miha Marinko, član sveta federacije in naš revirski rojak, za drugega častnega člana pa je bila imenovana Lidija Šentjurs, članica sveta federacije, prav tako rojakinja iz revirjev.

Ponosni smo lahko, da imamo v svoji sredi dva tako pomembna javna in politična sodelavca, ki sta tako pred vojno, med vojno in po vojni visoko nosila zastavo svobode in napredka ter pomagala v vseh pogledih spreminjati naše narode v najnajneprednejšo družbeno skupnost.

Na proslavi dneva rudarjev in dneva kombinata je izročil predsednik delavskega sveta SOZD REK EK Jože Žitnik, Lidiji Šentjurs, članici sveta federacije, izvirno listino o častnem članstvu našega kombinata.

(Foto: Trbovlje)

Po prevzemu listine o častnem članstvu našega kombinata je Lidija Šentjurs spregovorila vsem navzočim članom kolektiva. Izjavila je, da z vsem ponosom in častjo sprejema to imenovanje.

(Foto: Trbovlje)

Odkrili so spomenik Edvardu Kardelju

V torek, 21. julija 1981, so ob 20. uri v Ljubljani na Trgu revolucije slovesno odkrili spomenik pokojnemu velikanu naše revolucije, Edvardu Kardelju.

Odkritja spomnika so se udeležili številni občani Slovenije, predstavniki republik in pokrajin idr. Med udeleženci tega slavlja oziroma te proslave so bili tudi številni člani kolektiva našega kombinata. Za udeležence iz Trbovelj je peljal poseben vlak z odhodom ob 16.30 iz Trbovelj in prihodom v Ljubljano ob 20.00. Iz Ljubljane so se vrnili ob 21.30 in prišli v Trbovlje ob 22.40. Iz Trbovelj se je udeležilo proslave okrog 1000 občanov, iz Hrastnika in Zagorja pa okoli 500 udeležencev. Z odkritjem spomenika Edvardu Kardelju je bil obeležen letošnji

dan vstaje slovenskega naroda in 40-letnica ustanovitve OF.

Spomenik, ki ga tvori 17 figur, med katerimi je realistično izdelan le kip Edvarda Kardelja, je izdelal Drago Tršar, akademski kipar. Vili pa so ga v livarni Božidarja Hočevarja v Zagrebu. Spomenik stoji na Trgu revolucije v Ljubljani blizu Iskrine stolpnice in spomenika

Revolucije. Slavnostni govornik je bil predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher, uvodno besedo pa je imel član predsedstva SR Slovenije, dr. Marjan Breclj.

Ob odkritju spomenika Edvardu Kardelju je potekala v Ljubljani velika manifestacija bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti.

Ogenj v jami Hrastnik

Dne 17. julija t.l. se je v talnem skladu jame TOZD Premogovnik Hrastnik pojavil ogenj. Strokovnjaki in rudarji so se takoj angažirali za zmanjšanje obsega tega ognja in za njegovo likvidacijo. Upali so, da bodo s sanacijskimi ukrepi uspeli zadušiti ogenj na čelu v zahodnem talnem skladu. Dne 21. julija, ko pripravljamo to kratko poročilo, pa kljub vsem naporom reševalnih ekip ognja ni uspelo v celoti zadušiti. Pojavile so se koncentracije monoksida; čelo so zavoljo tega začeli zapirati. Ogenj bo ponehal po vsej verjetnosti v naslednjih tednih in šele nato bi s pridobivanjem v tem delu jame lahko nadaljevali. Trenutno izpad proizvodnje na čelu vzhodnega talnega sklada ne bo vplival na manjši odkop premoga v jami Hrastnik, ker imajo dovolj odprtih zmogljivosti. Upajmo, da težava ne bo bistveno vplivala na izpolnjevanje planskih obveznosti v naslednjih mesecih.

Marko Vraničar na obisku v revirjih

Dne 20. julija je obiskal naš kombinat Marko Vraničar, predsednik komiteja za energetiko, industrijo in gradbeništvo, in sicer z namenom, da se s predstavniki OO ZK, OO ZS in vodji TOZD DO ZPT dogovori in seznani z nastalo situacijo v DO Zasavski premogovniki Trbovlje.

V jutranjih urah je obiskal jamske predele TOZD Premogovnik Hrastnik in TOZD Premogovnik Ojstro, nakar se je ustavil tudi v naši DO Termo-

Dejali so...

LAZAR MOJSOV — predsednik predsedstva CK ZKJ

... »Delegatski sistem, ki izvira iz samega bistva samoupravljanja, uresničujemo v razmerah, v katerih obstaja in se tudi kaže pluralizem samoupravnih interesov. Toda ta pluralizem ne pomeni, da je treba vse obstoječe interese izenačevati po značaju in pomembnosti. Pač pa pomeni prevlado interesov delavskega razreda ter take proizvodne in politične odnose, ki omogočajo, da proizvajalci sami, in ne kdo drug v njihovem imenu, najdejo tisto, kar je skupno in splošno v njihovih neposrednih interesih. V tem procesu pa zveza komunistov ne sme biti sodnik, ki presoja, kaj so in kaj niso skupni in splošni interesi delavskega razreda in družbe, temveč mora biti dejavnik zavednega boja za ustvarjanje nujno potrebnih razmer, ki omogočajo oblikovanje in krepitev teh interesov... «

STANE DOLANC — član predsedstva CK ZKJ

... »Danes ko gradimo naš politični sistem socialističnega samoupravljanja in uresničujemo politiko ekonomske stabilizacije, ko se soočamo s številnimi težavami in slabostmi pri vsakdanjem delu, preverjamo svoje misli, sklepe in ukrepe s pomočjo idej in dela tovariša Tita, Kardelja in ostalih bercev, ki so izgoreli v boju za naš boljši danes. Vedno znova nam morajo biti v zavesti Titove besede, da se ne smemo bati pogumnejših korakov v razvoju socialistične misli in prakse in spominjati se moramo Kardelja, ki je govoril, da so tudi napake mogoče, a da ni večje napake od omahovanja... «

JANEZ ZEMLJARIČ — predsednik IS skupščine SR Slovenije

... »Vedeti moramo tudi, da je gospodarski položaj pereč in da se moramo končno zresniti. Še vedno je moč po vsej Sloveniji opaziti zaplankanost, vemo pa, da v položaju, v kakršnem smo, moramo razviti povezovanje že v okviru delovne organizacije pa v okviru občin, republike in končno na skupnem jugoslovanskem trgu, da bomo lahko uresničili naša izvozna prizadevanja, predvsem na konvertibilna področja. Mnogim stvarjem, ki »ne gredo«, se moramo odpovedati. Resnici moramo pogledati v oči in ukrepati takoj — brezkompromisno in prav nič sentimentalno... «

elektrarna. V popoldanskih urah pa je bil sestanek med predstavniki OO ZK, OO ZS ter vodji TOZD v sejni sobi SOZD REK Edvarda Kardelja.

Sestanka so se poleg že navedenih udeležili tudi tehnični delavci DO ZPT, direktor DO ZPT, generalni direktor, Jože Leskovar - sekretar republiškega odbora sindikata energetike, Franci Grešak - sekretar medobčinskega sveta ZKS revirskih občin, Miro Štrajhar - predsednik revirskih sindikatov ter direktor DO TET.

Teme razgovora so bile: zagotavljanje planske proizvodnje v DO ZPT, finančni rezultat kot posledica nedoseganja skupnega prihodka v SOZD EGS in nedoseženih cen komercialnega premoga, ugotovitev tekoče investicijske dejavnosti v SOZD REK Edvarda Kardelja. Kot posebno pomembna tema pa dokončni dogovor o nadaljnjih aktivnostih za izgradnjo TE-TO 3.

Direktor DO Zasavski premogovniki je navzoče seznanil z nastalo situacijo v TOZD Premogovnik Kotredež ter o nadaljnjih ukrepih za sanacijo zalitega predela jame TOZD Premogovnik Kotredež. Zaenkrat naj bi razpoložljive delovne moči TOZD Premogovnik Kotredež pospešeno odkopavale v jami Kisovec. Zavedati pa se moramo, da je potrebno čimprej izdelati planogram razporeditve delovne sile z namenom, da se le-ta razporedi plansko s čim bolj produktivnimi rezultati. Del razpoložljive delovne sile pa se vključi v ostale predele premogovniških TOZD DO ZPT. Seveda pa je treba poudariti, da samo začasno, saj so že pričeli z vsemi aktivnostmi za čimprejšnjo sanacijo zalitega predela TOZD Premogovnik Kotredež.

Ugotovili so, da planska proizvodnja v premogovniških TOZD področja Hrastnik in TOZD Premogovnik Trbovlje ni dosežena, predvsem zaradi skupnega prevoza. Na tem področju pa so DO Zasavski premogovniki že sprejeli določene ukrepe. Za rešitev tega problema so v polnem teku vse aktivnosti in predvidevajo, da se bo do je-

IZPOLNJEVANJE DELOVNEGA NAČRTA

od 1. I. do 15. VII. 1981

DO	načrt	doseženo	+—	%	ob dela
TPZD	ton	ton	ton		prostih

DO ZASAVSKI PREMOGOVNIKI

Proizvodnja premoga

Pr. Hrastnik	189.900	147.302	— 42.598	77,6	10.352
Pr. Ojstro	139.580	112.857	— 26.723	80,8	6.574
Pr. Trbovlje	273.900	259.557	— 14.343	94,7	15.800
Pr. Kotredež	126.230	127.860	+ 1.630	101,2	7.860
RSC	19.190	13.416	— 5.774	69,9	350
Jama	748.800	660.992	— 87.808	88,2	40.936
Retje 80	34.180	4.671	— 29.509	13,6	170
Ojstro 80	24.140	14.529	— 9.611	60,1	280
Celokupno	807.120	680.192	— 126.928	84,2	41.386

Proizvodnja gradbenega materiala

		letni načrt	doseženo	%
Zagorje				
— kamnolom (m ³)	6472	135.000	85.780	63,5
Storitve delavnic — 30. VI.				
RESD Hrastnik (din)		84,821.000	42,087.108,30	49,6
RESD Trbovlje (din)		97,048.000	48,275.078,60	49,7
RESD Zagorje (din)		59,854.000		
PJL (din)		38,841.000	30,240.832,00	77,8
Toplotna energ. (Gj)		85.321	38.300	44,8

DO TERMoeLEKTRARNA

Proizvodnja električne energije (Mwh)

	načrt	doseženo	%
PEE-PP	38.000	17.747	46,7
PEE-N	265.000	232.804	87,9
AKE	10.500	309	2,9
Skupaj	313.500	250.860	80,0

Ostalo — storitve — 30. VI.

	letni načrt	doseženo	%
Vzdrževanje naprav (din)			
Transport goriva (din)	—	33.752.777,55	—

DO RUDARSKA GRADBENA DEJAVNOST — 30. VI.

RIG (din)	323.000.000	175.615.516,80	54,4
ESMD (din)	66.600.000	46.416.011,75	69,7
Avtoprevoz »Zasavje« (t/km)	9.200.000	4.738.342	51,5
GRAMAT (enot)	10.000.000	5.005.079	50,1
Kamnolom (m ³)	50.000	25.213,5	50,4

DO INDUSTRIJSKE MONTAŽNE DELAVNICE — 30. VI.

SIMD (din)	61.149.000	40.644.178,90	66,4
EIMD (din)	32.654.000	15.803.926,40	48,3

Erika Kavčič

seni stanje normaliziralo, predvsem zaradi zamika delovnega časa v premogovnikih Hrastnik, Ojstro in Trbovlje, pa tudi v Resdih in DS Pomožnih dejavnosti.

Finančni rezultat v prvem polletju tega leta je orisala tovarišica Mira Černe. Seznanila je navzoče, da je trenutni izpad dohodka 223 milij. 108 tisoč dinarjev, in sicer iz vsem pozna-

nih subjektivnih in objektivnih razlogov.

V nadaljnji razpravi je bilo ugotovljeno, da plana v DO Zasavski premogovniki ne dosega. Poudariti je treba, da na to vplivajo tudi nekatere vznemirljive tendence. Narašča število bolanih, včasih je v konicah odsotnost tudi 50 %. Na drugi strani pa ugotavljamo, da je v revirjih čedalje več brezposelnih. Tudi na tem področju morajo družbenopolitične organizacije takoj aktivno pristopiti h konkretnim rešitvam. Pohvalen je odziv rudarjev na prostovoljno delo, kar kaže veliko pripravljenost rudarjev, da vložijo vse napore za višjo proizvodnjo premoga.

Tovariš Šikovec je poročal o trenutni investicijski aktivnosti v DO Zasavski premogovniki. Le-ta sicer napreduje, vendar zaradi vsesplošnih stabilizacijskih in restriktivskih ukrepov počasneje, kot bi sicer. Neurejeno je tudi zbiranje sredstev pri plansko-poslovni skupnosti, premajhen pa je tudi kreditni potencial temeljnih bank. Velika napaka pri investicijski politiki pa je financiranje iz različnih virov kot npr.: sredstva EGS oz. ISE, sredstva PPS, bančna sredstva in lastna sredstva.

Velik problem v nadaljnji politiki SOZD REK EK ter tudi v občinskem in medobčinskem merilu pa je nejasnost glede izgradnje termoelektrarne - toparne III. V zadnjem času se sicer optimizacijski postopek še ni končal, lahko pa predvidevamo po izračunih gradbenih stroškov, da ima vse možnosti Trbovlje. V nadaljnji razpravi je sicer tovarš Vraničar poudaril, da ne more dajati konkretnih izjav, ker za to ni pristojen. Seznanil pa je navzoče, da je Komite za energetiko, industrijo in gradbeništvo v soglasju s SOZD EGS in ISE ter ob podpori republiškega odbora sindikatov energetike posredoval Komiteju za planiranje v Beogradu zahtevek za uvoz opreme za TE-TO 3 v vrednosti 30 milj. klirinških dolarjev. Ta zahtevek

Remont v Termoelektrarni Trbovlje II je v polnem teku. V času štirimesečnega remonta bodo popravili tlačne dele kotla in izrabljene dele zamenjali. V celoti bodo zamenjali izrabljeni del kotla — grelne pode in ponovni pregrevalec. Kolektiv se skupno z drugimi delovnimi skupinami, ki so prišle na pomoč, prizadeva, da bi delo opravili čimprej, vsekakor pa pred pretekom štirimesečnega roka.

je bil sprejet in potrjen. Pooblaščen predstavniki SOZD REK EK naj se o izgradnji TE-TO III čimprej dogovore v okviru SOZD EGS.

Pri reševanju nastale situacije v DO Zasavski premogovniki Trbovlje bi bila možna tudi rešitev ureditve odnosov nagrajevanja po delu ter obnovitev tekmovalnega in prijateljskega duha med posameznimi skupinami.

V nadaljnjem razgovoru je tovarš Vraničar poudaril, da bo članom kolektiva SOZD REK EK po svojih močeh pomagal pri intervencijskih uvozih. Poudaril pa je, da se moramo vsi

člani kolektiva zavedati, da je premogovništvo dejavnost posebnega pomena, zato moramo tembolj racionalno in konkretno organizirati proizvodnjo tako, da zagotovimo tisto, kar vsa slovenska družba od nas pričakuje.

Ob zaključku razprave so ugotovili, da je razgovor le prinesel koristne rezultate, saj bo pomagal članom kolektiva SOZD REK EK pri nadaljnjem razmišljanju in konkretnih aktivnostih pri normaliziranju sedanjega stanja v DO Zasavski premogovniki.

Ivi Leskovar

Raziskave na področju Brnice v letu 1980

Na področju Brnice je bilo do leta 1965 izvrtanih več vrtin, prve že v letih od leta 1905 do leta 1912. Locirane so bile v dolini potoka Brnice.

Dokumentacija starih vrtin je zelo pomanjkljiva. V glav-

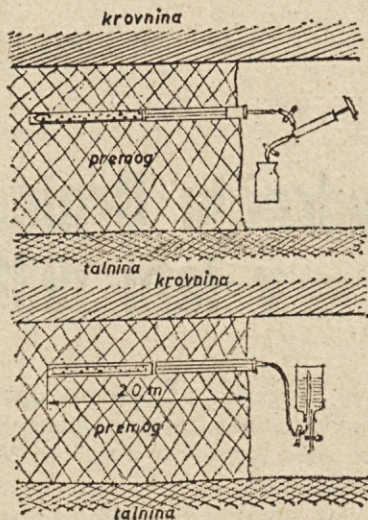
nem sloni na vizuelnem opisu litologije jedra brez paleontološke obdelave in stratigrafske razčlenitve.

Leta 1980 smo zavrtali tri vrtime v skupni dolžini 1296 m. Namen vrtanja je bil prekate-

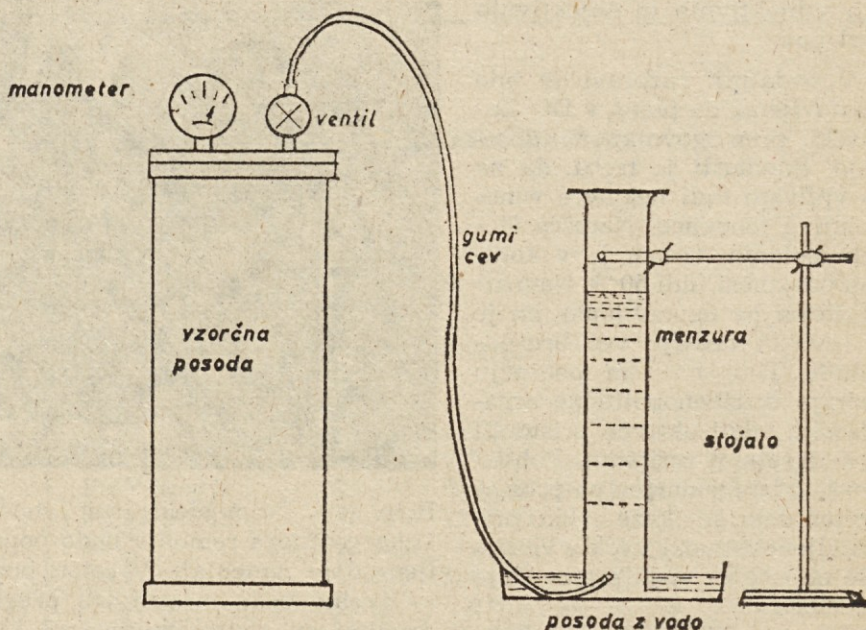
gorizirati obstoječe rezerve premoga v višjo kategorijo ter ugotoviti strukturno-hidrološke razmere na tem področju. Obenem smo izvedli geofizikalne meritve v vseh treh vrtnah. Vse tri vrtnice so prevrtale premogov sloj debeline (merjeno po smeri vrtanja) od 12 m do 54 m. Vrtini Br-1/80 in Br-17/80 sta prevrtali nad premogom gorljivo krovino debeline 7 do 10 m. Tako lahko prekategoriemo približno milijon ton rezerv premoga v višjo kategorijo.

V strukturnem pogledu smo dobili nekaj presenetljivih rezultatov. Tako je vrtnica Br-1/80 prevrtala med litavskim apnenecem 22 m debelo plast sivice. To kaže na močne tektonske premike v mlajši krovini. Vrtina Br-2/80 je pod premogom prevrtala krovni lapor, sivico ter litavski apnenec. Nad premogom je zaporedje prevrtanih slojev normalno.

Najbolj važne podatke je dala vrtnica Br-17/80. Ta vrtnica je izvrtana v profilu stare vrtnice Br-3/12 (vzhodno od Igričnika). Vrtana je pod kotom 70° in azimutom 0° . Prevrtala je normalno zaporedje plasti, in to: laški lapor, litavski apnenec, sivico, krovne laporje, premog in je bila ustavljena v talninski glini. Tako zaporedje plasti (razvoj sivice) po teoriji »erozijskih lukenj« ni bilo pričakovati. Teorija »erozijskih lukenj« je bila po-

Sl. 2 METODA VZORČEVANJA PLINOV NA DELOVIŠČU

Sl. 1 NAPRAVA ZA MERJENJE PLINA V PREMUGU

stavljena leta 1975 na osnovi podatkov vrtnice Br-3. Po tej teoriji naj bi bila na področju vrtnice Br-3 in drugod sivica erodirana in bi bil litavski apnenec v direktnem kontaktu s krovnim laporjem. Tako manjka vodonepropustna plast sivice in je možen direktni dotok vode iz apnenca na delovišča v premogu. Rezultati vrtnice Br-17/80 so ovrgli to teorijo. Zato moramo vzroke dotokov vode na delovišča iskati v rušnih procesih pri odkopavanju.

Geofizikalne meritve so dale dobre rezultate. Ločljivost posameznih litostratigrafskih členov je zelo dobra. Uporaba geofizikalnih meritev omogoča vrtanje brez jedrovanja. Taka tehnologija vrtanja omogoča večje dnevne napredke. Cena metra vrtnice po tej metodi je približno 50 % nižja od vrtanja z jedrovanjem.

Poleg kemične analize premoga je bila narejena še silikatna analiza pepela. Določene so bile tudi temperatura sintranja, deformacije, polkroga ter razlivanja pepela.

Na vzorcih premoga vrtnice Br-2/80 smo izvedli preizkus laboratorijskega določanja plinonosti premoga. V ta namen smo takoj po izvrtanju premoškega jedra ob vsakem manevru (to je 3 do 4,5 m) neprodušno

zaprl vzorce premoga v stekleničke po 250 ml. Zaradi prevelikih pritiskov izhajajočih plinov sta se nam dve od devetih stekleničk razbili. Laboratorijske raziskave iz premoga izhajajočih plinov, so nam dale naslednje podatke. Vzorci so razporejeni po globini:

Št. vzorca	CO ₂ l/t	CH ₄ l/t
1	—	— razbita
2	—	— razbita
3	173,07	201,92
4	122,95	86,07
5	197,80	98,90
6	276,92	Ø odprta
7	85,55	273,76
8	45,15	150,50
9	51,84	165,90

Stekleničke smo odpirali pod steklenim zvonom. Iz steklenege zvona smo z vakumsko črpalko izčrpali plin, katerega smo lovili ter analizirali na CH₄-metan ter CO₂-ogljikov dioksid. Prisotnost CO₂ kaže, da stekleničke niso bile dobro zaprte oz., da je prišlo do absorpcije in nastanka CO₂. V pripravi je izdelava aparature (sl. 1) za določanje plinonosti premoga. Poleg laboratorijskega določanja plinonosti premoga oziroma določanja vsebnosti plinov v vzorcih premoga obstaja še metoda vzorčevanja plinov na odkopu (sl. 2). V ta namen zavrtamo dvo-metrsko vrtnico v pre-

mog in lovimo plin, ki izhaja iz sten vrtine.

Dobljeni rezultati o plinonositosti premoga nam lahko služijo za optimalno projektiranje jamskega zračenja.

Z dosedanjim vrtanjem še ni izpolnjena optimalna mreža potrebnih vrtin s površine na območju Brnice. Nadaljnje vrtanje pa je pogojeno z izdelavo dostopnih poti do novih lokacij.

Goce Mitrevski

Raziskave v letu 1981

V okvir glavnih raziskovalnih del so obsežena raziskovalno odpiralna dela za vzhodno območje jame Dol in za območje med jamama Kisovec in Kotredež, ki je poimenovano Kotredež-zahod. Na obeh območjih je potrebno zgraditi najprej smerne obzorne proge in iz teh prečne proge do premogovega sloja, ki bodo omogočile, da se z vrtinami boljše določi konfiguracija premogovega sloja, njegova močnost, plino in vodonositost ter kvaliteta. Rezultati, ki jih bomo dobili z raziskovalnimi deli, bodo služili kot osnove za nadaljnje programiranje in projektiranje odpiralnih del in odkopnih metod za eksploatacijo premogišča. Ker so ta raziskovalna dela hkrati odpiralna, vsa izvajamo v jami.

Ker so premogovi sloji na področju Zasavskih premogovnikov zelo pomanjkljivo raziskani, tudi v ostalih jama izvajamo boljše in poldetaljne raziskave tako v času pripravljalnih del za odpiranje posameznih etaž, obzorij in predelov.

Za dosego zanesljivejšega dolgoročnega obratovanja in hkrati iskanja možnosti povečanja proizvodnje obstoječih premogovnikov, posebno v zadnjem obdobju v času energetske krize zaradi prehoda na uporabo do-

mačih energetskih virov so v zadnjih letih forsirali raziskovalna vrtanja iz površine na področju Hrastnika — Dola in Zagorja.

V drugi polovici leta 1980 je Geološki zavod iz Ljubljane pričel z raziskovalnim vrtanjem s površine na območju Hrastnika v naselju Brnica. Namen raziskovalnega vrtanja je bil, da se s strukturnimi vrtinami s površine boljše razišče območje kotnega polja in vzhodnega talnega sklada. Na tem območju so bile raziskovalne vrtine izvrtane že v letih 1956—1964, vendar zaradi izredno komplicirane geološke zgradbe, ugotovljene z jamskimi deli v višjih predelih ležišča, ni bilo mogoče podati pravilne strukturne interpretacije za to območje brez dodatnega izvrtanja treh novih raziskovalnih vrtin.

V letu 1980 je bila končana raziskovalna vrtina Br 1/80 v dolžini 410 m in vrtina Br 2/80 v dolžini 521 m, ki je bila opremljena kot vrtina za odplinjavanje. Koncem leta 1980 so pričeli z vrtanjem še tretje vrtine z oznako Br — 17/80. Vrtanje te vrtine so nadaljevali v letu 1981 in je bila končana v mesecu marcu, ko je dosegla globino 365 m.

S to vrtino je bilo raziskovalno vrtanje za leto 1981 na tem območju končano, čeprav bi morali na tem območju zavrtati na osnovi predvidenega programa 6 strukturnih vrtin globine od 400 m do 800 m in v skupni dolžini 3600 m. Realizirane so bile le tri vrtine, in to v dolžini 1296 m, ki so bile za kratkoročno obdobje najnujnejše.

Vzrok za prenehanje z raziskovalnim vrtanjem je v tem, da je Raziskovalna skupnost Slovenije prispevala znatno nižja sredstva, kot je bilo prvotno predvideno po programu raziskav za leto 1980/81, predvsem pa znatno povečanje cen raziskovalnih storitev, katerih osnova so sedanje visoke cene za opremo vrtin in za potrošni material. Dela so izvajali po pogodbi z RSS ob participaciji sredstev ZPT.

V istem obdobju je GZL izvajal raziskovalno vrtanje s površine tudi v Trbovljah na območju Lakonce in kasneje na območju Ojstro z namenom, da se boljše ugotovijo še neodkopani ostanki premoga za kasnejše projektiranje njihove eksploatacije s površinskimi kopi. Zavrtanih je bilo 9 vrtin v skupni dolžini 398,70 m, oziroma v globino od 20 m do 124,70 m. V mesecu marcu 1981 je bilo na tem območju raziskovalno vrtanje končano. To raziskovalno vrtanje je bilo financirano iz lastnih sredstev, namenjenih za raziskovalna dela.

Po končanem raziskovalnem vrtanju na območju Hrastnika — Brnica je pričel GZL z raziskovalnim vrtanjem v Zagorju na območju Kotredeža zaradi z rudarskim projektom predvidenega odpiranja nove jame Kotredež-zahod. Na tem območju je predvideno, da se s površine izvrtajo tri raziskovalne vrtine kot strukturne in geomehanske, ena pa bi istočasno služila tudi kot piezometer. Vrtanje prve vrtine, ki je že presegla globino 420 m, bo kmalu končano. Z izvajalcem raziskovalnega vrtanja GZL smo v razgovorih, da bi drugo in tretjo vrtino izvrtali čimprej in zato vključili v vrtanje še eno vrtalno garnituro.

Za izvajanje navedenih treh raziskovalnih vrtin na območju Zagorja je bila Republiški raziskovalni skupnosti — enoti za odkrivanje in raziskovanje surovin splošnega pomena, prijavljena raziskovalna naloga pod naslovom Geološko-hidrogeološke raziskave na območju jame Kotredež-zahod. Programski svet je nalogo sprejel, zato so bila na skupščini odobrena sredstva za izvedbo del.

Nasteta raziskovalna dela so le del raziskovalnih del, ki so bila programirana za leto 1981 oziroma za srednjeročno obdobje 1981—1985. Program raziskav za leto 1981 je zelo obširen, saj bi bilo nujno, da čimprej izvršimo raziskave, ki so bile programirane že v prejšnjih letih. To so predvsem poldetaljne in

detajlne raziskave, s katerimi bi lahko zaloge premoga prekategORIZIRALI iz nižjih v višje kategorije. Njihova realizacija pa ni odvisna samo od sredstev za njihovo izvajanje, ampak predvsem od možnosti njihovega izvajanja. Značilno je to, da danes ni izvajalca za jamsko raziskovalno vrtnanje, ki se izvaja v

metanskem območju. Z lastnimi vrtnimi garniturami lahko izvajamo le vrtnanje za določitev etažnih kontur premogovega sloja in hidrološke pogoje pri odkopavanju posameznih etaž.

Če hočemo, da se bo raziskovalna dejavnost hitreje in uspešnejše izvajala, je nujno, da se v okviru REK EK ali pri GZL

ustanovi enota za izvajanje jamskega raziskovalnega vrtnanja. Z jamskimi raziskovalnimi vrtnami bomo pocenili raziskovalno vrtnanje, zaradi krajših dolžin vrtin jih bo možno izvršiti večje število, s tem pa bomo pridobili obsežnejše geološke in hidrološke podatke za kasnejše projektiranje. A. J.

Še enkrat o delitvi dela v elektrostrojni dejavnosti

V združevanju elektro-strojne dejavnosti (ESD) v SOZD REK Edvarda Kardelja je bilo že veliko rečenega, vendar mislim, da ne bo odveč, če ponovno spregovorimo o tej pereči problematiki.

Kljub opravljeni delitvi dela na vseh krajevnih in organizacijskih področjih lahko ugotovimo, da proces združevanja ESD na osnovi dogovorjene delitve dela napreduje, vendar prepočasi.

Komisija za organiziranje ESD v SOZD je opravila aktivnosti, ki jih je v določeni sestavi lahko opravila. Delo komisije je bilo usmerjeno v delitev dela, izdelavo tehnoloških projektov in v druge tehnično-tehnološke probleme. Problematike dohodkovne povezanosti in svobodne menjave dela komisija ni reševala, vendar je v svojih področjih opozarjala na te faktorje, ki lahko bistveno vplivajo na združevanje ESD.

Delitev dela je samo osnovni pogoj, da lahko pristopimo k organiziranju ESD v cilju večje produktivnosti in ostalih ekonomskih pokazateljev, vendar ne smemo zanemarjati tistih faktorjev, ki navidezno nimajo bistvenega pomena za razvoj te dejavnosti, stvarno pa v veliki meri vplivajo ali celo prednjačijo pred ostalimi kriteriji.

Večkrat je bilo poudarjeno, da naj bo nosilec razvoja ESD v SOZD DO IMD, ki je dohodkovno z ostalimi DO v SOZD slabo povezana. Prevladujejo kupoprodajni odnosi, čeravno bi

se v večji meri lahko povezovali na osnovi svobodne menjave dela, skupnega prihodka pri pridobivanju premoga oz. električne energije.

Popravilo in izdelava rezervnih delov zahtevata veliko angažiranih sredstev v obliki obratnih sredstev, kar si majhen kolektiv, kot je DO IMD, ne more privoščiti, zato so neupravičene zahteve o držanju zalog teh rezervnih delov, ki dosežejo vrednost nekaj starih milijard dinarjev.

Od tako nizke organske sestave kapitala, kot jo ima DO IMD, se v bodoče ne more pričakovati, da bi na osnovi lastnih sredstev za materialni razvoj temeljil razvoj ESD v REK.

Razvoj ESD bo možno učinkovito fazno razvijati z združevanjem sredstev in dela vseh, ki so tehnološko povezani pri pridobivanju premoga in električne energije. Cilj združevanja naj bo v racionalnem in učinkovitem poslovanju, zato moramo pospešiti aktivnosti na tem področju. Izdelati je potrebno skupne osnove in merila za pridobivanje in delitev dohodka. Tudi v ESD ugotavljamo, da del osebnega dohodka, pridobljenega na osnovi raznih dodatkov zaradi delovnih pogojev, daje materialno zadovoljstvo in povzroča diferenciacijo osebnih dohodkov med delavci v jami in delavci v delavnicah, kar neugodno vpliva na prerazporeditev teh delavcev in organizacije ESD.

Na osnovi dogovorjene delitve dela bi še letos v Hrastniku

organizirali popravilo hidravlične opreme. V začetku delovna enota, pozneje, z ozirom na število zaposlenih in tehnološki razvoj, pa TOZD, ki bi delovala v okviru DO IMD. To naj bi bili začetki realizacije programa združevanja ESD.

Izvajanje programa delitve dela je odvisno od mnogih faktorjev, med katerimi so pomembni delovni pogoji. V preteklosti je bila izgradnja delavnic za vzdrževanje in popravilo nesistematična. Zastareli in nefunkcionalni prostori, zastarela oprema, povrhu pa še negativni elementi tradicije, pogojujejo nizko učinkovitost pri delu.

Da preidemo od besed k dejanjem, je potrebno v cilju združevanja in organiziranja na osnovi izdelane delitve dela pristopiti z večjim elanom. Vodilni delavci in družbenopolitične organizacije se bodo morale bolj resno lotiti te problematike.

Z zapiranjem posameznih TOZD in DO v svoje okvirje, nesolidarno obnašanje, parcialno gledanje in reševanje problematike, lokalistične težnje, osebni interesi pred družbenimi so glavne ovire v nadaljnjem združevanju ESD. Mislim, da je skrajni čas, da prekinemo s to prakso in pričnemo izvajati po določenem planogramu, izdelanem na objektivnih osnovah združevanja ESD v SOZD.

Mihael Eržen

DO IMD izvaja dela tudi za tuje naročnike

Nikjer se močnejše ne odražajo ukrepi stabilizacije kot na področju investicij, in prav to je eden od vzrokov, da je v letošnjem letu manj dela za tuje naročnike. Drugi veliki vzrok, da imamo manj kapacitet angažiranih za tuje naročnike, pa je naša usmerjenost s srednjeročnim planom, da prvenstveno delamo za potrebe Tozdov v REK.

Večkrat smo že poudarjali, da imamo nekatera svojstvena dela, ki jih moramo smatrati kot dela za tuje, v resnici pa so to dela za DO ZPT. Gre za pogodbe za izdelavo opreme sklenjene preko RUDISA. Vsa večja investicijska dela za premogovnike gredo danes preko RUDISA in zato ne bi ta dela našteval kot dela za tuje.

Trenutno imamo večjo skupino varilcev in ključavničarjev na remontnih delih v Cementarni Trbovlje. Dela te skupine bi potekala predvidoma dva meseca. To je že večletno sodelovanje med nami in Cementarno, da išče pomoč ob remontih pri nas.

Letos bomo nadaljevali tudi z deli za jašek Ripenda za Istarske ugljenokope Labin. Žanje preko RUDISA oziroma preko DO RGD izdelujemo opremo za jašek. To so precej obsežna dela, ki jih trenutno ne delamo, ker ni povsem urejena izvedbena dokumentacija in niso pridobljena nekatera soglasja.

Do konca letošnjega leta pa smo se zavezali izdelati in montirati žago za razrez 8 m lesa za Plaški v SR Hrvatski tako strojni kot elektro del.

Z izkušnjami, ki smo jih za tak objekt pridobili že lansko leto, upamo, da bomo dela uspešno opravili. Velike težave pa občutimo z opremljanjem in izdelavo opreme za termoelektrarno Ugljevik v SR BiH. Dela

smo začeli izvajati že lansko leto, v letošnjem letu pa so dali v BiH prednost drugim investicijskim naložbam. Zaradi tega smo dela ustavili, oprema je trenutno nedokončana in v dogovoru smo, da bomo do danes izdelano opremo prevzeli, za vse, kar pa še nismo naredili, pa bomo sklepali nove pogodbe za novo ceno in drugačnim rokom izdelave.

Poleg naštetih del smo letos delali ali pa bomo delali za Rudnik kaolina Črna pri Kamniku, za hitro cesto na Razdrtem in pa več manjših del, kot uslug.

Pripravljamo pa se za nekoliko večje delo TOZD EIMD pre-

ko RUDISA. To je izdelava in montaža elektro-opreme za Tunis. Želimo, da bi to delo dobili. Seveda pa je potrebno ob takih delih vključiti vse organizacijske in strokovne moči in zato je teža takega dela toliko večja.

Kljub tem delom, ki sem jih naštel, da jih izvajamo ali pa jih šele bomo izvajali navzven, pa ne bomo dovolili, da bi se za domače potrebe toliko negativno odražalo. Vedno bolj se moramo zavedati, da smo tudi DO IMD člen, ki lahko in mora pomagati realizaciji načrta za pridobivanje primarne in danes vedno bolj cenjene energije.

Rihard Majcen

Priprave na izgradnjo delavniških hal za elektrostrojno dejavnost

V DS TSO smo decembra 1980 skupaj z odgovornimi delavci zainteresiranih TOZD in DO začeli akcijo, katere cilj je ureditev prostorov in delavnic za izdelavo nekaterih specialnih rudarske opreme za popravilo opreme za rudarjenje.

Praktično to pomeni zgraditev novih delavnic, kajti znano je, da obstoječe nikakor ne ustrezajo sedanjim, kaj šele bodočim potrebam. Krajevna akcija obsega vse tri centre: Hrastnik, Trbovlje in Zagorje. Osnova za naše delo so bili poleg posnetka stanja in predvidenih potreb tudi zaključki komisije za organiziranost ESD v SOZD REK EK. Po tehnični plati smo prišli na posameznih področjih do naslednjih zaključkov:

HRASTNIK:

Predvideno je, da bodo v Hrastniku zgrajeni prostori za popravilo in remont hidravličnega podporja. Lokacija novih delavnic v Hrastniku je na platoju med glavnim jaškom rudnika Hrastnik in med potokom. Lokacijska dokumentacija je izde-

lana, pridobljeno je že lokacijsko dovoljenje. Zaradi pričakovane omejenosti denarnih sredstev smo gradnjo razdelili v več faz. V končni obliki naj bi bila delavniška hala v Hrastniku velika 20 x 100 m. V prvi fazi, za katero smo izdelali idejni projekt, predvidevamo izgradnjo hale velikosti 20 x 50 in povečane za prizidek velikosti 340 kvadratnih metrov. Hala bo visoka približno 7 m in opremljena z mostnim žerjavom. V hali bo nameščena potrebna oprema za popravilo hidravličnega podporja, v aneksu k hali pa bodo prizidani pomožni in socialni prostori (skladišča, garderobe, sanitarije ipd.). Ker bo hala locirana tik ob potoku, bo na njeni vzhodni strani ostal nepokrit plato, ki bo služil za deponiranje in manipulacijo opreme. Pred pričetkom hale bo treba opraviti nekatera pripravljalna dela, ki so zlasti izdelava opornega zidu na vzhodni strani platoja, nastavitve tirov, rušenje in odstranitev ostankov nekdanje kopalnice ipd. V novi delavnici bi bilo predvidoma zaposleno 48 delavcev. Vrednost prve faze investicije je omejena

na 62.100.000,00 din. Idejni projekt predvideva, da bo celotna aktivnost investiranja od začetka izdelave dokumentacije do konca izgradnje končana v 24 mesecih, od česar na samo fizično izgradnjo odpade 12 mesecev.

TRBOVLJE:

V Trbovljah bomo uredili nove delavnice na sedanjem platoju »Ajnzerja«. Izdelan je osnutek ureditve tega prostora vključno s platojem, kjer so zdaj delavniški prostori RGD, kajti predvidoma naj bi bila vsa strojna dejavnost v bodočnosti organizirana tako, da bi temeljila na pametni delitvi dela in zlasti na principu, da se dejavnosti v posameznih organizacijskih enotah ne bi ponavljale. Ta delitve pa naj bi bila lokacijsko razporejena na celotnem omenjenem področju. Po takšnem konceptu bodo na prostoru, kjer so zdaj delavnice RGD prostori in površine za skladiščenje opreme in materiala in prosotori za manjše specialne in neodvisne delavnice. Prostor, kjer je zdaj deponija lesa in žaga, bo ostal na istem mestu, s tem da bo nekoliko zmanjšan. Obstoječe garderobe bodo ostale tam, kjer so, prav tako reševalna postaja, ki bo po potrebi nadzidana. Vse ostale površine bodo služile za komunikacije (tiri in ceste), deponije (manjšega obsega in z večjo frekvenco) in postavitev delavniških prostorov. Večje število objektov, ki so zdaj na tem področju, je dotrajanih, zato jih bo potrebno postopoma odstranjevati in nadomeščati z novimi na takšnih mestih, kjer se bodo organsko vključevali v delovni režim na celotnem prostoru. Omeniti velja, da bo sedanja cesta, ki polovi plato, kasneje internega značaja, saj bo na robu platoja zgrajena nova cesta, kar je program DPS Trbovlje.

Znotraj te ureditve bodo predvidoma prostori za opravljanje elektro-strojnih dejavnosti. Njihova graditev bo razdeljena v več faz. Kot prvo načrtujemo izgradnjo dveh objek-

tov. Eden je skladiščna hala, ki jo bo gradil na svojem platoju TOZD ESMD v sestavu DO RGD.

To bo hala velikosti 20 x 60 m odprte izvedbe. Služila bo za skladiščenje, pa tudi za izdelavo opreme. Izdelan je že glavni projekt, pridobljeno je lokacijsko dovoljenje. Drugi objekt je delavniška hala, ki bo locirana v podaljšku reševalne postaje v smeri proti skladišču cementa. V njej bo opravljala dejavnost TOZD SIMD in sestava IMD, ki bo enaka, kot je zdaj, le da bodo novi prostori omogočali boljšo organizacijo in večjo kapaciteto. Hala bo velika 20 x 80 m, visoka približno 7 m in opremljena z mostnim žerjavom. V hali bo nameščena ustrezna oprema, večji del opreme bo naseljen iz sedanjih delavnic TOZD SIMD. Na eni čelni strani hale bodo v dolžini 15 metrov vgrajene v halo etažne plošče, ki bodo prostor po višini razdelile v tri etaže. V njih bodo pomožni in socialni prostori (priročna skladišča, garderobe, sanitarije ipd.).

Višina investicije je omejena na 53.100.000,00 din. Trajanje aktivnosti je ocenjeno na 22 mesecev, od tega odpade na čisto graditev 10 mesecev.

ZAGORJE:

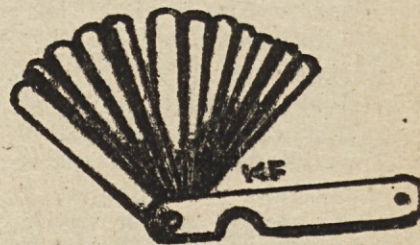
Pri obravnavi ureditve delavniških prostorov v Zagorju smo najprej predvideli izgradnjo novih prostorov na sedanjem prostoru RESD Zagorje. Pri nadaljnjem zbiranju podatkov smo naleteli na težave in ugotovili, da je zaradi rudarjenja nesmiselno na področju graditi nove objekte in da je treba začeti misliti na preselitev sedanjih delavnic in tudi garaž in delavnic TOZD Avtoprevoz »Zasavje«. Za področje Zagorje akcije nismo nadaljevali, ker pričakujemo ustrezne usmeritve.

Pri nobeni od predvidenih gradenj ni bil omenjen datum, bodisi začetka ali konca izgradnje. Pričetek gradnje kateregakoli objekta je vezan na denarna sredstva katerih pa nimamo.

V mesecu aprilu tega leta je bil na DS TSO izdelan osnutek samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za izgradnjo elektro strojnih delavnic. Namen tega osnutka je bil poiskati interes potencialnih podpisnikov tega sporazuma. V javni razpravi na ravni SOZD je bilo sklenjeno, da je potrebno ta sporazum dopolniti in konkretizirati, predvsem glede višine sredstev, delitve dela in dohodkovnega povezovanja. Ker TOZD, združeni v SOZD REK EK ne razpolagajo z zadostnimi investicijskimi sredstvi, energetskih sredstev za te namene pa je zelo malo, je rok pričetka gradnje še vprašljiv. Prav tako je vprašljiv zato, ker izvršni svet skupščine SR Slovenije pripravlja zakon o začasnih prepovedi gradenj oziroma nakupov objektov, ki se štejejo za gradbene objekte. Kljub omenjenim problemom pa smatramo, da je potrebno nadaljevati s pripravljalnimi deli in pripraviti vse potrebno za pričetek. Med pripravljalna dela smatramo predvsem izdelavo projektov, izdelavo investicijskega programa ter samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev. Za izvedbo slednjih aktivnosti je treba zagotoviti potrebna finančna sredstva, kar je že eden izmed osnovnih problemov.

Upamo, da bomo težave v zvezi z zagotovitvijo sredstev uspešno rešili in v čimkrajšem možnem času pričeli z izgradnjo.

Srečko Koritnik
Branko Lukšič

REZULTAT PRVEGA

POLLETJA:

motnje v poslovanju

»Elektrogospodarstvo na trdnih tleh«. Tak je bil preveč optimistično zapisan časopisni naslov, ko se je aprila za 10,4 odstotka podražila električna energija v naši republiki. Polletni poslovni rezultati pa kažejo, da elektrogospodarstvo še zdaleč ni na trdnih tleh in da bo s periodičnim obračunom za prvo polletje večina organizacij izkazala motnje v poslovanju.

Doslej znani podatki seveda še niso dokončani, saj se po predpisih še vsa realizacija do 15. julija vračunava v poslovni rezultat prvega polletja. Številke iz sektorja za ekonomiko in finance Združenih elektrogospodarskih podjetij Slovenije pa napovedujejo le 5700 milijonov dinarjev skupnega prihodka, medtem ko bi za pokritje vseh obveznosti z obračunanimi obveznostmi in skladi potrebovali 6365 milijonov dinarjev.

Morda bi v tolažbo navedli, da se pri poslovnem rezultatu prvega polletja še ne kaže poln učinek višje cene, saj je bila v veljavi le tri mesece. Prav tako pa je potrebno upoštevati, da je sezoni zimske »visoke« tarife na začetku leta v drugem četrtletju sledila sezona »nizke« tarife. To pa pomeni, da je ob enaki ceni in ob enakem obsegu prodaje dohodek v prvem in četrtem trimesečju večji kot pa v drugem in tretjem trimesečju. Sicer pa še vedno velja tudi ocena, izrečena ob aprilski podražitvi, da naj bi se do konca leta poslovni rezultat iz sedanjega negativnega le toliko izboljšal, da bi v elektrogospodarskih in premogovniških organizacijah v celoti pokrili stroške enostavne reprodukcije. Dosegli naj bi torej 12,676 milijonov dinarjev skupnega prihodka oziroma znesek, s katerim je bila ovrednotena letošnja elektroenergetska bilanca naše republike.

Navzlic temu, če ob koncu leta ne bo izgube oziroma motenj v poslovanju, bodo imele temeljne organizacije precej težav zaradi slabega polletnega rezultata. Še večje nevšečnosti pa se obetajo tudi ob periodičnem obračunu za prvih devet mesecev. Gre za to, da bodo morali v temeljnih organizacijah brez pravega smisla pripravljati sanacijske programe. Takšno obveznost pač nalagajo splošni veljavni predpisi, ki seveda ne upoštevajo vpliva sezonskih tarif in neenakomerne dinamike dotoka prihodka.

Nekaj pa je gotovo. Kakršnikoli ukrepi v okviru sanacijskih programov bodo morali nedvomno pospešiti inkaso za prodano električno energijo. Na tak način se bosta skrajšala oba seznama. Tako tisti z gospodinjskimi dolžniki za porabljeno električno energijo kot tisti, na katerem so organizacije združene, dela z neporavnanimi računi za elektriko. Ta drugi seznam pa je še bolj zapleten od prvega, saj je seveda veliko lažje odklopiti električno energijo nediscipliniranemu občanu kot pa uporabiti enako sankcijo proti delovni organizaciji — pa čeprav je njen dolg neprimerno večji.

(Po informativnem biltenu EGS)

Uspehi prizadevanj za varstvo zraka v DO TET

Hidrometeorološki zavod SRS je izdelal študijo izboljšanja kakovosti zraka v Zasavju s sanacijo TET II in izgradnjo TE-TO Trbovlje. Opravljene so bile meritve pred in po sanaciji TET II z zgraditvijo 360 m visokega dimnika, da bi se lahko ocenila uspešnost izvedene sanacije.

Zaradi že znanih dejstev o pogostih temperaturnih višin-

skih inverzijah v dolini reke Save, ki se pojavlja na 550 do 600 metrov nadmorske višine, je bilo potrebno ločeno obravnavati področja pod in nad to mejo.

Na osnovi meritev je bilo ugotovljeno, da se je stanje v nižjih predelih bistveno izboljšalo. Poprečne koncentracije SO_2 so se znižale za približno 90 % in sedaj znašajo okrog 0,07 mg SO_2/m^3 . Zelo pa se je skrajšal tudi čas prekoračitve dopustnih polurnih koncentracij, in sicer od 24,1 % na 1,5 do 2 % v času obratovanja TET II. Občasno pa se v teh predelih še vedno pojavljajo visoke koncentracije, vendar je verjetnost teh pojavov 6 % časa obratovanja TET II in praviloma se pojavljajo izven vegetacijskega obdobja. Na osnovi primerjalnih meritev lahko ugotavljamo, da se zaradi vpliva emisije SO_2 iz TET II v predelih pod inverzijsko plastjo srednje koncentracije SO_2 ne povečajo več kot od 0,05 mg do 0,1 mg SO_2/m^3 . Vremenske razmere, ki vplivajo na širjenje onesnaževanja v višjih predelih pa so mnogo bolj heterogene kot v nižjih plasteh. Tudi med inverzijsko plastjo so se poprečne koncentracije SO_2 občutno zmanjšale, vendar manj kot v dolini. Na Kovku je zmanjšanje 69 % in znašajo poprečne koncentracije SO_2 po sanaciji 0,12 mg SO_2/m^3 , prav tako pa se je čas preseženih dopustnih polurnih koncentracij SO_2 zmanjšal od 9,4 na 2,8 % obratovalnega časa TET II. Prav tako pa so se poprečne koncentracije zmanjšale na Dobovcu, vendar manj kot drugod, kar gre pripisati dejstvu, da so bili že pred sanacijo ti predeli manj ožgani z emisijo SO_2 iz TET II.

Tako je zmanjšanje poprečnih koncentracij SO_2 za 27 % in znaša po sanaciji 0,08 mg SO_2/m^3 . Zanimivo pa je, da se je čas prekoračitve dopustnih polurnih koncentracij povečal od 2,6 % na 2,8 % časa obratovanja TET II. Kljub poprečno čistemu zraku se tu vendarle pojavljajo občasno visoke koncentracije SO_2 . Taki primeri so izjemni, saj sta v dveh letih meritev dve polurni koncentraciji znašali

med 9 in 10 mg SO₂/m³. Prav ti primeri pa narekujejo, da moramo z ustreznimi ukrepi zaščititi vegetacijo pred akutnimi poškodbami. Tako bomo lahko z dobro organiziranim alarmno merilnim sistemom v kritičnih trenutkih ublažili onesnaženost ozračja z zmanjševanjem emisije SO₂ iz enot TET.

Vsi ti podatki so pokazali, da je očitno zmanjšanje koncentracij SO₂ v ozračju na celotnem ogroženem območju po sanaciji TET II. Vzoredno je spremljan tudi učinek TET I na stanje ozračja. Ugotovljeno je bilo, da je ob zmanjšanju emisije SO₂ za ca 1/3 zaradi ukinitve dveh kotlov ugodno vplivala na zmanjšanje onesnaženja, vendar pa zaradi neustrezne višine pod mejo višinske temperaturne inverzije.

Veliko izboljšanje ozračja v Zasavju pa bo omogočila izgradnja TE-TO, s čimer bo prešlo Zasavje na daljinsko ogrevanje. Iz meritev je razvidno, da sta mesti Trbovlje in Hrastnik najbolj onesnaženi mesti med ogrevalno sezono in odprava individualnih kurišč bi v veliki meri vplivala na izboljšanje stanja ozračja v mestih. TE-TO je zato edina realna možnost da se stanje v teh krajih sanira.

Vpliv TE-TO na višje ležeče predele nad 600 m nadmorske višine, bi bil zaradi višinskih temperaturnih inverzij ob podvojeni emisiji SO₂ večji, vendar bi se z ustreznimi ukrepi s pomočjo alarmno merilnega sistema dalo preprečiti.

Dokončno pa bo problem onesnaževanja ozračja s strani TET rešen, ko bo možno zgraditi čistilno napravo za čiščenje SO₂ iz dimnih plinov. V sklopu TE-TO je v projektih vključen potreben prostor za napravo, potrebno pa bo preveriti realne tehnične in ekonomske možnosti za čiščenje SO₂ iz dimnih plinov.

Miloš Vengust

Praznik občine Zagorje

Vsako leto 9. avgusta praznujejo občani Zagorja ob Savi svoj občinski praznik. Tudi letos so pripravili v počastitev tega svojega dne vrsto prireditev.

Tako bodo 1. avgusta ob 17.00 uri pripravili srečanje borcev NOB in razvili prapor krajevnega odbora ZZB NOV Toplice na strelišču Ruardi, na istem mestu pa bo od 18.30 dalje večer brigadirjev in občanov.

V nedeljo 2. avgusta bo ob 8.00 uri tradicionalni turistični avto rally na Izlakah. Ob isti uri pa se bo pričel nogometni turnir ekip krajevnih skupnosti na igrišču nogometnega kluba Zagorje.

V torek, dne 4. avgusta, ob 17.00 uri bo odprta rekonstruirana cesta Izlake—Parkljev mlin.

V sredo 5. avgusta ob 16.00 uri bo na igrišču NK Zagorje potekal nogometni turnir ekip krajevnih skupnosti.

Naslednji dan 6. avgusta bo ob 16.00 uri finale nogometnega turnirja ekip krajevnih skupnosti na igrišču NK Zagorje.

V petek, dne 7. avgusta, bo ob 17.00 uri otvoritev adaptiranih oziroma prenovljenih prostorov Zdravstvenega doma Zagorje. Ob 18.00 uri istega dne bo tradicionalni spominski štafetni tek I. štajerskega bataljona od spomenika na Orehovici do spomenika revolucije v Zagorju.

V soboto, dne 8. avgusta ob 16.00 uri, bo tradicionalni medklubske šahovski turnir posameznikov v planinskem domu na Zasavski gori. Istega dne ob 17.30 bo promenadni koncert delavskega pihalnega orkestra Zagorje na ploščadi pred delavskim domom. Ob 18.00 uri bo slavnostna seja vseh zborov skupščine občine in skupščin SIS Zagorje v gledališki dvorani delavskega doma v Zagorju. stega dne, to je v soboto 8. av-

gusta ob 19.30, pa bo pred delavskim domom v Zagorju slavnostna akademija pod naslovom »Naših 40 let«.

V nedeljo, 9. avgusta ob 7.00 uri, bo pohod vseh občanov na Pleše

Vsem članom našega kombinata, posebno tistim, ki stanujejo oziroma delajo v občini Zagorje priporočamo, da se naštetih prireditev udeleže v čim večjem številu.

Praznovali smo dan rudarjev in praznik kombinata

Že v prejšnji številki našega glasila smo okvirno napovedali, kako in kje bo potekala letošnja proslava dneva rudarjev in praznik delavcev našega kombinata. V tej številki pa lahko nekoliko širše opišemo potek prireditev, posebno še osrednje.

Osrednja proslava je bila v petek 3. julija 1981 v Trbovljah, pred domom Svobode Dobrna v Hohkrautovi koloniji. Od 9.30 do 10. ure je Delavska godba Trbovlje pod vodstvom Mihe Gunzka pripravila promenadni koncert. Ob 10. uri se je pričela proslava z Internacionalo, ki jo je zaigrala godba. Nato je Jože Žitnik, predsednik delavskega sveta SOZD REK EK, pozdravil vse navzoče, posebno pa še Lidijo Šentjuro, članico sveta federacije in Vinka Hafnerja, predsednika republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije. Med gosti so bili tudi predstavniki - delegati republiških interesnih skupnosti, republiških sekretariatov in komitejev, republiških in revirskih ter občinskih družbenopolitičnih skupnosti in organizacij, predstavniki oziroma

delegati združenega dela iz revirskih občin, upokojenci - bivši člani kolektiva iz vseh občin in udarniki, ki so to čast dosegli več kot 15-krat. Cenimo, da je bilo vseh udeležencev od 3 do 4.000. Na proslavi so bili tudi zastopniki italijanskih sindikatov.

Vsi navzoči smo se poklonili spominu smrtno ponesrečenih in padlih članov kolektiva v NOB, trije uniformirani rudarji pa so odnesli žalni venec na bližnje spominsko obeležje. Sledil je slavnostni govor Vinka Hafnerja, predsednika republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije. Kratek povzetek iz njegovega govora objavljamo na drugem mestu. Janez Artnak, dipl. inž., je kot predsednik usklajevalne komisije za izume in tehnične izboljšave prebral imena članov kolektiva — inovatorjev, ki so letos prejeli priznanja in nagrade za osvojene izboljšave. Robert Kravogel je objavil imena članov jamskih reševalnih moštev, ki so letos prejeli bronaste, srebrne in zlate plakete — »reševalec« in barvno grafiko na rudarski motiv. Anica Klenovšek je prebrala poročilo o letošnjih jubilejnih nagradah, ki so jih prejeli člani kolektiva za 10, 20 in 30-letno delo. Alojz Hafner je kot predsednik komisije za šport in rekreacijo pri sindikatih kombinata objavil rezultate in podelil pokale zmagovalnim ekipam, ki so tekmoval v juniju v počastitev dneva rudarjev.

Janez Oberžan je objavil rezultate natečaja, ki ga je odbor razpisal med osnovnimi šolami in TOZD RŠC na ustrezno temo. Nato pa je podelil nagrade za najboljše prispele naloge. Vmes je zabavni ansambel Jantar s solistom zapel in zaigral Karla Gorjupa — Naprej rudarji. Leopold Sakeljšek je kot predsednik komisije za priznanja in odlikovanja pri našem kombinatu objavil in utemeljil odločitev komisije za podelitev srebrnih plaket v letošnjem letu, medtem ko jih je Jože Žitnik kot predsednik delavskega sveta SOZD REK EK podelil. Temu je sledila obrazložitev in ob-

Dne 3. 7. 1981 je potekala v okolici doma DPD Svoboda Dobrna, v Hohkrautovi koloniji v Trbovljah, osrednja proslava ob dnevu rudarjev in prazniku našega kombinata. Proslave se je udeležilo okoli 3.000 članov kolektiva in gostov. Na fotografiji je morda le tretjina udeležencev, ostali so bili razporejeni v okolici mesta proslave. (Foto: Trbovlje)

java sklepa delavskega sveta SOZD REK EK o imenovanju Lidije Šentjurs za častno članico kolektiva SOZD REK EK. Utemeljitev je prebral Jože Sakeljšek, Jože Žitnik pa je novooimenovani častni članici izročil umetniško oblikovano listino o imenovanju za častno članico, rudarsko uniformo, rudarsko svetilko - oljenko in rudarsko palico ter velik šopek nageljniov. Tovarišica Lidija Šentjurs se je takoj nato vsem navzočim toplo zahvalila za tako pomembno priznanje. Sledil je kulturni program, v katerem so sodelovali trboveljski kulturniki. Trboveljski oktet Svobode II je najprvo zapel Emila Adamiča - Rudarsko himno, recitatorji mladinskega gledališča Svoboda Center so recitirali Iva Umeka - Iz korenin smo očeta pognali, oktet je zapel Viktorja Mihelčiča - Partizanska pomlad, recitatorji so recitirali pesem Aca Šopova - O ljubezni naši govorijo naj dela. Trboveljski oktet je zapel Danila Bučarja - Pleničke je prala, sledili so Jantarji s skladbo Kornelija Kovača - Druže Tito, nato pa je Jože Žitnik povzel zaključno besedo in se zahvalil za sodelovanje vsem navzočim ter na kratko obrazlo-

žil kako sledi podelitev nagrad in priznanj v posameznih TOZD in DS, to je priznanja jamskim reševalcem, jubilejne nagrade jubilantom, nagrade in priznanja inovatorjem. Za konec programa je Delavska godba Trbovlje zaigrala partizansko koračnico. Celotna proslava je trajala 1,15 ure. Sledilo je tovariško srečanje do 17. ure s sodelovanjem ansambla Jantar.

Udeležence proslave iz Hrastrnika, Zagorja, Senovega in Črnomlja, so pripeljali in po končani proslavi tudi odpeljali posebni avtobusi. Izvajalci osrednjega dela proslave so bili poleg slavnostnega govornika, predsednika DS SOZD REK EK, in poročevalcev še: Delavska godba Trbovlje z dirigentom Mihom Gunzkom, Trboveljski oktet, ansambel Jantar iz Svobode Dobrna, vodja Kreže, mladinsko gledališče Svobode Cente - mentor Marta Štojs, sceno je zasnoval Jože Skrinar, ureditev odra, scene, klopi, mize, zastave, smerne napise, prodajne paviljone, WC, prehrano in pijačo je imela na skrbi DS Pomozna dejavnost Trbovlje pod vodstvom Karla Taborja, vrtnarija je skrbela za ocvetličanje odra, Radio Trbovlje je skrbel

za ozvočenje, Postaja milice Trbovlje je urejala promet, pri poteku proslave pa so sodelovali novinarji RTV, Dela, Dnevnika in Radia Trbovlje.

Celotno proslavo je vodil organizacijski odbor, ki so ga tvorili: mgr. Srečko Klenovšek kot predsednik in člani Ivan Berger, Miro Florjanc, Boris Dolanc, Miha Eržen, Vladimir Breznik, Martin Vidmar, Jože Žitnik, Janez Seme, Boris Jesenšek, Janez Oberžan in Tine Lenarčič. Slednji je skrbel za režijo skupno z nekaterimi sodelavci administrativno-tehničnih opravil.

Na proslavi so sodelovali številni uniformirani člani kolektiva, nadalje zastavonoše sindikalnih in mladinskih praporov, narodna zaščita, sanitetna ekipa pod vodstvom Alojza Kneza, rudniški gasilci in številni drugi občani. Naj omenimo, da se je osrednje proslave v Trbovljah letos prvokrat udeležilo tu-

di več članov rudnikov Kanižarica in Senovo, čeravno sta zaradi oddaljenosti oba rudnika posebej organizirala v skladu s svojo tradicijo proslavo dneva rudarjev. Obeh proslav se je udeležilo tričlansko zastopstvo našega kombinata.

Po splošni oceni je osrednja proslava v Trbovljah potekala v skladu s programom. Udeleženci so bili zelo zadovoljni in so dali priznanja izvajalcem in organizatorjem te proslave. K temu je mnogo pripomoglo lepo, sončno vreme in pa seveda malica, ki jo je pripravila DS Pomožna dejavnost Trbovlje. Poleg običajne malice so pripravili za vse udeležence odprto pivo, ki so ga točili brez nakaznic. Pokazalo se je, da je bila to boljša rešitev kot pretekla leta.

Vsem, ki so kakorkoli pripomogli k dobro pripravljeni in lepo izpeljani proslavi, velja vse priznanje.

osvoboditev delavca ter stabilen gospodarski in družbeni razvoj. Tudi samoupravni odnosi v ZPT, REK EK in EGS so napredovali v določenem okviru, predvsem v dohodkovnem povezovanju. Ob tem je omenil, da morajo delavci našega kombinata posebno opravičiti ime Edvarda Kardelja, ki ga ponosno nosijo.

Gospodarjenje in uresničevanje gospodarske stabilizacije je bila naslednja tema njegovega govora. Sedanje neugodno gospodarsko gibanje je posledica določenih težav in neugodnih gibanj tudi v svetu. Težko izpolnjujemo posamezne točke našega plana za letošnje leto, ker je nastopila določena stagnacija v proizvodnji in ustvarjanju dohodka, pogosto pa se pojavljajo ponekod izgube ter motnje, pa tudi težave v poslovanju s tujino. Še vedno premalo izvažamo in preveč uvažamo. Večja produktivnost in dobro gospodarjenje lahko omilita oziroma odpravita nastopajoče težave.

Poudaril je, da se mora sleherni delavec zavedati pravic, pa tudi dolžnosti dobrega gospodarja. Brez dobrega gospodarjenja tudi ni dobrega samoupravljanja in obratno. V nadaljevanju svojega govora se je oprl predvsem na dosežene rezultate v REK EK v razdobju januar — maj. Ugotovil je, da plan proizvodnje premoga v Zasavskih premogovnikih ni bil dosežen, prav tako je nastopila v tem obdobju tudi velika izguba v poslovanju, ki je rezultat deloma prekasno odobrenih cen premoga, deloma pa je nastal izpad pri skupnem prihodku zavljo nedoseganja plana. Priznal je, da so na izpolnjevanje plana vplivali objektivni vzroki. Povedal pa je tudi, da bi lahko z večjim angažiranjem vseh moči na vseh ravneh bistveno vplivali na boljše rezultate tako v proizvodnji, kakor tudi v finančnem poslovanju. Težave z vodo in muljem niso vedno opravičilo za slabo produktivnost in slabe rezultate. Pri tem je omenil nenormalno velike izostanke z dela, predvsem zaradi bolezni. Omenil je, da je

Vinko Hafner delo delavcev REK EK je izredno pomembno

Kot slavnostni govornik je na letošnji osrednji proslavi dneva rudarjev in praznika našega kombinata nastopil Vinko Hafner, predsednik republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije. V svojem govoru je najprvo toplo pozdravil vse delavce našega kombinata, posebej pa je čestital rudarjem k stanovskemu prazniku, ki ga praznujejo vsako leto v spomin na gladovno stavko zasavskih rudarjev 3. 7. 1934. V začetku svojega govora je poudaril pomembnost dela delavcev našega kombinata, ki šteje preko 5.700 zaposlenih. Ti ustvarijo letno preko 4,3 milijarde din skupnega prihodka, izkopljejo 1 milijon

700.000 ton premoga in dajo preko 500 milijonov kWh električne energije.

Nadaljeval je z razvojem samoupravljanja od prvih začetkov v letu 1950 pa do današnjih dni. Samoupravljanje se je razvijalo postopoma ob upoštevanju vseh objektivnih in subjektivnih okoliščin. Posebno je samoupravljanje napredovalo po uveljavitvi nove ustave in sprejetju zakona o združenem delu. Omenil je najbistvenejše o poteku III. kongresa samoupravljalcev, ki je bil od 16. do 18. junija t. l. v Beogradu. Na kongresu so odločno poudarjali, da nadaljujemo s samoupravljanjem kot edino alternativo za

prav pri tem možno doseči boljše rezultate in prav v tem in slabi organizaciji dela tiče velike rezerve. Omenil je tudi slabo organizacijo pri transportu premoga od odkopov delovišč do separacije.

Posebej je poudaril problematiko delitve po delu in rezultatih dela kot vzpodbude za večjo produktivnost in uspešno gospodarjenje. Navedel je nekaj podatkov o povprečnih OD v slovenskem gospodarstvu, ki so znašali v prvem četrtletju letos 9.700,00 din na zaposlenega mesečno, v REK EK 12.700,00 din, v rudarskih TOZD pa 14.200,00 din. Napram enakemu obdobju lanskega leta je to kar precejšen dvig. V celoti je realizirana usmeritev, da naj imajo rudarji vsaj 30 % večje OD od slovenskega povprečja. Povedal je, da zasluži rudar kopač okoli 17.000,00 din OD mesečno. Vendar za redno delo po učinku dobi le 60 %, od raznih dodatkov 27 % in za nadurno delo (sobote, nedelje) 13 %. Omenil je, da delavec dobi premalo od delovnega učinka, več pa od prisotnosti na delu. To pa slabi spodbudo za boljše delo. Premajhna je namreč odvisnost OD od uspeha gospodarjenja, zlasti od gospodarjenja z minulim delom. Kopač dela v akordu, medtem ko organizator dela ni dovolj stimuliran. Solidarnost je potrebna, vendar pa ne v podporo nedelu. Le še boljše nagrajevanje proizvodnih in ustvarjalnih delavcev lahko omeji zaposlovanje v administraciji in drugih režijskih delih.

Vsak premogovnik mora imeti tudi svoje razvojne perspektive, vendar ne za vsako ceno. Zato je mnogo odvisna od delovnih kolektivov in odnosov v EGS. Omenil je, da bi kolektivi Zasavskih premogovnikov morali vztrajati pri izpolnjevanju tako letošnjega proizvodnega načrta, kakor tudi pri doseganju proizvodnih načrtov v naslednjem obdobju. Enako velja tudi za proizvodnjo električne in toplotne energije. Za razvoj premogovnikov bo potrebno po sedanjem programu vložiti v REK EK okoli 5 milijard dinar-

Na letošnji osrednji proslavi ob dnevu rudarjev in dnevu našega kombinata je imel slavnosti govor Vinko Hafner, predsednik republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije. (Foto: Trbovlje)

jev, za proizvodnjo električne in toplotne energije pa prav tako okoli 5 milijard dinarjev. Tu je govornik mislil na zgraditev nove TE - TO III v Trbovljah. Posebno pozornost je namenil vprašanju družbenega standarda. Tako zgraditvi in vzdrževanju stanovanj, počitniških zmogljivosti, prehrane, samskih domov itd. Predvsem gre za uresničevanje dogovorjenih standardov glede zaposlovanja delavcev. Na koncu je govoril o realnem optimizmu za nadaljnji razvoj premogovnikov, kakor

tudi drugih delovnih organizacij in družbeno-ekonomskemu položaju delavca. Vnovič je poudaril, da je treba boljše in več delati in gospodariti na samoupravnih osnovah, zaupati je treba v moč delavskega razreda in samoupravnega socializma, da premaga sedanje težave in zagotovi stabilen napredek, predvsem pa je treba nadaljevati po Titovi in Kardeljevi poti.

Govornik je požel velik aplavz in vsi navzoči so se z njegovim govorom v celoti strinjali.

Pet srebrnih plaket

KOMBINATA ZA PET DELAVCEV

Tovariš Leopold Sakeljšek, predsednik odbora za priznanja in odlikovanja, je na proslavi dneva rudarjev in praznika našega kombinata 3. 7. obrazložil sklep komisije za priznanja in odlikovanja in sklep delavskega sveta SOZD REK EK z dne 25. junija s katerim je bilo letos podeljenih pet srebrnih plaket najboljšim sodelavcem našega kombinata. Zlate plakete letos nismo podelili. Po prebrani utemeljitvi je predsednik delavskega sveta SOZD REK

EK izročil vsem petim delavcem, ki so prejeli srebrne plakete, pismena priznanja in plakete. Prejeli so jih naslednji naši sodelavci:

LENIČ MILAN — DO RGD TOZD RIG

Rodil se je leta 1932 v Hrastniku. Po končani rudarski šoli se je zaposlil kot kopač pri takratnem obratu za specialna rudarska dela. Kot zelo sposoben kopač je bi poslan v šola-

nje za rudarskega nadzornika. Po končanem šolanju se je zaposlil kot nadzornik, zaradi svojih velikih sposobnosti je bil nameščen kot poslovodja na gradbišču. Sedaj je vodja zahtevnih gradbišč in deluje vsepovsod v družbenopolitičnih in samoupravnih organih. Kot član kolektiva je veliko prispeval k razvoju delovne organizacije Rudarsko gradbena dejavnost, saj je eden redkih, ki so med prvimi ustanovitelji te delovne organizacije.

BLATNIK EDVARD — DO TET — DSSS

Rojen je bil leta 1924 v Trbovljah. Osnovno in meščansko šolo je zaključil še v stari Jugoslaviji. Že v avgustu 1941 je bil kot član napredne družine interniran in se je vrnil šele po osvoboditvi. Zaposlil se je v termoelektrarni, kjer dela še danes kot vodja finančne operative.

Je član vseh družbenopolitičnih organizacij, član ZKS pa je od leta 1948.

Tovariš Blatnik vestno izvršuje svoje delovne naloge, vzorno pa sodeluje na področju samoupravljanja, družbenopolitičnega in zlasti športnega sodelovanja tako znotraj delovne organizacije kot tudi v širši družbeni skupnosti.

Vrsto let je opravljal najrazličnejše odgovorne funkcije. Je rezervni vojaški starešina in že nekaj let načelnik narodne zaščite v Termoelektrarni Trbovlje.

ŽELEZNIK LEOPOLD — DO ZPT — TOZD Premogovnik Kotredež

Rodil se je leta 1929 v Zagorju ob Savi. Vrsto let je opravljal dela kot kopač, po končanem šolanju v nadzorniški šoli pa je bil, ker je bil sposoben, imenovan po določenem obdobju prakse za vodjo izmene v jami Kotredež. Ima že 30 let delovne dobe kot rudar. V času svojega dela je opravljal vrsto odgovornih nalog tako v proizvodnji kot v samoupravnih organih in družbenopolitičnih

Na letošnji proslavi dneva rudarjev in dneva kombinata je bilo podeljenih pet srebrnih plaket SOZD REK Edvarda Kardelja. Eno teh plaket je prejela tudi Joža Farčnik-Cukjati. Izročil ji je to najvišje priznanje kombinata, predsednik delavskega sveta SOZD REK EK Jože Žitnik. (Foto: Trbovlje)

organizacijah v TOZD in širši družbeni skupnosti.

Kot dober delavec na delovnem mestu, aktiven v samoupravnih organih in družbenopolitični delavec, je prispeval pomemben delež k razvoju delavske in politične zavesti zagorskih rudarjev, zato je bil tudi predlagan za to visoko priznanje SOZD REK Edvarda Kardelja.

FARČNIK — CUKJATI JOŽA — DO ZPT — DSSS

Pred 42 leti se je rodila v Zagorju ob Savi. Že kot mladinka je bila aktivna, zato je bila sprejeta v ZKS že leta 1958. Po končanem šolanju se je zaposlila kot administrativna delavka v Ljubljani, pri rudniku v Zagorju pa leta 1958. Sedaj je zaposlena pri delovni skupnosti skupnih služb delovne organizacije Zasavski premogovniki Trbovlje kot obračunovalka osebnega dohodka.

Kot dobra delavka in mati treh otrok je delovala vrsto let v samoupravnih organih, zlasti pa v družbenopolitičnih organizacijah, kjer dela še danes kot sekretar osnovne organizacije ZKS. Je član skupine delegatov za zbor skupščine SR Slovenije,

vodja delegacije zbora krajevnih skupnosti in član predsedstva Socialistične zveze delovnega ljudstva pri krajevni skupnosti.

Za njeno vestno delo na delovnem mestu, aktivno delo v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah tako znotraj kombinata kot v širši družbeni skupnosti, ji delavski svet sestavljene organizacije združenega dela podeljuje srebrno plaketo.

MAJCEN JOŽE — DO IMD — TOZD SIMD

Tovariš Majcen Jože je bil rojen leta 1936 v Trbovljah. Zaposlen je v TOZD Strojno industrijske montažne delavnice Trbovlje od 1959 dalje. Je kvalificiran ključavničar in ga uvrščajo med najbolj prizadevne in produktivne delavce v TOZD Strojnoindustrijske montažne delavnice.

Zaradi njegove sposobnosti in prizadevnosti skupina, ki jo vodi, dosega nadpovprečne rezultate dela in je vzor vsem ostalim skupinam. Zaradi svojih kvalitet, umirjenega in preudarnega delavca, je bil izvoljen za predsednika zbora delavcev. To funkcijo opravlja

vestno in se redno udeležuje sej delavskega sveta temeljne organizacije in delovne organizacije. Izvoljen je bil tudi v komisijo za analitično ocenjevanje delovnih mest za izdelavo pravilnika o nagrajevanju. Pravilno zna oceniti interese delavcev temeljne organizacije, kar je v sedanjem stabilizacijskem času zelo pomembno. Zaradi teh kvalitet so ga delavci tudi predlagali kot kandidata za srebrno plaketo SOZD REK Edvarda Kardelja, potrdil pa delavski svet sestavljene organizacije REK Edvarda Kardelja.

Vsem petim prejemnikom srebrnih plaket našega kombinata toplo čestitamo!

Tudi letos se podeljene plakete sestoje iz pisnega priznanja ter kovinskega dela plakete z vdrelanim znakom »r« iz tolčenega srebra in posrebljenega znaka našega kombinata.

Priznanja jamskim reševalcem

V skadu z določili naših splošnih aktov so bila tudi letos podeljena ob dnevu rudarjev in dnevu kombinata priznanja tistim članom kolektiva, ki aktivno delujejo 5, 10, in 15 let pri delu jamskih reševalnih moštov. Priznanja v obliki bronastih, srebrnih in zlatih plaket ter rudarskih grafik so bila podeljena na letošnji proslavi dneva rudarjev v Trbovljah. Imena z ustrezno obrazložitvijo pa je na proslavi prebral Robert Kravogel.

Tovarišem reševalcem, ki so včlanjeni v reševalna moštva v Hrastniku, Trbovljah, Zagorju, Kanižarici in Senovem, smo tudi letos dali priznanje za njihovo humano, prostovoljno sodelovanje v teh nujno potrebnih enotah našega kombinata z željo, da bi bila njihova izurje-

nost in pripravljenost za posredovanje v katerem koli času hkrati tudi up in poročstvo, da njihova intervencija ne bi bila potrebna.

Plaketo reševalca so prejeli iz reševalnega moštva Hrastnik:

— zlate plakete: Adolf Laznik, Slavko Planinc, Roman Pust;

— bronaste plakete: Franc Koluder, Lado Zdovc, Stane Zakošek, Jože Lenart, Ivan Urlep, Marjan Zekar, Peter Gabršek, Alojz Podkoritnik, Ludvik Škorjanc, Miha Funkelj, Feliks Gokovič, Drago Sivka;

iz reševalnega moštva Zagorje:

— zlate plakete: Jože Herman, Andrej Radej;

— srebrne plakete: Edi Gričnik, Vojo Vračević, Anton Juvančič, Jože Vajda, Anton Kurež, Maks Marinčič, Milan Očep, Slavko Rukavina;

— bronaste plakete: Danijel Galuf;

iz reševalnega moštva Trbovlje:

— zlate plakete: Mirko Maleš, Miha Brglez, Edi Brglez;

— srebrne plakete: Jože Reman, Rok Žagar, Anton Pečnik;

— bronaste plakete: Lado Žunk;

iz reševalnega moštva Kanižarica:

— srebrne plakete: Božo Brčina I., Mijo Martinovič; iz reševalnega moštva Senovo:

— zlate plakete: Alojz Pavlič, Alojz Muha;

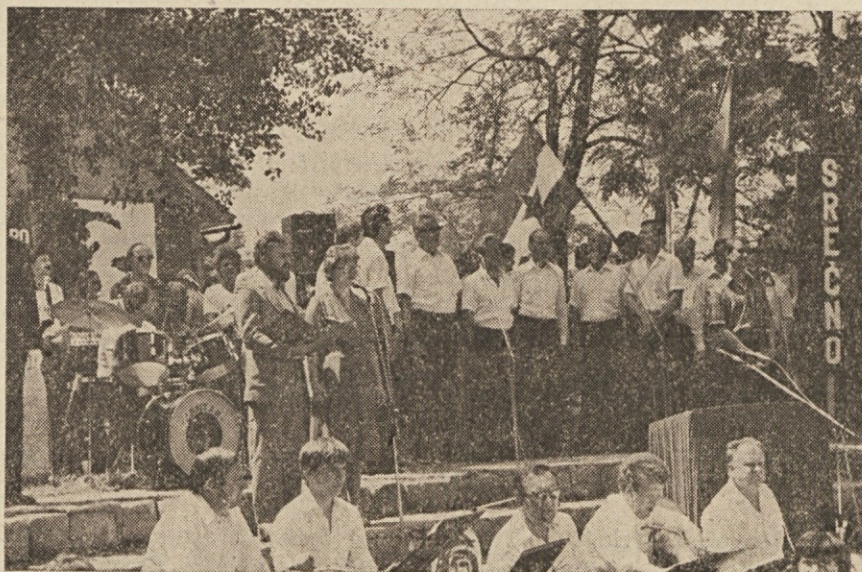
— srebrne plakete: Alojz Pavlovič, Mirko Majerič, Pavel Čizmek, Alojz Brezovšek;

— bronaste plakete: Janko Mlakar, Ivan Grmšek, Anton Gorjup, Karel Čepin.

Zlate plakete so prejeli reševalci za 15-letno aktivno delo, srebrne plakete za 10-letno delo in bronaste plakete za 5-letno aktivno delo pri jamskih reševalnih moštvih. Prejemniki srebrnih plaket so za 10-letno nepretrgano delo v teh moštvih prejeli tudi barvno grafiko — rudarski rodovi, akademskega slikarja Franca Kopitarja, ki jo je izdelal prav za to priložnost.

Letos je prejelo skupno 10 reševalcev zlate plakete, 18 reševalcev srebrne plakete in grafike ter 18 reševalcev bronaste plakete.

S tem smo dali sodelavcem v našem kolektivu, ki poleg svojega rednega dela skrbijo za varnost in v primeru nesreč pri delu hitro in uspešno rešujejo tovariše in družbeno premoženje, posebno priznanje. Vsem dobitnikom tega priznanja naše najboljše čestitke! (tl)

V kulturnem delu proslave dneva rudarjev in dneva kombinata, so nastopili Delavska godba Trbovlje, Trboveljski oktet, mladinsko gledališče Svobode Center in ansambel Jantar Svobode Dobrna. (Foto: Trbovlje)

17 nagrad za 17 inovacij

Odbori za izume in racionalizacije v naših temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih supnostih so tudi letos razpisali pred dnevom rudarjev in dnevom kombinata natečaj za vložitev predlogov za izume in tehnične izboljšave. Da bi delo potekalo kar najhitreje in čim bolj strokovno ter da bi bili učinki sprejetih inovacij izračunani v skladu z določili pravilnika o izumih in tehničnih izboljšavah, je bila imenovana posebna komisija za usklajevanje predlogov in enotno obravnavanje predloženih inovacij. Delavski sveti posameznih TOZD in DS so sprejete izboljšave potrdili in sklenili, da se inovatorjem podelijo diplome in denarne nagrade.

O tem je Janez Artnak, dipl. inž., seznanil vse navzoče na letošnji proslavi dneva rudarjev. Po končani proslavi so izplačali skupno 233.522,43 din 17 članom kolektiva - inovatorjem, za 17 osvojenih tehničnih izboljšav. Posamezne nagrade so znašale od 1.000,00 pa do 42.436,00 din za posamezno tehnično izboljšavo.

Diplome in denarne nagrade za osvojene izboljšave so letos prejeli:

iz DO Zasavski premogovniki:

— Franc Poropatič, iz TOZD RESD Zagorje, ključavničar, za osvojeno izboljšavo: preprečitev iztirjanja vozičkov pri spodnji verigi vrh Vine jaška, nagrada 6.126,00 din;

— Drago Završnik, iz TOZD RESD Zagorje, ključavničar, za izboljšavo: kretnice pri enotirnici Monorial, nagrada 6.126,00 din;

— Miroslav Aleksič, iz TOZD RESD Zagorje, varilec, za izboljšavo: spajanje cevi s pomočjo zagozd, nagrada 6.126,00 din;

— Alojz Ostrožnik, iz TOZD RESD Zagorje, ključavničar, za

izboljšavo: predelava tekalnih koles črpalk Pulzometer za črpalke Jastrebac, nagrada 6.126,00 din;

— Franc Repovž, iz TOZD RESD Zagorje, električar, za izboljšavo: zamenjava številčnikov telefonov Siemens s številčniki telefonov Iskra, nagrada 8.168,00 din;

— Martin Marinšek, iz TOZD RESD Zagorje, električar, za izboljšavo: preureditev stikalnih omaric črpalk Pellizari, nagrada 6.126,00 din;

— Franc Sevljak, iz TOZD RESD Zagorje, kovinar, za izboljšavo: izdelava matrice za izdelavo kontaktov za stikalno opremo, nagrada 6.126,00 din;

— Valentin Kreže, iz TOZD Separacija premoga Trbovlje, motorovodja, za izboljšavo: poenostavitev izvajanja popravila izrabljenih kolesnih slogov, nagrada 1.000,00 din;

— Karli Hribar, iz TOZD RESD Hrastnik, za izboljšavo: avtomatski izklopilec transportnega niza na glavni izvozni poti jame Hrastnik, nagrada 42.436,61 din;

— Jože Hribernik, iz TOZD RESD Hrastnik, za izboljšavo: avtomatski izklopilec transportnega niza na glavni izvozni poti jame Hrastnik, nagrada 42.436,61 din;

— Vlado Zdovc, iz TOZD RESD Hrastnik, za izboljšavo: avtomatski izklopilec transportnega niza na glavni izvozni poti jame Hrastnik, nagrada 42.436,61 din;

— Miro Dornik, iz TOZD Premogovnik Hrastnik, za izboljšavo: naprava za izdelovanje gnezda, nagrada 24.000,00 din;

— Ivan Bočko, iz DS Pomožna dejavnost Trbovlje, za izboljšavo: preureditev kasete za fotokopirni storj Lumoprint, nagrada 16.908,60 din.

iz DO Industrijske montažne delavnice:

— Jože Štrajhar, iz TOZD SIMD, poslovodja, za izboljšavo: sprememba izdelave pohodnih mrež in vrat na posameznih horizontih jaška, nagrada 10.128,00 din;

— Jože Kolander, iz DS skupnih služb, tehnolog, za izboljšavo: sprememba izdelave pohodnih mrež in vrat na posameznih horizontih jaška, nagrada 6.752,00 din;

— Ivan Močilar, iz TOZD SIMD, vzdrževalec strojev, za izboljšavo: izdelava stroja za rezanje navoja M 18. Ekscentrični primež za vpetje vijakov M 18. Matrica za krivljenje vijakov M 20 za korita EVT, nagrada 1.500,00 din;

— Ivan Vran, iz TOZD SIMD, varilec, za izboljšavo: sprememba pri krivljenju odbijačev pri jamskih vozičkih, nagrada 1.000,00 din.

Vsem inovatorjem za prejeto priznanja in nagrade čestitamo! (tl)

Vseh jubilentov je letos 430

Tovarišica Ana Klenovšek je na proslavi dneva rudarjev in dneva kombinata seznanila vse navzoče s tem, da tudi letos nagradujemo člane kolektiva za 10, 20 in 30-letno delo. Vsi ti so takoj po proslavi prejeli denarne nagrade v obliki denarnih nakazil, ki so jih lahko nato vnovčili.

Iz posameznih delovnih organizacij združenih v naš kombinat so prejeli jubilejne nagrade:

— iz DO Zasavski premogovniki 273 jubilentov

— iz DO Termoelektrarna Trbovlje 46 jubilentov

— iz DO Rudarska gradbena dejavnost 90 jubilentov

— iz DO Industrijske montažne delavnice 18 jubilentov

— iz obeh delovnih skupnosti REK EK pa 3 jubilanti.

Vseh jubilentov je letos 430.

Skupno je prejelo jubilejne nagrade:

— 181 upravičencev po 4.900,00 din za 10-letno delo

- 113 upravičencev po 7.350,00 din za 20-letno delo
- 136 upravičencev po 9.800,00 din za 30-letno delo.

Vrednost vseh jubilejnih nagrad je letos znašala 3.050.250,00 din.

Vsem jubilantom veljajo naše skupne čestitke!

Nagradili smo učence za najboljše prispevke

Odbor za pripravo in izvedbo letošnje proslave dneva rudarjev in dneva našega kombinata se je tudi letos odločil, da razpiše med učence vseh OŠ Hrastnika, Trbovelj, Zagorja, Kanižarice in Senovega ter TOZD RSC nagradni natečaj na temo: Rudarji v NOB in njihovo delo v povojni izgradnji.

Tema naloge je bila prilagojena 40-letnici vstaje slovenskega naroda in ustanovitvi OF.

Janez Oberžan je na proslavi ob dnevu rudarjev 3. 7. seznanil vse, ki so bili na proslavi navzoči, kako je natečaj uspel in kateri učenci so prejeli nagrade za prispevke. Prejeli so jih:

- Irena Rozina iz 8. razreda osnovne šole Izlake, Zagorje. Prejela je 1.000,00 din za najboljši prispevek, to je I. nagrado.
- Mojca Holešek iz 8. b razreda osnovne šole Trbovlje je prejela II. nagrado v znesku 750,00 dinarjev.
- Anita Roškar iz 6. c razreda osnovne šole narodnega heroja Rajka iz Hrastnika je prejela III. nagrado v znesku 500,00 dinarjev.

Nagrade so izročili na proslavi, medtem ko bodo njihovi prispevki postopoma objavljeni v našem glasilu Srečno v tej in v naslednjih dveh številkah.

Vsem trem nagrajenkam tudi tokrat zahvala za sodelovanje in čestitke k prejetim nagradam! (tl)

ZMAGOVALNE ŠPORTNE EKIPE SO PREJELE POKALE

Komisija za šport in rekreacijo pri koordinacijskem odboru osnovnih organizacij sindikata našega kombinata je tudi letos organizirala v juniju tekmovanja sindikalnih športnih ekip iz posameznih TOZD in DS našega kombinata v počastitev dneva rudarjev in praznika delavcev našega kombinata.

Alojz Hafner, predsednik te komisije, je navzoče na proslavi dneva rudarjev in dneva kombinata dne 3. 7. seznanil v kakšnih panogah so tekmovali in koliko je bilo udeležencev. Letos so prvič sodelovali s svojimi ekipami tudi upokoјenci — bivši člani kolektiva.

Letos so ekipe tekmoval v naslednjih panogah: malem nogometu, kegljanju, šahu, namiznem tenisu, streljanju z zračno puško ter ribolovu. Tekmovanje se je udeležilo 236 tekmovalcev — članov kolektiva. Pri posameznih tekmah pa je sodelovalo tudi veliko navijačev, predvsem iz vrst članov kolektiva.

Športne pokale za osvojena prva mesta v posameznih športnih disciplinah so prejele naslednje ekipe:

- za zmago v malem nogometu — ekipa DO Termoelektarna Trbovlje;
- za zmago v kegljanju — ekipa iz TOZD Premogovnik Trbovlje skupno s tekmovalci iz TOZD RESD Trbovlje;
- v namiznem tenisu — ekipa DO Termoelektrarne Trbovlje;
- v šahu — ekipa DO Termoelektrarne Trbovlje;
- v streljanju z zračno puško — ekipa iz TOZD in DS v Hrastniku;
- v ribolovu — ekipa iz TOZD in DS v Hrastniku.

Ekipe upokoјencev so dosegle lepe uspehe v kegljanju, saj je ekipa iz Trbovelj zasedla drugo mesto, ekipa iz Hrastnika pa četrto. V šahu pa je ekipa upo-

koјencev iz Trbovelj dosegla prav tako četrto mesto.

Pomembno je sodelovati — zmagovalcem pa kljub temu tudi naše čestitke!

Pomoč vdovam in otrokom ponesrečenih članov kolektiva

V skladu s posebnim samoupravnim splošnim aktom je kolektiv tudi letos pred dnevom rudarjev in dnevom kombinata nakazal denarno pomoč vdovam in otrokom smrtno ponesrečenih članov kolektiva.

Vdove smrtno ponesrečenih, ki so bili zaposleni v TOZD in DS naših delovnih organizacij združenih v SOZD REK EK, so prejele po 3.740,00 din. Predšolski otroci so dobili po 2.300,00 din, učenci v poklicnih šolah po 3.740,00 din, učenci srednjih šol po 3.740,00 din, učenci oz. študenti v višjih in visokih šolah pa po 4.400,00 din. Celokupno je prejelo pomoč 70 vdov, 2 predšolska otroka, 20 osnovnošolskih otrok, 5 učencev v poklicnih šolah, v srednjih šolah 5, 3 študenti na višjih šolah in 2 študenta na visokih šolah. Vseh, ki so prejeli pomoč je bilo 107, znesek pa 358.200,00 din.

Praznik dneva rudarjev v Senovem

Rudarji in drugi člani kolektiva rudnika Senovo, ki so združeni v naš kombinat, so posebej pripravili proslavo dneva rudarjev, ki je potekala 3. 7. 1981 v do-

mu XIV. divizije na Senovem. Kot vemo, so ta dom pred nedavnim dogradili in odprli ter predstavlja tako za Senovo kot za širšo okolico pomembno kulturno in športno središče.

Proslava je obsegala naslednje točke: za uvod je pevski zbor Svoboda iz Brestanice zapel Internacionalo, nato je imel slavnostni govor direktor rudnika Senovo, delegacija treh rudarjev pa je položila venec na spominsko obeležje.

V prvem delu kulturnega dela programa je MPZ Brestanica zapel pesem Jože Scheu - Delavski pozdrav, sledila je recitacija pesmi Rudar avtorice Aste Malavašič; recitirala je Jasna Erjavec, nato je pevski zbor zapel Viktorja Šafrenika-Konjuh planinom. Sledila je Ubalda Vrabca - Bilečanka, nato pa je Jasna Erjavec recitirala pesem A. Malavašič - S poti XIV. Pevski zbor je zapel Radovana Gobca - Bohor in Sveta Marolta - Pesem XIV. divizije. Jasna Erjavec je nato recitirala Ivana Umeka - Pesem zelenih revirjev. Sledili sta pesmi Viktorja Mihelčiča - Zdravica in Emila Adamiča - Vasovalc. Nato je predsednik delavskega sveta rudnika Senovo razdelil priznanja članom jamskega reševalnega moštva.

V drugem delu programa je delavski pihalni orkester Svobode Senovo zaigral Vinka Savnika - Jubilejno koračnico, nato še Danila Bučarja - Delavec (s solistom Dačijem Železnikom), sledili sta še skladbi Hristič/Dlesk - Grlica ter Danila Švare - Slovo od mladosti. Predsednik delavskega sveta je izročil nagrade članom pihalnega orkestra, nato pa je orkester zaigral Nikice Kalogjere - Splet bratstva.

Dvorana na Senovem je bila nabito polna in vsi navzoči so bili s proslavo zelo zadovoljni. Kot običajno je tudi tokrat sledilo tovariško srečanje senovskih rudarjev in njihovih gostov.

Potek proslave 100-letnice IGD REK EK v Trbovljah

Ob letošnjih pomembnih jubilejih, 40-letnici vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti ter

ustanovitve Osvobodilne fronte, je potekalo tudi praznovanje visokega jubileja 100-letnice de-

Rudniški gasilci pri REK EK v Trbovljah so 27. 6. 1981 proslavili svoj 100-letni jubilej z veliko parado, ki je potekala od Delavskega doma do ploščadi pred upravno zgradbo SOZD REK EK. Parade se je udeležilo več sto uniformiranih gasilcev iz domačih in drugih gasilskih čet, pa tudi številni drugi občani. (Foto: A. Bregant)

26. 6. 1981 je imelo industrijsko gasilsko društvo REK EK Trbovlje v sejni sobi upravne zgradbe REK EK slavnostno sejo. Na njej so sodelovali tudi predstavniki našega kombinata, ki je bil pokrovitelj vseh prireditev ob 100-letnici obstoja rudniških gasilcev v Trbovljah. Ob tej priliki so podelil več priznanj članom čete. (Foto: S. Weiss)

lovanja rudniških gasilcev 27. junija 1981 v Trbovljah.

S pripravami na praznovanje smo pričeli v letu 1980, ko smo v ta namen obnovili rudniški gasilski dom in ponovno namestili električno uro v stolp gasilskega doma. V letošnjem letu smo končali preostala nujno potrebna dela notranje ureditve prostorov gasilskega doma.

Pripravili smo gradivo za jubilejno brošuro »100 let rudniških gasilcev — Trbovlje«. Naročili smo jubilejne medalje in spominske značke, ki jih zbiralci še vedno lahko dobijo pri popoldanskem dežurnem v gasilskem domu. Poskrbeli smo tudi za gasilske plakete, ki nas bodo spominjale na 100-letno delovanje društva.

V programu proslave ob 100-letnici je bila praktična vaja gasilskih enot z enoto civilne zaščite, ki je bila v popoldanskem času 25. junija. Vaja je bila na novozgrajenem objektu RUDIS na Trgu revolucije. Pokazalo se je, da je nujno potrebno čim bolj pogosto izvajati vaje za reševanje iz višjih nadstropij. To velja tudi za gasilce kot enote civilne zaščite, ki se s svojo dejavnostjo vključujejo v gasilstvo. Zavedati se moramo, da bodo le dobro izvežbane enote kos nalogam v gasilstvu.

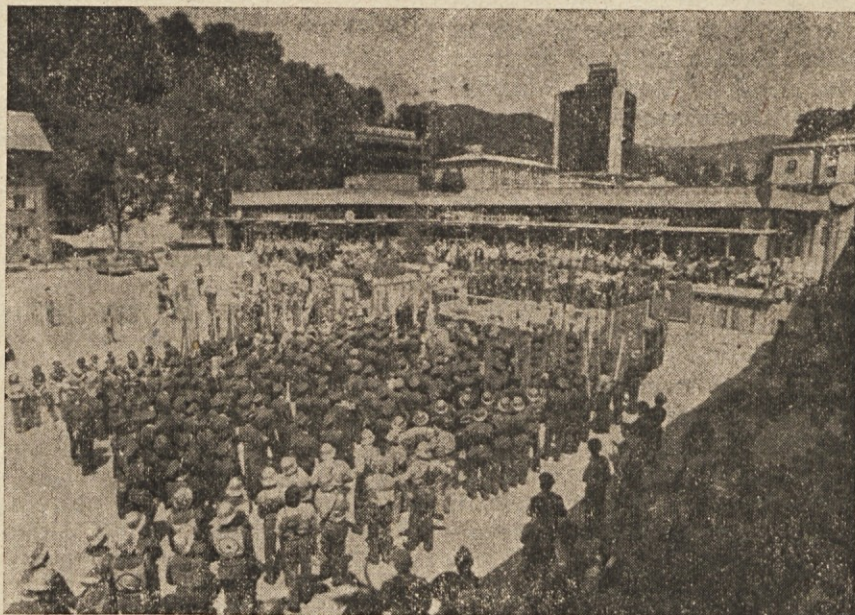
V petek, 26. junija ob 18. uri je bila svečana seja IGD REK EK Trbovlje, ki so se je poleg članov gasilcev udeležili predstavniki DPO Zasavja, SOZD REK EK, DO ZPT in TOZD. Na seji so bili prisotni predstavniki gasilskega društva »RUDAR« - Rudovci, s katerimi so podpisali listino o dolgoletnem sodelovanju med njihovimi in našim društvom. Z njimi so prišli na proslavo predstavniki DPO iz Lazarevca.

Na seji so podelili priznanja in odikovanja zaslužnim članom za požrtvovalno in dolgoletno delo v gasilstvu. Izmenjali so tudi spominska darila med društvi. V spomin na praznovanje 100-letnice so vsem prisotnim podelili jubilejne medalje IGD Trbovlje.

V soboto 27. 6. 1981 je bila ob 10. uri v gledališki dvorani Delavskega doma v Trbovljah posebna prireditev ob 100-letnici obstoja nidustrijskega gasilskega društva REK EK v Trbovljah. V kulturnem delu programa je sodeloval mladinski pevski zbor Trbovlje pod vodstvom Ide Virt in mešani pevski zbor Slavček pod vodstvom Jožeta Skrinarja, recitatorji gledališča Svobode-Center in tamburaški orkester.

(Foto: S. Weiss)

Dne 27. 6. 1981 ob približno 12. uri so se vsi navzoči gasilci iz domačih in okoliških gasilskih čet po paradi zbrali na ploščadi pred upravno zgradbo našega kombinata. Zbralo se je k temu slavlju tudi veliko število drugih občanov. Slavnostni govornik je bil Henrik Pušnik.

(Foto: S. Weiss)

Po končani seji je bilo tovariško srečanje in razgovor s tovariši iz Rudovca in ostalimi gosti.

Že tega dne v večernih urah so pričele prihajati tekmovalne

desetine, ki so nastopile v soboto 27. junija na tekmovanju rudarskih gasilskih desetini. Tekmovati so pričeli ob 7. uri zjutraj. Pred pričetkom tekmovanja je igrala delavska godba iz

Trbovelj, ki je z državno himno in dvigom rudarske prehodne zastave dala znak za pričetek tekmovanja desetini. Pred pričetkom tekmovanja pa je desetina pozdravil še predsednik DS SOZD REK EK tovariš Žitnik v imenu pokrovitelja in jim zaželel veliko uspeha ter dobro počutje v Trbovljah.

Nastopilo je 13 tekmovalnih desetini iz SR Slovenije vključno z desetino iz Rudovca iz SR Srbije. Rezultati tekmovanja so bili republiškega povprečja. I. mesto je zasedla tekmovalna desetina rudnika Velenje, II. mesto Sečovelje, III. TIM Laško. Naša desetina si je priborila VII. mesto in »Rudar« - Rudovci VIII.

Slavnostna prireditev s kulturnim programom se je pričela ob 10. uri v gledališki dvorani delavskega doma v Trbovljah. Udeležili so se je predstavniki Sob Trbovlje, DPO, Občinskih gasilskih zvez in nekaterih gasilskih društev. Republiško gasilsko zvezo je zastopal predsednik profesor Branko Božič in Milan Vrhovc, kulturni program je vodil Jože Skrinar. Nastopili so mladinski pevski zbor in mešani pevski zbor Slavček z recitatorji. Program je bil zelo skrbno pripravljen, a žal se ga niso udeležili vsi vabljeni.

Po končani seji je bila gasilska parada, ki jo je vodil poveljnik občinske gasilske zveze Trbovlje Ivo Gračner. Predal je raport predsedniku skupščine občine Trbovlje, ki je dal soglasje za pričetek parade. Poleg gasilcev in nosilcev številnih praporjev so se parade udeležili pionirji, ženske-gasilke, reševalno moštvo ZPT in gasilska vozila s konjsko vprego iz GD Klek.

Zborovanje je bilo pred gasilskim domom in zgradbo SOZD REK EK Trbovlje. Slavnostni govornik je bil predsednik občine Trbovlje, Henrik Pušnik. Parado je spremljala delavska godba iz Trbovelj, ki je igrala nekaj časa tudi po končanem zborovanju. Spominske trakove so IGD REK EK Trbovlje ob 100-letnici delovanja izročili: pokrovitelj proslave SOZD REK

V soboto 27. 6. 1981 so na stadionu ŠD Rudar Trbovlje tekmoval gasilske desetine iz vseh slovenskih rudnikov v raznih gasilskih veččinah. Zmagala je ekipa RLV Velenje. (Foto: S Weiss)

EK, občinska gasilska zveza Trbovlje in IGD Premogovnik Hrastnik. Za številne čestitke ob tem visokem jubileju se vsem, ki so jih izrekli, iskreno

zahvaljujemo. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so nam pomagali pri organiziranju in izvedbi proslave.

Jurij Gotal

Smrtna nesreča v Kotredežu

Na praznik slovenskih rudarjev in praznik našega kombinata dne 3. 7. 1981 se je ob 4.15 dogodila v jami TOZD Premogovnik Kotredež smrtna nesreča. Žrtev te nesreče je bil Janko MAGAŠ, star 30 let, rudar-vozač, zaposlen v DO RGD, TOZD RIG. Pogreb pokojnega sodelavca je bil v torek, dne 7. julija ob 17.00 uri, na pokopališču v Zagorju ob Savi. Njegovega pogreba se je udeležilo precejšnje število članov kolektiva, tudi v uniformah, v slovo pa mu je spregovoril predstavnik DO RGD. Na dan nesreče v nočni

izmen je pokojni Magaš na 7. obzorju naložil voziček z železjem z namenom, da bi to železje dvignili z vozičkom vred na 6. obzorje. Po vsej verjetnosti je Janko Magaš sedel na voziček, kar je bilo za njega usodno. Po približno 30 metrih vožnje je naš pokojni sodelavec padel z vozička in omahnil na 7. obzorje.

Žal nam je, da je izgubil življenje naš mladi sodelavec in dober tovariš Janko Magaš. Pogrešali ga bomo pri delu in v življenju.

Rjavi premog danes in jutri

Skoraj četrtno tiste zgodovine človeka, ki jo merimo z julijanskim koledarjem in ves novi vek, je premog, kot vir energije prav revolucionarno naravnaval razvojne tokove v gospodarskem, političnem, kulturnem in socialnem življenju dežel, ki imajo srečo, da jim ga je narava naklonila v zadostnih količinah in montan-geoloških pogojih, ki omogočajo njegovo smotno pridobivanje. Pomembnost premoga je rasla sorazmerno s številom najdb.

Odločilen prodor v industrijo je doživel premog z uspešno uporabo v železarstvu, ko so v začetku 17. stoletja pričeli nadomestovati lesno oglje s premogom za topljenje železove rude. Pomembnost in poraba premoga pa skokovito narašča z izumi delovnih postopkov in naprav kot: pridobivanje koksa, odkritje parnega stroja, uvedba parnikov, železnic, termoelektrarn itd.

Na široko so se odprla vrata industrializacije tudi v naših krajih, temelječe na razvoju premogovništva in fužinarstva. Pri nas so se v tem času pojavila pričevanja o uporabi premoga v zdravilstvu pod imeni »premogova kri«, »zmajeva kri«, kot omenja Janez Vajkard Valvazor v »Slavi Vojvodine Kranjske«. 11. novembra 1755 pa je baron Reigersfeldt dobil dovoljenje za pridobivanje premoga v hribu Pošenk pri Zagorju v deželi Kranjski, verjento je bil to začetek premoškega rudarjenja na ozemlju, ki danes predstavlja slovensko republiko.

Značilnost naslednjega obdobja v slovenskem premogovništvu je bilo porajanje in ugašanje neštevilnih malih premogovnikov, ki so nastajali na izdankih in plitkih nahajališčih premoga. Nastajali so zaradi krajevnih potreb tam, kjer se je le našel malo večji porabnik kot fužine, steklarne, opekarne, apnenice ter kasneje železnice in termoelektrarne. Čeprav so premo-

govniki zelo hitro menjavali gospodarje, posameznike in družbe, večjih in trdnejših gospodarskih vezi med njimi le ni bilo. Trboveljska premogokopna družba, ki je bila ustanovljena šele 1873. leta, je postala osnova za dolgoročnejši razvoj, ki je v slovensko premogovništvo zanesel moderni duh tehniškega napredka, pa tudi brezobzirno kapitalistično izkoriščanje slovenskega rudnega bogastva in delavca.

Na prelomu stoletja okrog leta 1900 je na slovenskem obratovalo 19 premogovnikov, v glavnem lociranih na dveh ležiščih Zabukovica—Liboje—Pečovnik—Štore in Zagorje—Trbovlje—Ojstro—Hrastnik—Huda jama—Senovo ter otokih kot Kočevje, Mežica in Šaleška dolina. Skupno je bilo zaposlenih v premogovništvu 6500 rudarjev, ki so proizvajali letno do 1.185.000 ton, od tega 590.000 ton. Premogovnik Trbovlje, TPD pa v svojih sedmih premogovnikih 1.085.000 ton letno. Tik pred drugo svetovno vojno, po mnogih konjunkturalnih padcih in viških dosežejo slovenski rudarji svoj predvojni vrh proizvodnje v 13 premogovnikih, in sicer 2.660.000 ton v letu 1940. Za Slovenijo to ni pomenilo samo kritje lastnih potreb, ampak odločujoč energetski faktor v Jugoslaviji, saj je znašala ta proizvodnja kar 40 % od 6.000.000 ton vse proizvodnje premoga v Jugoslaviji, seveda ob dejstvu, da je bila elektrika šele na pohodu, nafta in njene derivate pa so porabljali le v porajajočem avtomobilskem prometu takratne silno nerazvite države. Vojna je tudi v premogovništvu pustila za seboj upostošenje, razbite naprave, izropane jame brez odprtih rezerv in nenadomestljive izgube v kadrih. Takojšen vzpon proizvodnje po končani drugi svetovni vojni je v glavnem slonel na izredni požrtvovalnosti rudarjev. Že takoj po vojni smo

pričeli odpirati nova velika ležišča premoga ter postavili na stranski tir modernizacijo in opremljenost obstoječih premogovnikov. V to drugo kategorijo spadajo tudi vsi slovenski premogovniki rjavega premoga.

Za primer naj navedem posojilo iz obdobja 1954—1967, ki je bilo dodeljeno premogovnikom po I. in III. konkursu OIF (Opšti investicioni fond) v skupni višini 72.900 milijard din. Rudniki rjavega premoga v Sloveniji so bili takrat deležni 1,23 milijard dinarjev ali 1,7 %, čeprav so takrat še vedno proizvajali 2.650.000 ton rjavega premoga, kar je 27,6 % od skupne proizvodnje rjavega premoga (9,6 milj. ton) in 11,6 % vsega pridobljenega premoga (22,7 milj. ton) v Jugoslaviji leta 1960.

Poleg tega so razpisi posojil iz OIF predstavljali za vse jugoslovansko premogovništvo (razen nekaterih izjem) zelo slabo udeležbo družbenih sredstev. V strukturi investicij v premogovnike Jugoslavije so bila v letu 1960 naslednja razmerja: Lastna sredstva premogovnikov 45 %, bančna sredstva 47,5 % in sredstva federacije 7,5 %. V industriji pa je bila naslednja struktura: lastna sredstva 31,6 %, bančna 52,8 % in 15,6 % sredstva federacije. V konkurenco nafti so stopali slovenski premogovniki na začetku 60 let siromašni, goloroki, prepuščeni samim sebi in neusmiljenim tržnim zakonom. Že leta 1960 je presahnil Pečovnik, potem Kočevje, Zabukovica, Krmelj, Prešika ter Sečovlje.

Premogovniki v Sloveniji na začetku 20. stoletja

Naziv:	Zaposlenih:	Proiz. ton
1. Podgorci-Zabukovica	135	13.000
2. Zabukovica	145	8.300
3. Liboje	100	7.600
4. Nemški dol	15	7.000
5. Pečovnik	105	10.000
6. Štore	145	3.600

7. Stranica	35	500
8. Radlje	165	5.100
9. Trbovlje	2700	591.500
10. Hrastnik	650	154.500
11. Zagorje	770	150.000
12. Ojstro	240	65.000
13. Huda jama	50	15.000
14. Senovo	20	1.000
15. Krmelj	70	6.500
16. Stari trg	30	4.700
17. Kočevje	400	109.000
18. Šaleška dolina (Velenje)	370	37.000
19. Mežica	280	42.300

Premogovniki leta 1940

Naziv	Proizv. ton
Naziv:	Proizvodnja ton letno

1. Trbovlje	799.100
2. Hrastnik-Ojstro	288.200
3. Zagorje	431.200
4. Huda jama	43.950
5. Senovo	168.000
6. Kočevje	103.970
7. Zabukovica	73.000
8. Nemški dol	43.594
9. Pečovnik	68.650
10. Šaleška dolina (Velenje)	242.420
11. Kanižarica	14.900
12. Globoko	20.700

Tudi slika današnjega stanja rudnikov rjavega premoga v Sloveniji ni nič kaj rožnata. Vse po vrsti tarejo nadloge, ki so posledica dolgoletnega zapostavljanja. Zivotarjenje in gospodarjenje iz »rok v usta« je privedlo premogovnike v položaj, da imajo odprte odkopne rezerve premogovnih ležišč le za kakšno leto naprej, da delajo z zastarelimi stroji in napravami ter kroničnim pomanjkanjem kadrov. Pa se še čudimo, če imajo premogovniki že vrsto let izgubo v poslovanju.

Danes odkopavajo v Sloveniji rjavi premog le še v naslednjih premogovnikih: Kisovec in Kotredež v Zagorju, Trbovlje, Ojstro in Hrastnik v Hrastniku, Laško, Senovo in Kanižarica. Prvih pet je združenih v Zasavskih premogovnikih ter s Senovim in Kanižairco v sestavljeno organizacijo združenega dela Revirski energetske kombinat

Edvarda Kardelja v Trbovljah, medtem ko je Laško združen s Tovarno izolacijskega materiala kot temeljna organizacija združenega dela. V letu 1979 so na-

vedeni premogovniki zaposlovali 4230 delavcev ter proizvedli 1.695.000 ton premoga. Število zaposlenih še vedno pada prav tako kot proizvodnja.

Leto	Zasavski premogovniki		Laško		v 000 t Kanižarica Senovo			
	Proizv.	zaposleni	proizv.	zapos.	proizv.	zapos.	proizv.	zapos.
1975	1605	3559	63,2	181	126,6	393	124,6	366
1976	1611	3512	50,4	250	127,4	395	30,7	373
1977	1461	3394	56,4	156	129,8	389	29,1	—
1978	1386,1	3316	45,2	196	121,5	376	98,0	320
1979	1315,9	3291	41,2	208	118,1	368	117,5	382
1980	1260,0							

Storitve Zasavski premogovniki

Leto	Storitve Zasavski premogovniki			Storitve Laško		
	rudniška	jamska	odkopna	rudniška	jamska	odkopna
1975	2,570	3,487	10,642	1,950	1,980	8,599
1976	2,684	3,734	11,585	0,918	1,737	1,700
1977	2,674	3,702	11,957	1,543	1,700	6,800
1978	2,692	3,636	11,184	1,219	1,743	7,020
1979	2,579	3,490	11,014	1,141	1,632	6,940

Storitve Senovo

Leto	Storitve Senovo			Storitve Kanižarica		
	rudniška	jamska	odkopna	rudniška	jamska	odkopna
1975	1,497	2,260	5,405	1,767	2,635	9,122
1976	1,520	2,225	4,438	1,710	2,626	9,745
1977	1,612	2,292	5,769	—	—	—
1978	1,551	2,222	5,236	1,464	2,897	9,716
1979	1,696	2,456	5,139	1,535	2,579	8,213

V veliki meri botruje izpadu proizvodnje predvsem zmanjševanje staleža. To kažejo podatki o storitvah. Storitve sicer ne rastejo, pa tudi ne padajo, razen v Laškem, v tolikšni meri, da bi bilo zaskrbljujoče.

Še leta 1975 so ti premogovniki proizvedli 1.915.400 ton. Padec je znašal kar za 13 % nasproti proizvodnji pet let kasneje, ko je leta 1979 znašala proizvodnja samo še 1.695.700 ton.

Velik delež padca proizvodnje pripisujemo uvedbi 42-urnega tednika leta 1977, ko se je fond delavnikov zmanjšal za več kot 10 % v Zasavskih premogovnikih, ostalo pa je prispevalo še večje število dopustov ter izostankov z dela, sindikalna lista, menjava kadrov itd.

(nadaljevanje sledi)

Srečko Klenovšek

Proizvodnja premoga v Jugoslaviji

V prvih šestih mesecih tega leta so jugoslovanski premogovniki nakopali skupno 24 milijonov 712.000 ton vseh vrst premoga - črnega, rjavega in lignita. Proizvodnja je v šestih mesecih v primerjavi z lanskim letom večja za 2 milijona 613.000 ton ali za 12,1%. V juniju t. l. je znašala proizvodnja v vseh premogovnikih skupno 3 milijone 882.448 ton, predvideno pa je bilo, da bodo v tem mesecu nakopali 4,5 milijona ton. Izkop črnega premoga še vedno upada, saj so ga nakopali v 6 mesecih t. l. le 195.000 ton ali 5,3 % manj kot lani v prvem polletju. Rjavega premoga so nakopali v premogovnikih nekoliko več, to je 5 milijonov 512.000 ton. Letos so ga v prvem polletju nakopali 105.000 ton ali 8,4 % več kot lani v prvem polletju. Pričakovanja številnih kupcev rjavega premoga so bila preoptimistična, kajti njihove zahteve in potrebe so izredno visoke, posebno spričo čedalje manjšega uvoza tekočih goriv. Rudniki lignita pa so nakopali v letošnjih prvih 6 mesecih 19 milijonov 305.000 ton lignita. V primerjavi z lanskim prvim polletjem je letošnja proizvodnja večja za 2 milijona 289.000 ton ali 13,5 %.

Podatki iz prvega polletja letošnjega leta kažejo, da so bile v energestki bilanci naše države za letošnje leto nerealno ocenjene proizvodne zmogljivosti jugoslovanskih premogovnikov. Načrtovalci so bili prepričani, da bomo lahko dobavili kupcem oziroma porabnikom premoga od 57 do 58 milijonov ton. Zdaj pa nam bo lahko jasno, da bomo nakopali v letošnjem letu skupno 51 milijonov ton premoga vseh vrst. Če bomo to dosegli, bomo dosegli lep uspeh. Razumljivo je, da bo treba poiskati zamenjavo za pogrešane količine premoga, predvidene med načrtom za letošnje leto in

dejanskimi možnostmi proizvodnje. Povpraševanje po premogu vseh vrst namreč ne pojenjuje, pač pa se še stopnjuje. Nihče ne pride lahko do premoga, kar vemo iz lastnih izkušenj, saj so pritiski vsak dan večji z vseh strani. Premoga brez evidentiranja in čakanja skoraj ni moč dobiti, izjema je le elektrogospodarstvo. Kaj bosta prinesla jesen in zima na trg s kurivi, lahko trenutno le ugibamo. Upamo pa, da se bodo zadeve okrog proizvodnje premoga morda le nekoliko izboljšale.

Iz podatkov, ki so na razpolago o proizvodnji premoga v

letošnjem prvem polletju, lahko povzamemo to, da se bodo morali vsi forumi od zbornic do izvršnih svetov v republikah in federaciji pa celo morda v skupščinah, posvetiti nekoliko bolj težavam premogovnikov. Prepričani smo bili, da imamo težave le v našem kombinatu oziroma v Zasavskih premogovnikih, vendar iz objavljenih podatkov lahko povzamemo, da te nastopajo tudi v drugih jugoslovanskih premogovnikih. Rudnikom nekaj primanjkuje, da bi lahko pospešili in zagotovili enakomernejšo in največjo možno proizvodnjo premoga.

Počutje članov kolektiva na dopustu

Kot vsako leto smo tudi letos povprašali delavce našega kombinata, ki so letovali na morju, o njihovem počutju na počitnicah. Vse potrebno za leto-tovanje so uredili v DS skupnih služb ASO.

Lepo je srečati zaorele, predvsem pa vesele sogovornike, saj je bila letos večina zelo zadovoljna z letovanjem in skoraj ni bilo negativnih pripomb kot pretekla leta, kar je zelo razveseljivo. Kljub temu pa vsi želijo, da bi čimprej zgradili nov počitniški dom na Rabu.

Anton Ulčar — zaposlen že dvajset let v TOZD Separacija Trbovlje

Letoval sem na Rabu. Stanoval sem privatno, hranil pa sem se v naši počitniški menzi. Hrana je bila odlična, raznovrstna in po količini dovolj obilna. Pohvaliti moram hitro postrežbo treh mladih fantov iz gostinske šole. Letos sem bil na morju izredno zadovoljen. Ni mi žal denarja, čeprav sem plačal polno ceno 6950 din s prevozom vred za ženo in zame. Želim, da bi čimprej zgradili naš dom, ker sem hodil od stanovanja do menze dober kilometer, kar me ni motilo, ker

smo imeli slučajno lepo vreme.

Miro Simončič — že 28 let zaposlen na TOZD Separacija Zagorje

Na morje ga je poslal sindikat na preventivno zdravljenje. Letoval sem od 30. 6. do 10. 7. 1981 v Novigradu. Stanoval sem v privatni sobi v bloku. Ljudje so zelo prijazni, kljub temu se nisem najbolje počutil. Lastniki odidejo na delo, ti pa se nelagodno počutiš, sam v tujem stanovanju. Zaradi družbe sem hodil na plažo k Hrastničanom v Pineto. Hrana v hotelu Emonija je bila lepo servirana, raznovrstna in okusna, pa kaj, ko je bilo veliko premalo za naše želodce in sem za dodatno hrano, ki sem jo kupil v mestu, precej potrošil. Želim, da bi čimprej zgradili dom na Rabu, saj sem se tam v »čebeljnjakih« dobro počutil med svojimi ljudmi.

Stanko Dežman — zaposlen v TOZD Premogovnik Trbovlje, kontrolor zraka, zaposlen 32 let

Letoval sem v Crikvenici od 30. 6. do 10. 7. 1981. Poslali so me na preventivno zdravljenje. Počutil sem se odlično.

Stanoval sem dvajset minut od našega doma v lepi novi hiši pri prijaznih ljudeh. Ker stoji hiša na hribu, smo zjutraj odšli na plažo in se zvečer vračali. Hranili smo se v domu. Hrana je bila raznovrstna, okusno pripravljena, obroki pa dovolj obilni. V takšnem okolju sem rad zaigral na kitaro, z družbo smo se odlično zabavali.

Ljuba Poznič iz DS ASO pa je svoje prijetno letovanje kar opisala v naslednjem sestavku:

S svojo družino sem preživel dopust v Novigradu v Pineti v času od 30. 6. do 10. 7. Že prvi vtis ob prihodu nas je prevzel ob pogledu na cvetoče oleandre in zelene borovce. Tudi hišice, v katerih smo stanovali, so zelo lepo opremljene vključno s sanitarijami, hladilnikom in kuhalnikom. Vsak dan smo se letovalci srečevali v jedilnici zadovoljnih obrazov, saj je bila hrana zelo okusna in tudi »repeteja« nam niso odrekli. Za brezskrbno spanje so poskrbeli naši možje, ki so v okviru NNNP dežurali. Vsako noč sta dva stražila hišice in vozila od 22,30 do četrte ure.

V tem času je v Pineti letovalo tudi 24 Čehoslovakov, ki so bili z bivanjem zelo zadovoljni, kar smo razbrali iz njihovih nasmejanih obrazov, sicer pa smo proti koncu že znali tudi malo pokramljati z njimi.

Zelo zadovoljni smo bili tudi z lepo urejenim parkom, v katerem so otroci preživeli marsikatero veselo ulico na gugalnici, toboganu in drugih igralih.

Letovanje so nam zelo popestrili otroci mladinskega pevskega zbora iz Hrastnika, ki so s svojo pesmijo pripravili prijeten program na dan rudarjev, pa tudi ob zaključku so nam s pesmijo povedali svoje doživljanje na počitnicah.

Lep sončen dopust je hitro minil. Upamo, da se bomo prihodnje leto zopet vrnili v Pineto.

Dragica Bregant

Tudi letos organiziramo letovanje otrok smrtno ponesrečenih delavcev

Res je iz leta v leto manj otrok smrtno ponesrečenih delavcev, ki še niso zaposleni in se še šolajo. Trenutno imamo na seznamu še 36 otrok, ki so potrebni pomoči, med njimi je tudi težji invalid.

Vse otroke smo povabili, da se tudi letos lahko prijavijo na letovanje, ki ga organizira skupnost otroškega varstva v Zagorju ob Savi, in to v njihovem počitniškem domu v Vrsarju. Letos se bodo pridružili otrokom smrtno ponesrečenih delavcev tudi šoloobvezni otroci umrlih članov kombinata. Ti bodo letovali pod enakimi pogoji. Evidentirali smo 42 teh otrok. Vsem 78 otrokom smo poslali vabila, da se lahko prijavijo za letovanje, toda žal se jih je odločilo znatno manj kot smo predvidevali. Otrok smrtno ponesrečenih delavcev se je prijavilo 22, otrok umrlih članov kolektiva pa le 18. Skupaj je prijavljenih 40 otrok, ki bodo letovali 14 dni za ceno 2.300,00 din. Sredstva so zbrali vsi zaposleni v kombinatu, vsak je prispeval iz osebnega dohodka po 40,00 din, za kar se v imenu otrok vsem iskreno zahvaljuje-mo.

Ker bodo otroci letovali po izidu julijske številke glasila SREČNO, bomo v naslednji številki opisali njihovo počutje v počitniškem domu v Vrsarju.

I. O.

Potek priprav na volitve v letu 1982

Mnogim članom našega kombinata poteče mandatna doba, nekaterim dveletna, nekaterim štiriletna, in namesto njih bomo morali izvoliti nove delegate.

In kaj bomo volili?

Volili bomo nova vodstva osnovnih organizacij sindikata

V mesecu decembru 1981 večini članov izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata poteče dveletni mandat, nekaterim pa šele januarja in februarja 1982, zato bomo v sindikatu pričeli evidentirati nove člane za vodstvo OOOZS, nove člane v konference OOOZS na nivoju delovnih organizacij, kakor tudi nove člane v koordinacijski odbor OOOZS na nivoju SOZD. Istočasno, ko bomo evidentirali v OOOZS za vse organe sindikata, moramo že v začetku vedeti, kdo naj prevzame najodgovornejše funkcije, pa naj bo to v TOZD, v delovni skupnosti, delovni organizaciji ali pa v SOZD. To morajo biti člani kolektiva, ki jim zapramo najodgovornejša dela v sindikatu. Hkrati pa morajo tudi sami s prevzemom funkcije vedeti, da prevzemajo naloge, ki jih bodo morali opravljati v naslednji mandatni dobi. V izvršnem odboru OOOZS morajo biti člani iz posameznih sindikalnih skupin, ki bodo znali prenašati težnje delavcev, istočasno pa prenašati tudi naloge izvršnega odbora na sindikalno skupino.

Volili bomo tudi člane samoupravnih organov

V mesecu marcu 1982 poteče dveletni mandat delegatom samoupravnih organov v vseh TOZD, v delovnih skupnostih, delovnih organizacijah in v SOZD. Tudi za člane samoupravnih organov bo treba od članov delavskega sveta, samoupravne delavske kontrole pa vse do zadnje komisije eviden-

pamo, da prihodnjič ne bodo ugotovili, da se konference niso udeležili zaradi lepega vremena. Kajti konec koncev je pa le vsak izgovor dober in tudi takšen!

26. junija ob 17. uri so v mladinskem centru v Hrastniku svečano podelili šestnajst priznanj ZSM za aktivno delo osnovnim organizacijam, mentorjem in aktivnim posameznikom ZSM.

19. junija so v Ljubljani podelili plakete ZSMS, zlati znak mentorjem, zlati znak ZSMS mladim aktivistom in zlato ptico za mlade ustvarjalce. Zlati znak ZSMS je med drugimi prejela Lidija Šentjura za svoje dolgoletne revolucionarne izkušnje, ki jih je prenašala na mlado generacijo. V zadnjih letih pa je sodelovala pri načrtnem razkrivanju zgodovine mladinskega revolucionarnega gibanja. Zlati znak za aktivno družbenopolitično delo pa je prejel iz Zasavja Peter Kolanter. Iskrene čestitke!

Študentje v Zagorju so v svoj program dejavnosti uvrstili tudi ogled jedrske elektrarne v Krškem. O datumu obiska pa na žalost nismo izvedeli ničesar, čeravno vam obljublamo, da vam bomo sporočili takoj, ko ga bomo izvedeli.

V četrtek, 25. junija so v Zagorju sklicali študentke za izobraževanje v vojaških veščinah in spretnostih v mariborskem centru, ki bo v poletnih mesecih. Za to usposabljanje so jih v tej občini evidentirali 40. Koliko pa se jih bo usposabljanja udeležilo, pa vam zaenkrat še ne moremo reči.

OO ZSMS Zagorje-center je za svoje uspešno organizacijsko delo prejela priznanje RK ZSMS.

V četrtek, 18. junija, so mlade na MDA Posočje obiskali pred-

stavniki ZSM iz Zagorja, Trbovelj in Hrastnika. Dva dni kasneje pa so pri njih bili na obisku še starši. Predstavniki ZSMS iz Zasavja so v razgovoru s štabom akcije ugotovili, da je bilo preslabo kadrovanje mentorjev, kar se kaže zlasti v delu interesnih dejavnosti, ki jih mentorji ne vodijo tako kot bi mogli. Mentorji pa trdijo nasprotno, da je bilo preslabo kadrovanje brigadirjev-pionirjev, čeravno se je stanje po obisku znatno izboljšalo. Brigadirji-pionirji PDB Rdeči revirji bodo predčasni odhod iz šolskih klopi, ki je bil nujen zaradi udeležbe v prvi izmeni, nadoknadili z dodatnim izobraževanjem v jesenskih mesecih.

21. junija so predstavniki medobčinskega sveta DPO in predstavniki mladine iz Trbovelj in Zagorja, iz Hrastnika jih ni bilo, obiskali brigadirje MDB Rdeči revirji na MDA Bela Krajina. 36 brigadirjev iz vseh treh zasavskih občin je v prvi izmeni kopalo vodovodni jarek v Kotu pri Semiču. Na akciji so se brigadirji najprej soočili s problemom orodja, ki bi ga moral zagotoviti organizator akcije, to je OK ZSMS Črnomelj. Brigadirji pa se poleg slabega vremena še pritožujejo nad nečisto pitno vodo na sami trasi in malce nergajo, ker nimajo toplih zajtrkov. Pa si čisto na kratko oglejmo še rezultate interesnih dejavnosti te MDB: informiranje - zelo uspešno, šport - uspešno, kultura - uspešno in idejno politično delovanje - zadovoljivo. Imamo pa tudi podatke za delo na trasi v prvi dekadi, ki znaša 123,5 %, za u-darniški dan 192 %, povprečje torej 124,62 %.

V sredo, 10. junija, se je dvesto zagorskih pohodnikov, ki so jih sestavljale štiri čete, in sicer Ivana Skvarča, Toneta Okrogarja, revirska četa in četa Leopold Eberl, udeležilo pohoda po poteh partizanskih enot in aktivistov OF. Pohodnike je pot vodila prek zgornjih Zavrin do Orehovice, kjer so se poklonili

žitvam za svobodo. V popoldanskih urah pa so v Moravčah predali prapor domžalskim pohodnikom.

Center za MDA pri predsedstvu OK ZSMS Zagorje je organiziral skupaj s smučarskim klubom Zagorje tridnevno lokalno MDA Marela '81, ki je trajala od 26. do 28. junija. Brigadirji so urejali in pripravili 400 metrov terena za novo vlečnico in pobrali kamenje po smučišču. Poleg tega pa so izvedli tudi pešter program interesnih dejavnosti, izdali bilten, organizirali spoznavni večer z zagorskimi smučarji ob tabornem ognju in izvedli drugo brigadno konferenco MDB Franc Farčnik, ki bo sodelovala na zvezni MDA Titograd.

11. junija je končno uspela tretja seja OK ZSMS Zagorje, ki je bila dvakrat nesklepčna. Sicer pa na seji ni bilo zaznati prevelike aktivnosti delegatov iz osnovnih organizacij ZSMS, saj je potekala v smislu dviganja rok in potrjevanja. Na seji so razrešili dosedanje profesionalno sekretarko OK ZSMS Inko Troha in za novega sekretarja izvolili Franca Omahneta. V osrednjem delu seje so spregovorili o mladinskem prostovoljnem delu. Ob zaključku seje pa so povedali še nekaj besed o informiranju in podelili priznanja za športna tekmovanja v mesecu mladosti. Prehodni pokal za najboljšo skupno uvrstitev je prejela OO ZSMS Rudarski šolski center.

V torek, 16. junija, je OK ZSMS Zagorje sklicala sestanek s Titovimi štipendisti zagorske občine, kjer je bila osrednja tema razgovora njihova aktivnost v ZSMS.

Medobčinski svet ZSMS revirskih občin je organiziral 8. junija pogovor o dogodkih v avtonomni pokrajini Kosovo, ki so se ga udeležili predstavniki iz vseh treh občin in predstavniki RK ZSMS. Razprava je bila usmerjena predvsem v vzroke

Popravek

**OPRAVIČUJEMO SE ZARADI NELJUBE NAPAKE,
KI JE NASTALA PRI ZAMENJAVI 31. IN 32. STRANI
GLASILA SREČNO.**

PROSIMO ZA RAZUMEVANJE.

TOZD TIKA Trbovlje in Uredništvo glasila Srečno.

tirati nove člane, predvideti odgovorne funkcije v teh organih, kar bo moral opraviti sindikat. Po zakonu o združenem delu je lahko član samoupravnih organov vsak delavec, ki je zaposlen v kombinatu, izvolimo ga za eno mandatno dobo, lahko pa se mu podaljša mandat še za eno mandatno dobo. Evidentiranje kandidatov za samoupravne organe opravi sindikat, ki je istočasno nosilec kandidatne liste.

Volili bomo delegate samoupravnih interesnih skupnosti

V letu 1978 smo volili delegate samoupravnih interesnih skupnosti (SIS). V nekaterih TOZD oziroma delovnih skupnostih so imeli sestavljeno delegacijo, kar pomeni, da so za vsako SIS izvolili delegacijo, ki jo je vodil vodja. V nekaterih TOZD oz. DS so imeli dve združeni delegaciji, v nekaterih pa splošne delegacije. Kakšno delegacijo imajo v posamezni TOZD in DS pa je odvisno od števila zaposlenih. Za SIS so evidentirali kandidate že v marsikateri TOZD. V delovni skupnosti pa so ga že izvedli. Pri evidentiranju delegatov moramo biti pozorni, da kandidat ni bil že dvakrat izvoljen. V tem primeru ga ne bomo ponovno evidentirali. Kandidat, ki je bil izvoljen pa je bil v času mandata prestavljen iz ene v drugo TOZD, je prenehal biti delegat. V tem primeru je lahko ponovno izvoljen v TOZD, kjer se je zaposlil, pri čemer se ne upošteva delni mandat v prejšnji TOZD ali DS. Že pri evidentiranju delegatov je nujno treba upoštevati interes posameznika, v kateri SIS bi po svoji sposobnosti najbolj uspešno delal, da se bo udeleževal sej, zlasti pa, da bo znal prenašati mnenja in odločitve. Izjavo, ki jo podpiše kandidat za SIS, lahko podpiše samo enkrat ali v TOZD kot delavec ali pa v krajevni skupnosti kot občan oziroma krajan.

Volili bomo delegate v zbor združenega dela

V zbor združenega dela bomo volili delegate istočasno kot v SIS. Tudi v ta zbor bomo evidentirali pravilno, glede na

3. kongresa samoupravljalcev v Beogradu se je udeležil tudi naš sodelavec Mihael Gosak, rudar-kopač iz TOZD Premogovnik Trbovlje. Na kongresu je imel koreferat o družbenoekonomskih odnosih v elektrogospodarstvu Slovenije. Na fotografiji ima tov. Gosak belo srajco. (Foto: Sava Center)

prejšnje mandate posameznika, kot to določa zakon. Glede na število delegatskih mest v zboru združenega dela delujejo tudi konference delegacij, ki jo sestavljajo delegati dveh ali več TOZD oziroma delovnih skupnosti. V tem primeru je ena od TOZD sklicatelj konference, ki delegira delegata na zasedanje zbora združenega dela. Tudi v ta zbor bomo evidentirali najboljše delegate, ki bodo sposobni opravljati svoje poslanstvo.

Delegate v SIS in zbor združenega dela bomo volili vsi zaposleni, vsak v svoji TOZD oz. delovni skupnosti. Poleg tega bomo kot občani oziroma kra-

jani volili tudi na voliščih izven delovne organizacije. Evidentirani kandidati morajo biti seznanjeni s kandidaturo, ko jih zbor delavcev potrdi pa bodo morali podpisati izjavo, da so pristali na kandidaturo. Pristanek na kandidaturo pa lahko podpišejo samo v delovni organizaciji ali pa v krajevni skupnosti. Nihče ne more kandidirati na dveh krajih. Predlagamo, da izvršni odbori OOS z vso resnostjo čimprej evidentirajo delegate za SIS, zbor združenega dela, kakor tudi za samoupravne organe in osnovne organizacije sindikata.

I. O.

Na kratko o delu mladih v Zasavju

skupnosti Kovk, kjer so lupili telefonske drogeve.

19. junija so v osnovni ogranizaciji ZSM Rudnik-Toplice v Zagorju sklicali volilno-programsko konferenco. Konferenca je bila na žalost nesklepčna, saj se jo je udeležilo le sedem mladincev. Sicer je res, da je bilo izredno slabo vreme in u-

V soboto, 20. junija, je okoli dvajset mladih iz hrastniške občine sodelovalo na lokalni mladinski delovni akciji v krajevni

sedanjega stanja na Kosovu, hkrati pa so pregledali tudi aktivnost mladih v Zasavju. Stališče razgovora je bilo usmerjeno k želji, da bi podobne razprave izvedli po vseh OO ZSMS.

OK ZSMS Trbovlje je v drugi polovici junija skupno z Zavodom za zaposlovanje organizirala širšo akcijo usmerjanja okoli sedemdeset mladih, kolikor jih je trenutno registriranih med nezaposlenimi v tej občini.

12. junija je v Hrastniku potekala tretja brigadna konferenca MDB 3. junij, kjer so se mladi brigadirji pripravili na MDA Posočje. Naslednji dan pa so pripravili že tudi vse potrebno za akcijo, kajti odhod v drugo izmeno se naglo približuje.

Drago Jamnik

Šest lokalnih MDA

Center za MDA pri OK ZSMS Trbovlje je v letošnjem letu organiziral že šest lokalnih MDA in to vse za izgradnjo trim steze. Na akcijah je sodelovalo od dvajset do petdeset brigadirjev. V prvi fazi so očistili teren, v drugi so splanirali stezo, v tretji zaključni fazi so namestili še telovadno-trimska orodja. V tej občini bodo organizirali lokalne MDA še v mesecu septembru, ko se bodo vrnili brigadirji iz zveznih in republiških MDA.

Drago Jamnik

Pogovor z delegatko SIS za otroške varstvo iz Zagorja

Vrnitev prvih brigadirjev

27. junija so se iz MDA Bela Krajina vrnili brigadirji MDB Rdeči revirji. Brigadirjem je v Zagorju spregovoril predsednik medobčinskega sveta ZSMS revirskih občin Slavko Stošički, nato pa so brigadirjem pripravili še skromno pogostitev. Mladi brigadirji so iz akcije prinesli priznanje KS Podzemelj, priznanje za družbene dejavnosti, za udarni dan v prvi in drugi polovici izmene in za sam udarniški dan. Šest brigadirjev pa je prijelo udarniške značke.

4. julija pa so se iz prve izmene MDA Posočje vrnili pionirji delovne brigade Rdeči revirji. Slavnostni sprejem so jim pripravili v hrastniški občini.

Drago Jamnik

100 otrok, čeprav bi bili nujno potrebni varstva v vzgojno-varstveni ustanovi. V organizirano otroško varstvo je vključenih le 22 % predšolskih otrok, republiško poprečje je 32 %. V srednjeročnem planu za obdobje 1981—85 predvidevajo, da bo do leta 1985 vključenih v organizirano varstvo 40 % vseh predšolskih otrok. To bodo dosegli, ko bodo zgrajeni v občini trije novi vrtci v KS Izlake, v KS Jože Marj in v KS Kisovec—Loke. Število mest v vrtcih se bo povečalo od 296 v letu 1980 na 564 v letu 1985. Odstotek predšolskih otrok v organiziranem varstvu se bo povečal od 22 na 40 %.

Pred vstopom v šolo bodo zagotovili malo šolo, za okoliške, ki niso vključeni v vrtec, pa skrajšani vzgojni program. Povečali bodo število ležišč v počitniškem domu v Vrsarju od današnjih 168 na 220. Število otrok, ki jih bodo poslali na preventivno zdravljenje pa od 65 v letu 1980 na 95 v letu 1985.

Govorili smo tudi o pravilniku o cenah storitev in kriterijih za obračun prispevkov staršev in OVV Zagorje za leto 1981.

Prispevek za pokritje ekonomske cene za bivanje otrok se deli na prispevek skupnosti otroškega varstva in prispevek staršev. Starši otrok prispevajo za prehrano otrok in druge storitve, ki bremenijo materialne stroške poslovanja OVV, del stroškov k ekonomski ceni za bivanje otroka v dnevnem varstvu.

Ekonomska cena za otroka v jaslih, planirana za leto 1981, je 3.804.— din mesečno na otroka.

Ekonomskacena za predšolskega otroka pa 2.570.— din mesečno.

Prispevek skupnosti otroškega varstva k tej ceni je pokritje sredstev za vzgojnovarstveno in upravno dejavnost ter amortizacijo, kar znaša v letu 1981 2.396.— din mesečno na otroka v jaslih, za predšolskega pa 1.619.— din mesečno. Prispevek staršev k ekonomski ceni za leto 1981 je 1.407.— din. Za jasli

Desanko Kreča, zaposleno na TOZD Separacija Zagorje, smo že predstavili v našem glasilu, pa tudi sicer je ni treba posebej predstavljati, saj jo v Zagorju pozna in ceni veliko ljudi zaradi vestnosti, prijaznosti, marljivosti. Veliko se družbenopolitično udejstvuje. Med drugim je tudi delegatka skupščine skupnosti otroškega varstva Zagorje. Prosili smo jo, da nam je povedala najvažnejše stvari, o katerih so razpravljali na zadnjih sejah omenjene skupnosti.

»Seje skupščine Skupnosti otroškega varstva sklicujemo približno na tri mesece. Precejšen problem je v tem, da se delegati ne udeležujejo sej in prisotni izgubimo precej časa, ko moramo zaradi nesklepčnosti priti ponovno na sejo. Gradivo, ki ga dobimo, je dokaj pregledno, kratko in razumljivo.

Zadnja seja je bila 6. 6. 1981. Dosedanji razvoj otroškega varstva v zagorski občini je razmeroma počasen, to pa zaradi pomanjkanja prostora. Kljub preseženim normativom v oddelku vsako leto odklonijo po

pa 951,— din mesečno. Sredstva bodo starši prispevali po difrencirani lestvici, ki upošteva socialno strukturo družine.

Tako bodo plačevali starši z najnižjimi osebnimi dohodki za predšolskega otroka 1.046 din, za otroka v jaslih pa 1.296 din.

Najvišji obrok za predšolskega otroka znaša 1.946 din, za otroka v jaslih pa 2.500 din.«

Otrokom v zagorski občini se obetajo lepši časi. V gradivu, ki so ga prejeli delegati, piše: »V tem planskem obdobju načrtujemo znaten razvoj otroškega varstva, pri čemer izhajamo iz potreb in iz objektivnih materialnih pogojev.«

Dragica Bregant

„Prismodovanje“

V ČASU ODMORA MED DELOVNIM ČASOM

Po naslovu članka bi poprečen bralec lahko menil, da gre za kakšen »HUMOR«. Delavke iz DS SS na področju Hrastnika, kakor tudi iz DS Pomožne dejavnosti, predvsem iz administrativnih služb, so pokazale interes, da odmor med delovnim časom (med malico od 7.30 do 8.00) bolj racionalno izkoristijo. Ugotovile so, da jim je za skodelico tople malice potrebnih samo 10 minut, da pa so preostalih 20 minut pasivne.

Predlagal sem jim, da bi del omenjenega odmora izkoristile z rekreativno gimnastiko, ki traja 5 do 7 minut. Taka gimnastika vsebuje predvsem vaje, ki kompenzirajo negativni vpliv drže telesa pri delu. Njen namen je, da pomaga ohraniti visoko delovno sposobnost. Tak kompleks vsebuje 6 do 9 vaj in so dostopne vsem starostnim kategorijam.

Znano je, da večurno monotono delo slabi pozornost in zmanjšuje delovno energijo. Zato je menjanje aktivnosti med opravljanjem delovnih nalog in opravi bolj koristno. Za našo rekreativno gimnastiko smo

izbrali prostor v rudniški čakalnici. Klopi smo v eni minuti združili in prostor za 8 do 10 tovarišic je bil pripravljen. Z gimnastiko smo pričeli letos 4. junija ob 7.30 in končali ob 7.36. Prvi dan je bilo navzočih šest, drugi dan pet tovarišic. Nato sem bil dva dni odsoten. Tovarišice niso vadile, čeprav smo se dogovorili, da ob moji odsotnosti same izvršijo 5 do 6 vaj. Nadaljevali smo 9. 6. z enakim elanom kot prva dva dni. 10. 6. nismo vadili zaradi zasedenosti čakalnice, saj smo imeli referendum. Zato pa smo nadaljevali 11., 12., 15., 16. in 17. 6. z vajami razgibanja in sprostitve. Ker je čakalnica prehodna, se je v času naših vaj promet zelo povečal, tako da je padla včasih tudi kakšna opomba. Vendar nas to ni motilo. Moti nas pa nekaj drugega.

Že drugi dan vaj so me delavke obvestile, da so bile opozorjene od predpostavljanih, da ne smejo med časom za malico telovaditi, kajti nekateri funkcionarji v KO OOS in ŽK so zaskrbljeni, češ »kaj bodo pa knapi rekli.« Kljub temu smo z vajami nadaljevali in to do 18. junija, ko sem ob 7.30 ostal popolnoma sam v prazni čakalnici. Meni osebno ni nihče preprečeval vadenje, saj sem dobil podporo od vodje DS SS, zato sem se šel pozanimat k tajniku samoupravnih organov Ivanu Šmitu. Na razgovoru sem zvedel sledeče: Dne 5. 6. 1981 so na KO OOS rudnik Hrastnik menili, da ob tako težki situaciji rudnikov v Hrastniku, ko se borimo za doseganje plana proizvodnje premoga, ne smejo in ne morejo delavke iz administrativnih služb »PRISMODOVATI« v času odmora. Dragi bralci, ta razgovor je povod tega članka.

V smislu govora tovariša Tita, da je naša prva naloga skrb za človeka, je športna rekreacija tudi ena izmed nalog sindikata, da nudi delovnemu človeku čimveč sprostitve v odmoru med delom, v času popoldanskega počitka, ob koncu tedna. Na delu želimo zdrave, sposobne in vestne delavce, zato jim mo-

ramo nuditi tudi zdrav način življenja.

Sprašujem se, kako je mogla KO OOS rudnika Hrastnik, pa tudi politična koordinacija razpravljati tako negativno o naši rekreativni gimnastiki, ki smo jo hoteli vpeljati med polurnim odmorom med delovnim časom. Ali mislijo naši funkcionarji, da stališča kongresa sindikatov, ŽK, ZSM Slovenije in ostalih institucij, ki podpirajo športno rekreacijo, niso del njihovih nalog? Ali nismo delavci vsi, ki delamo in živimo v socialistični samoupravni družbi, ali ne vedo, da so jih izvolili delavci, da smo jim zaupali določene funkcije in izvrševanje nalog preko delegatov? Zakaj niso povzročitelji »škandala« v rudniški čakalnici uradno prepovedali gimnastike? Mislim, da jih peče vest, da se tako tovariško obnašajo do sodelavca, ki je v juniju 1980 doživel srčni infarkt in bil nato deset mesecev v bolnišnici, da pa sedaj želi organizirati rekreativno gimnastiko v korist delavcev in samega sebe.

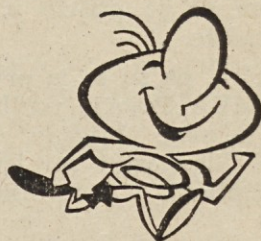
Tovariši rudarji-delavci v SOZD REK EK presodite sami, kakšno škodo so vam naredile delavke iz DS SS v čakalnici, sami se izjasnite na zborih ali so vam »poškodovale kakšno klop« in tudi presodite, koliko in na kakšen način vam lahko pomagajo pri večji proizvodnji premoga.

Ugotovite, ali je »HUMOR« ali »KOZERIJA« ali resnica.

Vili Greben

Članek smo nekoliko skrajšali.

Uredništvo

Priznanje Mihi Marinku

Dne 14. julija je delegacija mladinskega pevskega zbora Vesna iz Zagorja ob Savi izročila tovarišu Mihi Marinku, članu sveta federacije, zlato plaketo, Podelili so mu jo kot častnemu predsedniku tega zbora ob 110-letnici mladinskega zborovskega petja v Zagorju. Ob razgovoru so svojega častnega predsednika seznanili tudi z drugo problematiko zbora in pa z načrti za nadaljnje delo. Tovariš Marinko je bil tega priznanja zelo vesel in še posebej počaščen.

Ob dnevu rudarjev dve likovni razstavi Jože Potokar in Metod Lavrini

V počastitev letošnjega dneva rudarjev in praznika našega kombinata sta dva člana kolektiva, hkrati tudi člana likovne sekcije RELIK pri Svobodi Center Trbovlje, pripravila samostojni likovni razstavi.

Prvo je pripravil Jože Potokar, rudar-vozač iz TOZD Premogovnik Trbovlje. Odprli so jo 2. julija 1981 ob 13,30 v čakalnici TOZD Premogovnik Trbovlje. V kulturnem delu programa je sodeloval tamburaški orkester, ki deluje sedaj v sestavi Društva upokojencev Trbovlje, sestavljajo pa ga bivši člani našega kolektiva — upokojenci. Nadalje pevski zborček in recitatorji iz osnovne šole — PE Tončke Čeč. Uvodno besedo pa je spregovoril Mihael Gosak, predsednik osnovne organizacije sindikata iz premogovnika Trbovlje. Le-ta je povedal, da hkrati s tem odpiramo 15-dnevno likovno razstavo del

»Knjiga je najzgovornejša priča, da se narod zaveda sebe, da živi, da hoče živeti... Ziva in čista beseda naših največjih mož, njih misli in čustva, njihova pretresenost pred veličastnostjo svetovnega dogajanja, skrb in bolečina, njihov pogum, njihova borba in neomahljiva vera v bodočnost — vse to je ujet v knjige in spravljeno nam in potomstvu v potrdilo in bodrilo... Kar je zapisano v knjigo, ostane iz roda v rod, in vsako pokolenje zajema iz teh virov tisto, kar je v njih žrtvovanega in oplajajočega.«

Oton Župančič

Za letošnji praznik rudarjev in praznik našega kombinata je Jože Potokar — rudar vozač iz TOZD Premogovnik Trbovlje pripravil v čakalnici premogovnika Trbovlje slikarsko razstavo na rudarsko tematiko. Odprta je bila od 2. do 15. 7. 1981. (Foto: Trbovlje)

njihovega člana kolektiva Jožeta Potokarja. Na koncu je vse navzoče in druge člane kolektiva pozdravil mgr. Srečko Kleinovšek in jim zaželel ob dnevu kolektiva mnogo uspehov, zahvalil pa se je tudi za dosežene uspehe in lepo sodelovanje.

Za razstavo je avtor J. Potokar pripravil 12 del, izdelanih v kredy z rudarsko tematiko.

Jože Potokar se je rodil 5. 3. 1953 v Trbovljah, zaposlen je v jami TOZD Premogovnik Trbovlje DO ZPT in je po poklicu rudar-vozač. Stanuje v Koloniji 1. maja v Trbovljah. Član likovne sekcije RELIK Svobode Center v Trbovljah je od leta 1977. Likovno se doslej, razen

v tej sekciji, ni izobraževal. Doslej je že izdelal okoli 150 del — risb v svinčniku, kredy in linorezu. Vsa njegova dela se v glavnem nanašajo na rudarsko tematiko, deloma pa tudi na fantastiko. Doslej je enkrat razstavljal samostojno, okoli 50-krat pa se je udeležil kolektivnih razstav sekcije RELIK v Trbovljah ter drugih krajih Slovenije in Jugoslavije. Udeležil se je likovnih kolonij v Tisju, Dobrni pri Celju, na Mrzlici, letos pa se bo udeležil te kolonije v Dudovici pri Lazarevcu. Njegova dela so prišla v ožji izbor za republiško razstavo Zveze likovnih skupin Slovenije.

Isti dan, to je 2. 7. ob 18. uri pa je bila v likovni galeriji Trbovlje v Delavskem domu odprta druga samostojna razstava v počastitev dneva rudarjev in dneva kombinata. Pripravil jo je Metod Lavrini, ki je zaposlen v DS Pomožna dejavnost Trbovlje. Ob otvoritvi je nastopil oktet s krajšim koncertnim programom, krajši nagovor pa je imel Tine Lenarčič. Razstavo je odprl predstavnik zasavskih premogovnikov Drago Špojlar. Odprta je bila do 12. 7. v popoldanskem času.

Za razstavo je avtor pripravil 48 likovnih del v različnih tehnikah, z domačimi motivi povezanimi z rudarstvom.

Metod Lavrini se je rodil 5. 6. 1949 v Trbovljah, zaposlen je trenutno kot delovni invalid pri DS Pomožna dejavnost Trbovlje — DO ZPT, sicer pa je bil dolga leta pri skupnem prevozu na TOZD Separacija premoga Trbovlje. Z likovno dejavnostjo se je pričel aktivno ukvarjati leta 1972. Istega leta se je tudi včlanil v likovno sekcijo RELIK Svobode Center v Trbovljah. Tu se je likovno izpolnjeval ob pomoči mentorja sekcije. V začetku je ustvarjal svoja dela v olju ter grafiki, hkrati pa je spoznal, da mu grafika bolj leži ter mu daje tudi več možnosti za ustvarjanje. Svoja dela oblikuje z različnimi tehnikami — oglje, tuš, grafit, svinčnik, tiskarska barva itd. To je njegova prva samostojna razstava, sicer pa je sodeloval na likovnih razstavah sekcije RELIK okoli 80-krat v domača vseh krajih Slovenije, deloma pa tudi Jugoslavije. Udeležil se je likovne kolonije na Mrzlici v preteklem letu. Sicer pa so njegova dela, ki jih je doslej ustvaril, dobila pomembna priznanja in so prihajala v izbor za predstavitev likovne dejavnosti v republiškem merilu.

Dela za obe razstavi je odbral mentor RELIKA Franc Kopitar, ak. slikar. Številni obiskovalci obeh razstav so ugotovili, da sta oba razstavljalca na zelo visoki kakovostni ravni tako v risbi, kakor v linorezu ali lavi-

V počastitev dneva rudarjev in dneva kombinata je bila 2. 7. 1981 ob 18. uri odprta v likovni galeriji Trbovlje, v Delavskem domu, samostojna likovna razstava del Metoda Lavrinija, našega sodelavca. Razstavil je skupno 48 del, deloma v tehniki lavirani tuš, deloma pa v linorezu. Razstavo je otvoril Drago Špojlar, predstavnik našega kombinata. Ob otvoritvi je sodeloval Trboveljski oktet.

(Foto: Trbovlje)

ranem tušu in jima dali polno priznanje.

Letošnji praznik rudarjev in kombinata je bil tudi po likov-

ni plati pester in zanimiv. Obe razstavljalcema naše čestitke in zahvala za sodelovanje!

T. Lenarčič

Rudarji v NOB in njihovo delo v povojni izgradnji

Fantje, zakaj? Zakaj se skoraj nihče ne odloči za poklic iskalca črnega zlata? Zmrdujete se nad poklicem rudarja, pa je v preteklosti bila rudarska roka tista, ki je pomagala graditi naš srečni danes. Ste že kdaj slišali za rdeče revirje, kjer je že od nekdaj tlel upor proti vsemu, kar je bilo slabega, ne vrednega človeka?

Moj oče je bil rudar, njegov oče je bil tudi rudar. Tu okrog je že od nekdaj zibelka rudarstva. Ded je v letih pred vojno potil pot v temnih rovih, kopal premog za gospodarja, za to je dobival mezdo, od katere se ni dalo ne živeti, ne umreti. Tu-

di stavkal je, kadar sta revščina in obup prekipela v delavčevih zgaranih srcih.

Potem je prišla vojna in rudarji so med prvimi zgrabili za orožje in odšli v boj. Boj za svobodo, za boljši jutrišnji dan. Niso bili nepripravljeni na odpor in zato že v juniju 1941. leta v zasavskih hribih srečamo prve partizane, med njimi je največ rudarjev. Z napadi na pomembnejše objekte in na sovražnikove postojanke so ves čas vojne dokazovali svojo pripravljenost boriti se za svobodo.

Tudi moj ded je kar kmalu zgrabil za puško pa hajdi v gozd

med junake. Priključil se je Kamniško — zasavskemu odredu. Marširal je z njimi od bitke do bitke in pridno z drugimi pritiskal na petelina. Doma pa so živeli v strahu zanj in težko čakali na njegovo vrnitev.

In vrnil se je. Ne kot junak na belem konju, ampak živ in zdrav je prišel nekega večera in potrkal na okno. Pozdravljanju in veselju ni bilo ne konca ne kraja.

Po vojni je bilo treba najprej rudnike spet usposobiti za delo. Marsikaj je bilo uničenega. Mnogo so uničili rudarji sami, da sovražnik ne bi mogel z našim premogom kuriti svojih peči. Rudarji so zopet redno hodili na delo. Dan za dnem, noč za nočjo so garali v rudnikih. Uvedli so tudi udarniško delo in s svojimi žulji pripomogli k temu, da so revirji začeli spreminjati svoj videz. Gradili so nove tovarne, ki so kot glavni energetski vir najprej potrebovale premog. Vrstile so se udarniške akcije — gradnje cest, delavskih stanovanj, zadružnih domov. Rudarje si našel povsod. Njihove roke, vajene trdega dela pod zemljo, so tudi v sončni svetlobi znale najbolje poprijeti za kramp in lopato, edino mehanizacijo tistega časa.

Dolgo je bil premog edini vir energije. Tovarne so rabile mnogo črnega zlata. Rudarji so se tega dobro zavedali in še trdneje zgrabili za krampe in lopate. Vedno nove in nove količine dragocene rude so prihajale iz rudnikov.

Potem pa je premog za nekaj časa potisnila v ozadje nafta. Toda nafte je vse manj in spet prihaja čas črnega zlata. Rudniške rove bodo spet napolnili mladi glasovi. Premog bo spet bolj cenjen. Ni daleč ta čas. Mogoče bo jutri ali čez leto.

Toda bo, zagotovo bo. Zato, fantje, kaj še čakate?

Rozina Irena — 8. razred
OSNOVNE ŠOLE IZLAKE

PRIPOMBA UREDNIŠTVA:

Prispevek Irene Rozina je dobil v natečaju za najboljše prispevke na gornjo temo ob le-

tošnjem dnevu rudarjev in dnevu našega kombinata, I. nagrada v znesku 1.000,00 din. Izročil jo je na proslavi dneva rudarjev in praznika našega kombinata 3. 7. 1981 na prostem v Hohkrautovi koloniji pooblaščenec Janez Oberžan.

Pesem zelenih revirjev

Pojem pesem.

Zate, tovariš, rudar,
opojno, spokojno,
polno črnih in zelenih misli,
pojem prešerno, prešernim
rudarjem zelenih revirjev.

Tu v revirjih ni sanj,
tu je veliko črnih kotanj,
tu se naužiješ spoznanj,
kot mravlje garažo rudarji vsakdan.

Danes in jutri,
delo in delo,
ob delu še srce bo pelo,
v jami bo še grmelo.

A vendar opojnost je v njih očeh,
velike so njih misli,
njih dejanja niso greh,
njih smeh je poln uteh.

Zato pojem!

Pesem opojno, spokojno,
polno črnih in zelenih misli,
polno spoznanj — pesem
zelenih revirjev.

Ivo Umek

Žabja vas-nekoč

Obrazi hiš so utrujeni,
smeh neznan,
rudarjev črn bil je dan,
mi šepeta spomine zgodovine ...

Strehe hiš,
kot polomljene hrbtenice.
Na dvorišču za desetine otrok
sušile so se plenice.

Oče rudar, zgaran,
vsak dan odhajal na delo,
je v temno globino,
in kopal je premog za svojo družino.

Mati, kruha nam daj,
daj mleka, bonbonov, piškotov!
»Ne morem, otroci!
Jutri, ko plačo vaš oče dobi!«

Drugi dan zrejo nestrpno,
skozi okno v dolino.
Čaka ga mati,
čaka deset lačnih otroških oči.

Oče utrujen v gostilno zavije,
v sladko omamo ga vino ovije.
»Karte na mizo!« mu reče hudič.
Iz žepa uide mu zadnji belič.

Ves skrušen se vrača
v mraku domov.
Pri srcu ga stiska:
»Oprosti, družina, postal sem hudič!«

Mihael Gosak

POPREČNI OSEBNI DOHODKI V SLOVENIJI

Služba družbenega knjigovodstva Slovenije je pred kratkim objavila uradne podatke o poprečnih izplačanih mesečnih OD po panogah dejavnosti na delavca v Sloveniji. Poročilo se nanaša na razdobje januar-marec 1981 in temelji na podatkih iz periodičnih obračunov za to obdobje.

Iz poročila povzemamo najbistvenejše podatke, ki se nanašajo na dejavnosti v okviru našega kombinata. V posameznih panogah so znašali poprečni mesečni izplačani osebni dohodki na delavca v navedenem obdobju:

	din
— v elektrogospodarstvu	15.307,00
— pri pridobivanju premoga	18.555,00
— pridobivanje nekovinskih rudnin	13.201,00
— pri predelavi nekovinskih rudnin	12.903,00
— pri kovinski predelovalni dejavnosti	13.225,00

— v strojni industriji	14.445,00
— pri proizvodnji električnih strojev in aparatov	12.780,00
— pri proizvodnji kamna, gramoza in peska	12.593,00
— pri proizvodnji gradbenega materiala	12.979,00
— pri proizvodnji žaganega lesa in plošč	12.641,00
— pri geološkem raziskovanju	13.262,00
— pri raziskovalno-razvojnem delu	17.072,00
— pri izobraževanju	14.705,00

Ostali podatki pa se nanašajo na druge panoge gospodarstva in negospodarstva.

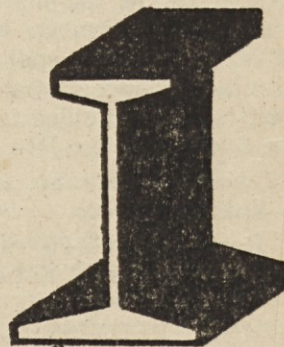
S 1. julijem zvišane pokojnine

Skupščina skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SRS je na svoji seji 10. junija 1981 sprejela sklep o uskladitvi pokojnin med letom. Sklep

temelji na določilih samoupravnega sporazuma o temeljnih plana skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SRS za obdobje 1981—1985. S 1. junijem 1981 se na tej podlagi uskladijo starostne, invalidske in družinske pokojnine, tako da se povečajo za 8 %. Uskladijo se vse pokojnine z izjemo tistih, pri katerih so bili za izračun pokojninske osnove upoštevani OD oz. zavarovalne osnove iz l. 1981. Pokojnine borcev NOB pred 9. 9. 1943 oziroma do 13. 10. 1943, odmerjene od zajamčene pokojninske osnove, se uskladijo tako, da se na novo odmerijo od zneska zajamčene pokojninske osnove določene za leto 1981, to je 10.310,00 din, povečajo za odstotek povečanja po tem sklepu.

Prav tako se povečajo pokojnine z varstvenim dodatkom, in to s tem, da se za odstotek povečanja po tem sklepu poveča znesek pokojnine, varstveni dodatek pa na novo odmeri od mejnega zneska najnižjih pokojninskih prejemkov, veljavnega od 1. 1. 1981 dalje, to je od zneska 5.100,00 din. Uskladijo pa se tudi pokojnine odmerjene v sorazmernem delu po določbah mednarodnih sporazumov o socialni varnosti.

Odstotek povečanja pokojnin pa se bo upošteval pri dokončni uskladitvi pokojnin s 1. 1. 1982.

Rudarstvo in energetika doma in po svetu

V VELENJU USPEŠNI

V prvih šestih mesecih letos so velenjski rudarji nakopali 2.472.000 ton lignita, kar je 212 tisoč ton več kot v istem razdobju lani oziroma 3,3 odstotka nad letošnjim operativnim načrtom izkopa.

Poprečen dnevni izkop (rudarji so delali 138 dni) je znašal 17.870 ton. Rudarji so nakopali nekaj manj premoga v februarju in marcu, ko so morali predstavljati podpornike v jami, nato pa je delo spet hitreje steklo in 13. maja so pripeljali na površino 22 tisoč ton premoga, kar je doslej največji dnevni izkop v velenjskem rudniku. Glede na dosedanje rezultate v Velenju računajo, da bodo skoraj zanesljivo presegli letošnji načrt izkopa 4,7 milijona ton premoga.

PROIZVODNJA BAGROV ZA POTREBE RUDARSTVA

Zadnje dni junija so predstavniki Elektrogospodarstva Kosova, kombinat Kolubara in Kostolac, podpisali samoupravni sporazum o povezovanju v skupnost združenega dela za medsebojno plansko in poslovno sodelovanje za razvoj, projektiranje in proizvodnjo bagrov in druge rudarske opreme za površinski kop. S podpisom te pogodbe je odpadla dilema, kdo bo pri nas izdeloval visokoproduktivne stroje in drugo rudarsko opremo. Trije kolektivi omenjenih kombinatov, in sicer Kosovo — Montaža, Kolubara Metal in TOZD proizvodnja, remont in montaža Kostolac bodo nosilci posla načrtovane proizvodnje bagrov in druge rudarske opreme. Samoupravni sporazum ostaja še nadalje odprt za domačo strojegradnjo. Podpis napovedujejo REK Bitola, rudnik Plevlja, MIN iz Niša, »14. oktober« in subotiški Sever.

Pomembnost tega skupnega projekta je moč oceniti iz podatkov študije, ki so jo izdelali vsi trije rudarski kombinati, še posebno pa iz podatka, da bo samo SR Srbija do leta 2005 letno potrebovala 105 rudarskih sistemov bager — tekoči trak — odlagalec.

LANI SO V EGS PORABILI MANJ ENERGIJE

Države članice Evropske gospodarske skupnosti so lani skupno prihranile 44 milijonov ton ekvivalentov nafte, kar pomeni, da so porabo energije zmanjšale za 4,6 odstotka. Največ so prihranili v Veliki Britaniji 9,2 %, v Danski pa 5,9 %. Najmanj so prihranili v Italiji, in sicer 1,2 %, v Franciji pa 1,3 %.

Po podatkih EGS je manjša poraba električne energije posledica bolj racionalnega izkoriščanja, višjih cen goriv, milejše zime in strukturnih sprememb, ki jih je povzročila jeklarska kriza.

V skupni porabi energije se je jedrska energija povzpela na 14,5 %. Pri vseh drugih vrstah energije pa se je proizvodnja zmanjšala, razen pri premogu, kjer se je zvečala za 0,5 %. Nafta so porabili 8,7 odstotka manj.

MANJ OPTIMIZMA V ELEKTROGOSPODARSTVU

Predvidevanja in optimistične ocene o elektrogospodarski situaciji, ki so jih sprejemali koncem preteklega oz. v začetku letošnjega leta, bo potrebno nekoliko popraviti. Poraba je letos narasla kar za precejšnji odstotek napram lanskemu letu. V juniju naprimer kar za 7,1 %. Tudi stanje vodnih akumulacij pri HE ni zadovoljivo, saj je bilo vode v akumulacijah 1. julija t.l. le za proizvodnjo 3.034 GWh. Ker je manj padavin oziroma manj dotokov, so se te akumulacije praznile zelo

hitro. Večje okvare so nastopile v TE Nikola Tesla IV z zmogljivostjo 280 MW in Kostolac 2 z 90 MW. Tudi naša TET II je v štirimesečnem remontu. Posledica takšnega stanja je, da se je elektroenergetska situacija nekoliko spremenila na slabše, to je, da je potrebe porabnikov možno zadovoljevati le z največjim možnim angažiranjem vseh ostalih elektrarn.

V prvem polletju je bila poraba električne energije večja od proizvedene. Porabljeno je bilo 28.350 GWh električne energije, kar pomeni v šestih mesecih porast 5,1 %, proizvedene pa je bilo 28.126 GWh električne energije oziroma za 3,2 % napram lani v enakem obdobju. Proizvodnja energije je v skladu s planom za to obdobje, medtem ko je poraba manjša od plana za 5,6 %. Te so proizvedle 14.303 GWh, kar je 20 % več kakor v I. polletju preteklega leta. HE pa so proizvedle 13.823 GWh, kar je za 10 % manj od plana. Razlika med porabo in proizvodnjo je bila pokrita z uvozom električne energije. Uvozili smo je 10.019 GWh, izvozili pa 795 GWh.

Gornji podatki veljajo za vso Jugoslavijo.

Tudi v slovenskem elektrogospodarstvu so bila prisotna podobna gibanja. V I. polletju je bila poraba za 3,9 % manjša od planirane, ki naj bi v prvih šestih mesecih letos znašala 4.206 kWh, vendar pa je bila za 2,5 % večja kot v lanskem prvem polletju.

VNOVIČ SO ODPRLI JAMO RTANJ

Pred kratkim so rudarji rudnika rjavega premoga Bogovina pri Boljevcu vnovič odprli konzervirano jamo rudnika črnega premoga Rtanj. Cilj ponovnega ogleda s strani rudarjev in strokovnjakov tega objekta je bil, da ugotovijo v

kakšnem stanju se nahajajo konzervirani objekti. Na temelju rezultatov tega ogleda bodo rudarski strokovnjaki iz Beograda izdelali nov projekt za vnovično eksploatacijo premoga. Ocenjujejo, da bodo potrebovali dve leti za izdelavo elaborata in zbiranje sredstev za izgradnjo in opremo objektov jame, ki so jo zaprli pred 15 leti. Ugotovili so precejšnje rezerve kakovostnega premoga, ki znašajo 1,5 milijonov ton s kalorično vrednostjo preko 6.000 kalorij.

KITAJSKI IZVOZ PREMOGA

Kitajska ima vse možnosti, da postane eden največjih dobaviteljev premoga Japonski in Jugovzhodni Aziji. Prodajali bi ga tudi evropskim državam, vendar je transport predrag. Sedaj ga izvažajo milijon ton, vendar bi že v naslednjih letih lahko povečali ta izvoza na 15 milijonov. Japonska namerava naprimer v letu 1990 uvoziti skoraj 54 milijonov ton napram sedanjim 5 milijonom.

MANJ SREDSTEV V ENERGETIKO

V skladu s sprejetimi stabilizacijskimi programi na vseh ravneh se je tudi energetska gospodarstvo priključilo akcijam za zmanjšanje investicij. Pokazalo pa se je, da primanjkuje sredstev pri vseh začelih energetskih investicijah v naši republiki. Posebno je to prisotno v elektrogospodarstvu pri izgradnji elektrarn, pa tudi pri premogovnikih za modernizacijo odkopov in transporta ter odpiranje novih premogovnih ležišč. Letos primanjkuje elektrogospodarstvu Slovenije milijarda din, da bi lahko nadaljevali z začeti gradnjami. Zavaljo tega bo izgradnja nekaterih novih objektov upočasnjena. Predvsem bodo z deli le polagoma nadaljevali pri gradnji HE Mavčice in Solkan. Za izgradnjo TE Ugljevik bo Slovenija lahko letos zagotovila le polovico predvidene vsote. V elektrogospodarstvu Slovenije smo se odrekli izgradnji večine

prenosne in distribucijske opreme. Da bi prebrodili težave, so predlagali, da bi ugotovili iz kakšnih gospodarskih panog bi lahko usmerili sredstva za razvoj energetike, predvsem za nadaljnji razvoj premogovnikov.

V BIH ZDRUŽUJEJO SREDSTVA

V Sarajevu so podpisali samoupravni sporazum o združevanju sredstev družbene reprodukcije za financiranje izgradnje elektroenergetskih objektov v BiH v tekočem petletnem obdobju. Sporazum je prvi v jugoslovanskem elektrogospodarstvu ki, tako pravijo, zamenjuje dosedanje obvezno zakonsko reguliranje takšnega izločanja sredstev. S tem sporazumom bodo zagotovili okoli 7 milijard dinarjev. Vsi večji porabniki električne energije iz te republike so se v javni razpravi soglasno izrekli za združevanje sredstev. Združena sredstva bodo vrnjena podpisnikom sporazuma v 10 letih s 6-% obrestmi.

ZAMENJAVA UVOŽENE ENERGIJE Z DOMAČO

Že nekaj let teče zamenjava uvožene energije z domačo. Vendar proces ni dal posebno velikih rezultatov. Namesto kurlnega olja, plina in centralnega ogrevanja na mazut, se gospodinjstva in poslovni prostori čedalje bolj poslužujejo ogrevanja z električno energijo. Na nedavni seji izvršnega odbora skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva so izrazili bojazen, da se bo ta pojav letošnje jesen in zimo povečal oziroma razširil. Po drugi strani pa premoga ni toliko, kot smo pričakovali in kolikor bi ga potrebovali. Drva pa so draga in nedostopna. Medtem pa se poraba naftnih derivatov ne povečuje, v primerjavi s preteklim letom. Z energetske bilanco naše države je predvideno, da bi letos uvozili 10 milijonov 970.000 ton nafte, kar nas bo stalo preko 3 milijarde dolarjev.

K temu je treba dodati še 4,3 milijona ton nafte iz domačih virov pa bomo dobili sliko o porabi tekočih goriv. Nastalo praznino zaradi pomanjkanja tekočih goriv ne more izpopolniti niti premog. V letu 1980 so jugoslovanski premogovniki nakopali 47 milijonov 26.000 ton premoga vseh vrst. Letos pa računajo, da ga bo mogoče v najboljšem primeru nakopati med 52 in 53 milijoni ton. V preteklem letu smo proizvedli 59 milijard 691 milijonov kWh električne energije, letos pa računajo na največ do 64 milijard kWh, kar pa je odvisno od hidroloških prilik oskrbe TE s premogom in tekočimi gorivi, pogonske pripravljenosti, elektroenergetskih objektov, prenosne mreže ipd. Prostora za manevriranje torej ni. Priporočili so skrajno varčnost in realnost, da bo načrt proizvodnje premoga in električne energije ustvarjen v kar največjem obsegu. Naj omenimo, da niti en nov premogovnik ne bo pričel z delom v letošnjem letu, kakšnih radikalnih sprememb na tem področju ni, prav tako pa tudi ni zanesljivo, če bodo načrtovani elektroenergetski objekti pripravljeni za letošnje obratovanje tako kot so računali. Računajo samo na jedrsko elektrarno Krško, ki pa ni 1. julija letos pričela z redno proizvodnjo, kot je bilo najavljeno, pač pa bo po vsej verjetnosti do tega prišlo v jesenskih mesecih. Že sedaj računajmo na skrajno varčevanje in racionalno porabo.

KOSOVSKI LIGNIT — SKUPEN PROBLEM IN INTERES

V kolektivu elektrogospodarstva Kosova smatrajo, da je treba po možnosti čimprej skupno z odgovornimi strokovnimi telesi republik in pokrajine Vojvodine, kakor tudi zveznega izvršnega sveta, najti odgovor na vprašanje, kako bi najbolje in najbolj gospodarno izkoristili 10 milijard ton lignita, ki leži na Kosovu. Odločiti se bo namreč treba, koliko lignita bo treba uporabiti za proizvodnjo elek-

trienne energije, koliko ga bodo namenili za oplemenitenje v plin in druge kemijske proizvode in koliko bi ga namenili za izvoz v zahodnoevropske države.

V vsakem primeru bodo morali premisliti in proučiti, kako bi po ekonomski in družbeni plati brez odlašanja prišli do končnega sklepa in akcije. V bodoče bo po vsej verjetnosti veljalo načelo, če je energija ali je ni, če bo ali je ne bo.

MEDNARODNI SIMPOZIJ O ENERGETIKI

Od 7. do 14. septembra letos bo v Dubrovniku mednarodni simpozij o družbenih aspektih energetske krize. Težišče dela bo v proučevanju institucionalnih, organizacijskih in strukturnih činiteljev, ki omejujejo ali lajšajo prilagajanja družbe posledicam energetske krize in prehod na nove oblike energije. Razpravljali bodo o naslednjih temah: energetska kriza, energetska politika in cilji družbe, elementi graditve energetske politike, javno mnenje in akcije s protesti, ohranjanje energije, potrebe in težave, novi sistemi za proizvodno energijo in politika tehnologije in raziskav. Na posvetovanju bo podanih okoli 50 strokovnih poročil iz 10 držav.

V ČSSR POUDAREK NUKLEARNI ENERGIJI

Čehoslovaška bo v naslednjih letih v kar največji meri izkoriščala lastne vire, pri čemer bo nuklearna energija dobila posebno mesto. V naslednjem petletnem obdobju bodo povečali proizvodnjo lignita za 5 milijonov ton, tako da bo dosegla leta 1985 100 milijonov ton. Proizvodnja rjavega in črnega premoga pa bo ostala na sedanjih ravni, to je okoli 28 milijonov ton letno. Pri tem pa bodo seveda morali vložiti precejšnja sredstva za modernizacijo premogovnikov v severnem delu Slovaške in severnem delu Moravske. Največja vlaganja predvidevajo za proizvodnjo električne energije v nuklearnih

oziroma jedrskih elektrarnah. Električno energijo iz teh elektrarn nameravajo povečati od sedanjih 4,5 milijard kWh na bodočih 40 milijard kWh v letu 1990. S tem nameravajo pokriti celotne potrebe električne energije v ČSSR. (tl)

PROIZVODNJA PREMOGA V JUGOSLOVANSKIH PREMOGOVNIKI OD JANUARJA DO JUNIJA 1981

	v tonah
Celokupno	24,712,000
Od tega:	
— črni premog	195.000
— rjavi premog	5,212.000
— lignit	19,305.000

Črni premog

Raša	132.000
Ibarski rudnici	46.000
Vrška Čuka	17.000

Rjavi premog

Banovići	1,075.000
Kakanj	885.000
Djurdjevik	722.000
REK EK —	
Zasavski	
premogovniki	627.000
Rudniki rjavega	
premoga SRS:	382.000
— Resavsko	
moravski bazen	162.000
— Bogovina	97.000
— Aleksinac	74.000
— Soko	43.000
— Jasenovac	6.000
Zenica	469.000
Breza	401.000
Mostar	87.000
Kamengrad	193.000
Miljevina	107.000
REK EK —	
Kanižarica	59.000
REK EK —	
Senovo	58.000
Laško	11.000
Tušnica	15.000
Ugljevik	86.000
Ivangrad	24.000

Lignit

Kolubara:	
— surovi premog	8,393.000
— Baroševac	6,662.000

— Tamnava	1,731.000
— sušeni premog	
Kosovo:	
— surovi premog	3,299.000
— sušeni premog	167.000
Velenje	2,515.000
Dobrnja-Lukavac	1,373.000
Kreka	
(Bukinje-Lipnica)	944.000
Kostolac	1,227.000
Pljevlja	711.000
— Potrlica	571.000
— Borovica	140.000
Oslomej	499.000
Gračanica	137.000
Stanari	108.000
Štavalj	22.000
Lubnica	27.000
Despotovac	13.000
Tušnica II	21.000
Muhadžer Babuš	15.000
Bajovac (Kraljevo)	1.000

Podatki so povzeti iz Informacij Rudarskega inštituta Beograd, junij 1981.

Petru
Schneiderju
NAJVIŠJE GASILSKO
ODLIKOVANJE

Na osrednji prireditvi ob 100-letnici industrijskega gasilskega društva REK EK v Trbovljah, ki je bila 27. 6. 1981 v gledališki dvorani v Delavskem domu v Trbovljah, je predsednik gasilske zveze Slovenije prof. Božič izročil Petru Schneiderju, dipl. inž. rud. starešini IGD REK EK Trbovlje, najvišje jugoslovansko gasilsko odlikovanje. Izročil mu je »jugoslovansko gasilsko zvezdo I. stopnje«.

Čestitamo!

V nekaj vrstah...

VOJAŠKI ROK V DVEH DELIH

Letos bodo vsi tisti, ki so končali srednjo šolo in se vpisali na fakulteto ali višjo šolo, že drugič po vrsti vpoklicani v JLA v času od 5. do 9. oktobra. Najprej bodo vsi ti fantje odslužili 12 mesecev vojaškega roka. Potem ko bodo končali višjo ali visoko šolo pa še 3 mesece. Olajšave so za edine hranilce družin, za katere bo trajal vojaški rok 12 mesecev. Tisti rekruti, ki ne bodo dobili poziva za služenje vojaškega roka v oktobru, ki še niso dopolnili 18 let, vpisali pa so se na fakulteto, bodo šli v JLA oktobra 1982. Praviloma gredo na odsluženje vojaškega roka vsi rekruti, ki jih ocenijo kot sposobne ali omejeno sposobne v koledarskem letu, v katerem dopolnijo 19. leto starosti. Redni in izredni študenti so popolnoma izenačeni v pravicah in obveznostih glede vojaškega roka. Vsi se morajo po prejemu študentovskega indeksa javiti občinskemu organu za narodno obrambo v kraju, kjer stanujejo.

SLIKARSKA KOLONIJA V IZLAKAH KONČANA

V času od 10. do 20. julija letos je potekala že šestnajstič po vrsti slikarska kolonija Izlake—Zagorje. Letošnje se je udeležilo 14 poklicnih slikarjev iz Nizozemske, Madžarske, Italije in Poljske ter 10 slikarjev iz Slovenije. Iz revirjev se je te kolonije letos udeležil Leopold Hočevvar-Hoči. Slikarsko kolonijo vodi svet te kolonije pod vodstvom Nandeta Razborška. Sicer pa financiranje poteka preko kulturne skupnosti Zagorje. Letos so udeleženci te kolonije stanovali v domu za ostarele občane na Izlakah. Predstavniki kulturne skupnosti iz Zagorja in zveze kulturnih organizacij Zagorje so se 19.7. 1981 v Ko-

lovratu zahvalili vsem udeležencem za sodelovanje in jih hkrati povabili v skladu določil statuta te kolonije k razstavljanju del, ki so jih ustvarili v letošnji koloniji. Razstava bo odprta 8. februarja 1982 v delavskem domu Zagorje ob slovenskem kulturnem prazniku.

V HRASTNIKU SO PODELILI PLAKETE

Dne 3. 7. 1981 so v Hrastniku praznovali svoj občinski praznik. Na slavnostni seji občinske skupščine Hrastnik, ki je bila 4. 7., so med drugim podelili tudi letošnja občinska priznanja. Plaketo »zaslužni občan« sta prejela letos:

- Samo Logar za družbenopolitično delo;
 - mgr. Srečko Klenovšek za delo na področju gospodarstva.
- Posebna občinska priznanja pa so prejeli:
- gasilsko društvo Dol pri Hrastniku;
 - Ljudmila Dolanc;
 - Viktor Ramšak;
 - Franc Romih;
 - Jože Tušar.

Poleg tega so podelili Stanetu Brečku za dolgoletno družbenopolitično delo odlikovanje predsedstva SFRJ — red republike s srebrnim vencem. Čestitamo!

V HRASTNIKU SO DOGRADILI BLAGOVNICO

Za letošnji občinski praznik občine Hrastnik so v Hrastniku odprli blagovno hišo. Investitor je bil SOZD Mercator — DO Splošno trgovsko podjetje Hrastnik. Novi del blagovnice so odprli že 15. marca letos, takoj nato pa so začeli obnavljati stari del blagovnice, kar so sedaj dokončali. Celoten trgovski objekt meri 3000 m² prodajnih površin. Vsa dela pa so veljala 65 milijonov dinarjev.

PRIZNANJA INOVATORJEM V HRASTNIKU

Ob letošnjem prazniku občine Hrastnik je občinska raziskovalna skupnost Hrastnik nagradila 12 občanov in skupin za sprejete inovacije oziroma tehnične izboljšave. Priznanja »Inovator 81« so prejeli iz našega kombinata:

- Mirko Dornik, skupina Karli Hribar, Jože Hribernik in Vlado Zdovec.

Prav tako so podelili tudi nekaj priznanj s praktičnimi nagradami.

PRIZNANJE RUDISU

Poslovna skupnost Rudis Trbovlje, je pred kratkim prejela posebno priznanje, ko so skupno z japonsko firmo dokončali velik petrokemični kombinat Schwedt v Nemški demokratični republiki. Dela so dokončali 18 dni prej, kot je določal rok. S tem so si pridobili vnovič pomembne reference za pridobitev nadaljnjih del na vzhodnonemškem področju.

Sicer pa velja Poslovna skupnost Rudis za največjega slovenskega izvoznika investicijskih del. Letos jih načrtujejo za skupno 5,6 milijard dinarjev od celotnega skupnega prihodka, od česar bo 4,8 milijard din ustvarjenih na zunajem trgu. Skupno šteje trenutno 36 članic iz vseh jugoslovanskih republik, ki zaposlujejo nad 75.000 delavcev in strokovnjakov. Koncem tega srednjeročnega obdobja naj bi Rudis, oziroma njegove članice, ustvaril 11,3 milijarde din celotnega prihodka, s tem da bi se delež izvoza investicijskih storitev povečal na 9 milijard din. Rudis je čedalje bolj prisoten v deželah v razvoju. Trenutno izvaja v Iraku dela v vrednosti 20 milijonov dolarjev. Sicer pa so prisotni tudi na drugih kontinentih in državah.

STABILIZACIJA — AKTIVNOSTI

1. julija tega leta je potekal v Trbovljah regionalni posvet o sedanjem ekonomskem položaju v naši družbi, pa tudi o aktivnostih okrog uresničevanja nalog na področju stabilizacije s posebnim ozirom na revirske občine in revirske delovne in druge organizacije. Posvet je organiziralo predsedstvo CK ZKS po poprejšnjem dogovoru z republiškimi družbenopolitičnimi organizacijami, izvršnim svetom SRS in gospodarsko zbornico Slovenije. Na posvetu je bilo precej razprav o deležu revirskega gospodarstva v boju z inflacijo in obvladovanjem položaja. Govorili so tudi o zunanjetrgovinski menjavi s posebnim ozirom na možnosti povečanja izvoza in zmanjševanje uvoza. Seveda pa niso mogli mimo padanja realnih osebnih dohodkov in osebnega standarda delavcev. Mnenja so bili tudi, da je treba sčasoma sedanjo neugodno strukturo revirskega gospodarstva prestrukturirati.

Pomembno mesto v teh razgovorih so imele tudi investicijske naložbe, tako tiste, ki jih trenutno izvajajo, kakor tudi naložbe, ki naj bi jih v bodoče izvajali.

Sredi julija tega leta pa so izvršni sveti občinskih skupščin v Sloveniji, kot tudi v revirskih občinah, sklicali na razgovor vse individualne poslovodne organe. Le-te so seznanili s pismom predsedstva SFRJ, ki se nanaša na težak gospodarski položaj, posebej pa še na ukrepe, ki jih je treba podvzeti v zvezi z investicijami in sprotim informiranjem o sprejetih akcijah v zvezi s stabilizacijo v vseh TOZD in DS.

MALOMARNOST PRI PREMIKANJU VAGONOV

29. maja zvečer je prišlo do trčenja dveh tovornih vlakov na industrijskem tiru tovarne železniške postaje v Trbovljah. Železniško nesrečo je povzročila malomarnost pri premikanju vagonov. Osumili so vodjo premika v TOZD Separacija pre-

v četrtek 2. 7. 1981 ob 13,45 uri je bila v čakalnici TOZD Premogovnik Trbovlje krajša proslava v počastitev dneva rudarjev in dneva kombinata. Na tej proslavi je spregovoril nekaj besed predsednik osnovne organizacije zveze sindikatov Mihael Gosak. V programu pa so sodelovali tamburaši — bivši člani našega kolektiva, ter mlajši pevski zbor in recitatorji iz osnovne šole PE Tončke Čeč. Navzočih je bilo precejšnje število rudarjev. Vse navzoče je ob tej priliki pozdravil tudi generalni direktor kombinata mgr. Srečko Klenovšek.

(Foto: Trbovlje)

moga Trbovlje. Iztirilo je namreč 8 tovornih vagonov na industrijskem tiru. Pripravili so zapisnik o tej nesreči in ovrednotili škodo, ki je nastala zaradi te nesreče. Vsa stvar je v nadaljnjem postopku.

STEKLINA JE ŠE VEDNO PRISOTNA

Sredi junija tega leta so ugotovili, da je bil pes pri lastniku

Žuža v Gaberskem v Trbovljah stekel. Zavoljo tega so pozvali vse občane oziroma krajane, da se javijo na Zavodu za zdravstveno zaščito v Ljubljani, in to vsi tisti, ki so prišli kakorkoli v stik z obolelo živaljo. Upamo, da so vsi tisti, na katere se ta poziv nanaša vabilo slišali ali brali ter se zaščitne akcije tudi udeležili. (tl)

REŠITEV NAGRADNE KRI- ŽANKE OB DNEVU RUDAR- JEV

VODORAVNO:

LS, OSP, ŌBI, NIL,, BJELOVAR, RAK, HROPENJE, ANIMACIJA, RUVAČA, SUVERENOST, ADEN, VMEŠAVANJE, SAM, SALT, NOE, TRBOVLJE, JETERNIK, LANSER, ERROL, EKSARH, ZANIKRNOST, EŽ, JAMBOR, KRA, AKI, AMI, METKA, AIDA, RAGU, PAM, NIKIFOR, BINOM, AZORI, RIGMANN, ČK, GLAS, IDRIJCA, NAT, JUTA, TL, GAJ, IZOTERMIJA, NOJ, HLEV,

ANT, ARGENTINEC, EJ, PANIKA, VADIM, RUDA, RATIFIKACIJA, AN, ZAČETEK, USAD, EVA, IRIS, VI, KROG, DEVON, MIG, NIT, DIVIZIJA, TS, BORBE ZA, ZAJEC, AT, KASARNA, DELAVKA, BRA, IBT, IA, SEME, SEVER, VP, SVOBODA, KK, OS, NELA, BURKLE, ON, PŠ, IRA, RESSEL, ANALI, STILET, REAGAN, TAKT, KLINKER, ERO, OTROBI, ATAL, ONAN, ALKAR.

NAVPIČNO:

KRAIGHER, SKIRO, RAZDALJA, KD, DEKRET, ZAGORJE,

TURIZEM, AAR, LA, URI, VPISOVALEC, GO, ANA, IJ, AFAGIJA, SRAB, HRASTNIK, CIANID, ZEVS, ENI, RUDARSKI PRAZNIK, DICKENS, NOVEMBER, AI, OTKA, EJ, AVESTA, LIPAN, ORNAMEŃT, ACEVA, ELEAT, SLEČ, SV, OM, MAE, IVO, BRALKA, NAVAL, SINATRA, JANTAR, TL, BJ, MLJET, IN, MRVA, STAVBA, JESETER, KNJIGA, PUNK, OE, UŠ, REMI, UJEDA, RALO, SLAVA, JOŽEF, TANIN, KLIN, PONEV, EL, TOČA, TM, KISLINA, VIRANT, KRK, NI, ZIMBABVE, KN, AMENOREJA, TON, ARIOSTO, SE, RANJENKA, BELJE, ČIGRA, BOTRA, COE, ISMAIL, CRES, BRIONI, L. ORIS, KABINA, UT, NENAD, LEK, BAJT, RODOS, DEVIZA, OPERA, IKA, HRAM, AKITA, ŠTOR.

ŽREB JE ODLOČIL

Uredništvo našega glasila je prejelo do vključno 8. julija 1981, na objavljeno nagradno križanko skupno 7 rešitev. Med reševalce, ki so križanko pravilno rešili, podeljuje uredništvo dve knjižni nagradi, ki jih prejmejo:

I. nagrada Darja Kukovica, Okrogarjeva 5, 61410 Zagorje ob Savi

II. nagrada Angela Meterc, Ribnik 18, 61420 Trbovlje

Obema nagrajenkama čestitamo!

Knjižne nagrade bomo poslali po pošti.

Kadrovske vesti

za čas od 1. 4. 1981 do 31. 5. 1981

PRIHOD — april

DO ZPT

TOZD PT: Potokar Radoš — vozač, Bečirovič Izet — kopač, Živkovič Janko — kopač, Pussovnik Zdravko — vozač, Lukič Kamenko — kopač, Musafendič Ibrahim — kopač, Medič Raif — pom. kop., TOZD sep. T.: Milenkovič Miladin — sep. del., Drnovšek Silvo — sep. del., Torbica Dragan — avtomehanik, Murko Branko — sep. del., Menkovič Emin — sep. del., Matko Rudolf — sep. del.

TOZD RESD Trb.: Krajnc Jani — kovinar

TOZD RŠC: Doberšek Franc — kopač.

TOZD PH: Hrnčič Željko — učnik, Vodeb Roman — vozač.

TOZD P Ojstro: Lamovšek Alfonz — kopač.

TOZD P Ko: Jožič Istvan — učnik, Odlazek Miroslav — učnik, Gracar Jože — učnik.

TOZD sep. Zag.: Kajbič Silvester — sep. del.

DO RGD

TOZD RIG: Mujčinovič Osman — vozač.

TOZD RIG: Duratovič Sejad — kopač, Sejdinovič Azim — učnik, Dedič Emsud — kopač, Nurikič Azis — kopač, Klapič Ismet — vozač.

TOZD GRAMAT: Kovač Milan — op. deo., Senegačnik Anica — zlagalka opeke, Babič Džaffer — zlagalec opeke.

TOZD Avtoprevoz: Čeh Radovan — kopač.

DS SS RGD: Mlinar Marjeta — ek. tehnik.

DO IMD

DS SS: Šarlah Boris — pom. del., Kalšek Janez — strojni tehnik.

DO TET

DS SS: Gršak Nevenka — kuharica.

PRIHOD — maj

DO ZPT

TOZD PT: Jurič Djuro — kopač, Zupan Iztok — učnik, Pavlovič Jože — vozač, Cencelj Franc — vozač, Sladič Marjan — vozač, Logar Janko vozač, Belovari Davor — vozač.

TOZD sep. Trb.: Las Bojan — sep. del., Jazbec Roman — sep. del., Tahirovič Idriz — sep. del.

TOZD RESD Trb.: Kepa Karel — kovinar.

TOZD PH: Gorišek Štefan — učnik, Haller Viktor — učnik, Mujkič Nevludin — učnik, Draganič Nenad — učnik, Gorišek Radoslav — učnik, Marko Rudolf — vozač, Furundžija Matija — učnik, Lihovac Mevlid — učnik.

TOZD P Ojstro: Salihovič Omer — kopač, Zupančič Bojan — učnik, Alisič Mirsad — kopač, Brakič Sajid — učnik.

DS PD Hr.: Ibrić Senad — pom. zun. del., Fazlić Sadik — pom. zun. del.

TOZD P Ko: Vidovič Franc — učnik, Ikanovič Razem — kopač, Mates Leon — učnik, Šrenk Borut — učnik, Cvetko Drago — učnik.

TOZD Sep. Zag.: Logar Igor — sep. del.

DO RGD

TOZD RIG: Mujkovič Jusuf — učnik, Beršnjak Stanislav — kuhar, Nukić Husein — kopač, Barakovič Senaid — vozač, Mihajlovič Vojislav — kopač, Filipič Kosta — vozač, Vukalić Šaban — vozač, Veladžić Hasan — učnik, Tabakovič Halid — kop. pom.

TOZD Avtoprevoz: Sovdat Franjo — avtomehanik.

DO IMD

TOZD SIMD: Ocepek Jože — ključavničar.

ODHOD — april

DO ZPT

TOZD PT: Marjan Peter — kopač - JLA, Jovanovič Ljubiša — vozač - JLA, Božjak Mitja — vozač - JLA, Fištrek Anton — vozač - v zapor, Sladič Milan — vozač - spor. prek., Jerman Alojz — kopač - upokojen, Gradišek Rudolf — kopač - umrl, Nuhanovič Hasan — vozač - spor. prek., Osmančević Osme — vozač - spor. prek., Škulj Anton — kopač - upokojen, Ahlin Pavel — vozač - v zapor, Vujadinovič Mile — kopač - spor. prek., Špajzar Miro — vozač - spor. prek.

TOZD sep. Trb.: Gnedič Edi — rud. nadz. - upokojen, Djikič Djuradj — sep. del. - spor. prek., Klopčar Jože — sep. del. - JLA, Radović Obrad — kopač - spor. prek.

TOZD RŠC: Fele Jože — kopač - upokojen.

TOZD RESD Trb.: Klančar Boris — elektr. - v JLA, Jamborovič Željko — avtomeh. - v JLA, Pikš Bogomir — stroj. inž. (ključav.) - v JLA, Raškovič Mikonja — učnik - spor. prek., Pečnik Jože — kopač - upokojen.

DS PD Trb.: Klopčič Franc — učnik - inv. upok.

TOZD PH: Trošt Franc — kopač - upokojen, Dragar Marjan — strojnič jaška - upokojen, Hribšek Ivan — kopač - upokojen, Selan Alojz — vozač - samov. prek., Babič Milivoje — učnik - samov. prek., Ivanušič Albert — vozač - samov. prek., Obrez Drago — učnik - v JLA, Planko Zvonko — učnik - v JLA, Jovan Franc — kopač - upokojen, Imamović Zaim — učnik - pren. v posk. dobi s str. DO, Ljubičič Nenad — učnik - pren. v posk. dobi s str. del., Latifi Hamit — učnik - samov. prek., Pirič Kasim — ključ. - spor. prek., Lesičar Alojz — kop. - upokojen, Čakš Martin — kop.

- upokojen, Leskovšek Jakob — vozač - samov. prek., Kasumović Nihad — učnik - izključen.

TOZD P Ojstro: Oprešnik Franc — kopač - upokojen, Krajšek Jože — učnik - JLA, Konček Franc — učnik - JLA, Novak Jože — učnik - samov. prek., Hodžič Hasan — kopač - samov. prek., Minič Cvetko — učnik - pren. v posk. dobi s str. DO, Durič Ismet — kopač - samov. prek., Cvijanović Zlatko — kopač - samov. prek., Lapornik Drago — učnik - samov. prek.

TOZD RESD Hr.: Debeljak Lado — strojni teh. - upokojen, Borošak Zdravko — ključ. - JLA, Gračnar Zvonko — pom. el. - JLA, Pavčnik Vito — zun. del. - JLA.

DS PD Hr.: Makek Ivica — čistilka - konec pogodbe za določen čas.

TOZD P Ko: Debak Miloš — učnik - samov. prek., Goneli Janez — učnik - v JLA, Veteršek Andrej — učnik - v JLA, Mars Mirko — kopač - upokojen, Burzič Suljo — učnik - samov. prek., Damjanović Blaž — učnik - samov. prek., Brvar Milan — kopač - upokojen, Pistotnik Ignac — kopač - upokojen, Zatlér Albin — rud. nadz. - upokojen, Jerman Franc — kopač - upokojen.

TOZD sep. Z.: Laznik Jože — kopač - inv. upokojen, Imamović Jusuf — sep. del. - JLA, Juvan Oto — sep. del. - JLA.

DS SS ZPT: Repše Anton — ek. tehnik JLA, Lapornik Štefka izvaj. knjig. opravil materiala upokojena.

DO RGD

TOZD RIG: Sinanović Sulejman — kopač - samov. prek., Sinanović Alija — vozač - samov. prek., Djurič Jevto — kopač - JLA, Šubašič Ilijaz — kopač - samov. prek., Mijač Vlado — vozač - JLA, Kašpo Ibrahim — učnik - samov. prek., Hrustič Ramiz — kopač - samov. prek., Mavlič Miodrag — učnik - samov. prek., Jarčević Nised — vozač - samov. prek., Oblak Božo — elektrikar - spor. prek., Brečko Franc — kopač - upokojen, Radvojevič Videm

kop. pom. — upokojen, Medič Raif — kop. pom. samov. prek., TOZD GRAMAT: Karič Zaim — opek. del. - spor. prek., Pintarič Štefan — zlagalec opeke - v JLA, Zalezina Boris — op. del. - v JLA.

TOZD Avtoprevoz: Zore Ivan — avtomehanik v JLA.

DS SS RGD: Ramšak Ernest — strojni teh. - spor. prek.

DO IMD

TOZD EIMD: Vozelj Franc — pom. del. - v JLA, Jontez Vojko — elektrikar - v JLA,

DO TET

DS SS TET: Kamnikar Angela — del. - upokojena, Bratuša Lili — del. - upokojena, Leskovar Ivo — ref. za kadr. ev. - upokojen.

ODHODI — maj

DO ZPT

TOZD PT: Mihajlovič Vojislav — kopač - spor. prek., Mrkonjič Matija — vozač - disc. odpust, Hodžič Ekrem — kopač - spor. prek., Dolar Ladislav — kopač - upokojen, Musaefendič Ibrahim — kopač - spor. prek., Lukič Kamenko — kopač - spor. prek., Marko Rudolf — vozač - spor. prek., Jesih Peter — kopač - upokojen, Džukanović Branko — kopač - spor. prek., Smodec Miro — vozač - disc. odpust, Šenkiš Mirko — kopač - inv. upok.

TOZD sep. Trb.: Rota Miroslav — sep. del. upokojen, Zidar Leopold — sep. del. - spor. prek., Ocvirk Jože — motorovodja - upokojen, Janković Živorad — sep. del. - spor. prek.

TOZD RESD Trb.: Brinar Alojz — varilec - umrl.

DS PD Trb.: Pospah Lado — skladiščnik - umrl.

TOZD PH: Drobne Ivan — kopač - upokojen, Jager Ivan — kopač - upokojen, Kralj Jože — kopač - upokojen, Rezec Ivan — kopač - upokojen, Smajkanović Muhamed — kopač - pren. v posk. dobi s str. delavca, Kandolf Ivan — kopač - upokojen, Mauser Marjan — rud. nadz. - upokojen, Jerman Andrej — učnik - samov. prek.

TOZD P Ojstro: Tršek Marjan — učnik - pren. v posk. dobi s str. delavca, Jakupovič Sejad — pom. del. - samov. prek., Joldič Ibrahim — učnik - pren. v posk. dobi s str. delavca.

TOZD RESD Hr.: Povhe Boris — kovinar - spor. prek.

TOZD P Ko: Urankar Ivan — kopač - upokojen, Sedlar Leopold — učnik - samov. prek., Osmanović Rahman — pom. kop. - samov. prek., Osmanović Rahman — pom. kop. - samov. prek., Medved Vinko — kopač - upokojen, Železnik Leopold — rud. nadz. - upokojen, Mujić Hazim — kopač - samov. prek., Marčehajić Ekrem — kopač - samov. prek., Glavaš Mijo — učnik - samov. prek., Glavaš Stipo — učnik - samov. prek., Glavaš Cvitko — učnik - samov. prek.

TOZD sep. Zag.: Klenovšek Jožefa — čistilka - upokojena, Beganović Fadil — sep. del. - samov. prek., Omerović Ekrem — sep. del. - odpuščen, Topčagić Ismet — sep. del. - odpuščen.

TOZD RESD Zag.: Ravnikar Alojz — električar - upokojen.

DO RGD

TOZD RIG: Sulejmanović Nijad — kopač - samov. prek.

TOZD RIG: Mujkanović Sakib — učnik samov. prek., Kasumović Pašaga — kopač - samov. prek., Banović Ratko — vozač - samov. prek., Beganović Ramo — učnik - samov. prek., Kasubenc Miha — kopač - samov. prek., Repar Miro — kop. pom. - spor. prek., Kurtić Samid — vozač - disc. odpust, Avdić Esad — vozač - disc. odpust, Lapornik Franc — kopač - upokojen, Pigac Jože — rud. nadz. - spor. prek., Zagorc Valter — strugar - samov. prek., Točaković Svetozar — vozač - samov. prek., Husanović Rasim — kopač - disc. odpust., Kenović Ševalija — kopač - samov. prek., Zahirović Hasan — učnik - samov. prek.

TOZD GRAMAT: Golob Mirko — soboslikar - upokojen, Nikolić Milan — opek. del. - disc. odpust.

DS SS RGD: Klukej Ivan — vodja fin. sekt. - upokojen.

TOZD ESMD: Krajnc Andrej — kopač - upokojen.

DO IMD

TOZD EIMD: Okič Senad — električar - spor. prek., Rancinger Franc — električar - spor. prek.

SOZD

DS ASO: Šenkiš Jolanda — ekonomski teh. redna odp.

PREMESTITVE

TOZD ESMD + DS SS RGD: Ramsak Danilo — strojni tehnik,

P Ko + DS SS ZPT: Malič Spasoje — kopač,

RIG + DS SS RGD: Mekić Ismet — dipl. inž. rud,

P Oj. + DS SS ZPT: Knežević Anđelko — rudarski tehnik,

TOZD RIG + P Ojstro: Cepuš Julij — učnik,

PH + DS SS ZPT: Uhan Jože — dipl. rud. inž.,

DS PD Trb. + DS ASO: Gorenc Vida — odpremljnik pošte.

Ljuba Poznič

KLUB

Zakaj pa Janez tako veliko pije? — Da bi pozabil na svoje dolgove — Od kod pa ima toliko dolgova? — Ker toliko pije.

Janez je prišel k zdravniku na pregled. »Vi ste popolnoma zdravi«, pravi zdravnik. Samo, za božjo voljo, povejte mi, zakaj imate na zadnji plati vtetovirano Lj. 19 — 17?« »Oh, je dejal Janez, to mi je naredila žena z avtomobilom, ko sem ji odpiral garažna vrata.«

Micka in Janez sta se zmenila za ločen dopust. »Ampak Micka,« je dejal Janez, »včasih pa včasih bom kak dan porabil kakih deset jurjev več.« »Ah, to ni nič,« se je smejala Micka, »včasih pa včasih jih bom pa jaz zaslužila.«

Ko je odšel prvi gost iz novo odprtega lokala, je vprašal šef natakarico: »Kaj pa je rekel gost?« »Da je naša hrana svinjska, vino je sam kis, cene pa nesramno visoke.« »Lepo,« je dejal šef, »samo, da je bil drugače zadovoljen.«

Janez je vstopil v avtobus. V eni rok je imel klobaso, v drugi pa pečene krompirčke. »Hej, kaj mislite, da je to jedilni voz,« se je obregnil nanj sprevednik, »Vem, da ne,« je rekel Janez, »zato sem pa vse s seboj prinesel.«

Dva gosta sta prišla v gostilno. Eden je naročil dve trdo kuhani jajci, drugi pa tri ocvrta jajčka na oko. Ko je natakar prinesel zaželeno, ni vedel komu naj kaj servira, zato je vprašal: »Kateri od gospodov ima tri jajca?«

Milan Kovač

Glasilo Srečno izdaja SOZD Revirski energetske kombinat Edvarda Kardelja, n. sol. o., 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12. Izhaja mesečno. Družbeni organ glasila je časopisni svet — predsednik Rudi Kreže. Glasilo ureja uredniški odbor: Jože Skrinar, Hinko Jazbec, Matjaž Cerovac, Ivan Gorobinko, Dragica Bregant, Janez Oberžan (predsednik odbora), Emil Kohne (odgovorni urednik), Tine Lenarčič (urednik). Naklada 3.400 izvodov.

Za člane kolektiva SOZD REK Edvarda Kardelja je časopis brezplačen.

Rokopisov in fotografij ne vračamo.

Po mnenju republiškega sekretariata za Informacije št. 421-1/74 z dne 9. 1. 1974 spada glasilo »Srečno« med proizvode iz 7. točke 1. odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Tisk KTL — TOZD TIKa Trbovlje.